

ΠΡΑΚΤΙΚΑ ΒΟΥΛΗΣ

Θ' ΠΕΡΙΟΔΟΣ (ΠΡΟΕΔΡΕΥΟΜΕΝΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ)

ΣΥΝΟΔΟΣ Α'

ΤΜΗΜΑ ΔΙΑΚΟΠΗΣ ΕΡΓΑΣΙΩΝ ΒΟΥΛΗΣ

ΘΕΡΟΥΣ 1997

ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΗ ΜΓ'

Πέμπτη 25 Σεπτεμβρίου 1997

Αθήνα, σήμερα στις 25 Σεπτεμβρίου 1997, ημέρα Πέμπτη και ώρα 10.29', συνήλθε στην Αίθουσα των συνεδριάσεων του Βουλευτηρίου το Τμήμα Διακοπής Εργασιών της Βουλής (Γ' σύνθεση), για να συνεδριάσει υπό την προεδρία του Α' Αντιπροέδρου αυτής κ. ΠΑΝΑΓΙΩΤΗ Ν. ΚΡΗΤΙΚΟΥ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Παναγιώτης Ν. Κρητικός): Κύριοι συνάδελφοι, αρχίζει η συνεδρίαση.

Εισερχόμαστε στην ημερήσια διάταξη

ΤΗΣ ΝΟΜΟΘΕΤΙΚΗΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ

Μόνη συζήτηση επί της αρχής, των άρθρων και του συνόλου της πρότασης νόμου αρμοδιότητας του Υπουργείου Υγείας και Πρόνοιας: "Ίδρυση και λειτουργία "Εθνικού Οργανισμού Τροφίμων και Φαρμάκων" (Ε.Ο.ΤΡΟ.Φ.)."

Ο εισηγητής της πρότασης νόμου κ. Γεώργιος Σούρας, Βουλευτής Μαγνησίας, έχει το λόγο.

ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΣΟΥΡΑΣ: Κύριε Πρόεδρε, κύριοι συνάδελφοι, η πρόταση νόμου που έχω την τιμή να εισηγούμαι σήμερα εκ μέρους δεκατριών συναδέλφων της Νέας Δημοκρατίας για τη σύσταση και λειτουργία Εθνικού Οργανισμού Τροφίμων και Φαρμάκων, έχει ιδιαίτερη σημασία. Έχει ιδιαίτερη σημασία αν λάβουμε υπόψη μας ότι ασχολείται με ένα θέμα που έχει σχέση με τη δημόσια υγεία, αν λάβουμε υπόψη μας τη σημερινή κατάσταση που επικρατεί σε ό,τι αφορά τον έλεγχο των τροφίμων και των φαρμάκων ακόμη, έχει ιδιαίτερη σημασία, γιατί αυτή η πρόταση κατά τη δική μας εκτίμηση αλλά και κατά γενικότερη παραδοχή δίνει απαντήσεις και λύσεις στα προβλήματα που υπάρχουν στο χώρο αυτό με τη σύσταση και λειτουργία του Ε.Ο.ΤΡΟ.Φ.

Είναι γνωστό ότι τα ποτά, τα τρόφιμα αλλά και όλα τα προϊόντα που έρχονται καθ' οιονδήποτε τρόπο σε επαφή με τον ανθρώπινο οργανισμό, καλλυντικά, απορρυπαντικά, εντομοκτόνα, αποτελούν σημαντικούς παράγοντες για την υγεία. Όλα αυτά τα προϊόντα τα τόσο απαραίτητα και χρήσιμα για τον ανθρώπινο οργανισμό, όταν δεν εξασφαλιστούν ορισμένες προϋποθέσεις, μπορεί να καταστούν όχι μόνο επικίνδυνα αλλά και θανατηφόρα.

Την έκταση του προβλήματος τη δίνουν οι Αμερικανοί επιστήμονες, όπου ανακοινώθηκαν τα αποτελέσματα εργασιών μακροχρόνιας παρακολούθησης, στην Ουάσιγκτον. Αποτελέσματα που εκτιμούν ότι για την έξαρση των κρουσμάτων καρκίνου σε μικρά παιδιά ενοχοποιούνται τοξικές χημικές ουσίες και κυρίως εντομοκτόνα. Οι επιστήμονες υπογραμμίζουν ότι περίπου εβδομήντα πέντε χιλιάδες χημικές ουσίες, συνθετικές, βρίσκονται στο περιβάλλον.

Τα γεγονότα αυτά επιβάλλουν τη λήψη μέτρων από την πολιτεία. Τα γεγονότα αυτά καθιστούν άκρως ευαίσθητη την κοινή γνώμη σε περιπτώσεις που διαπιστώνονται και ανακοινώνονται αλλοιώσεις τροφίμων ή οποιεσδήποτε άλλες υπάρξεις συστατικών στοιχείων επικίνδυνων στα τρόφιμα και στα ποτά.

Ας δούμε, όμως, ποια είναι η σημερινή κατάσταση, τι πρέπει να γίνει, τι επιδιώκεται με τον προτεινόμενο Οργανισμό Τροφίμων και Φαρμάκων. Πώς γίνεται σήμερα ο έλεγχος και σε ποιο βαθμό γίνεται. Σε ποιο βαθμό γίνεται το διαπιστώνουμε σε καθημερινή βάση από τις εφημερίδες όπου αποκαλύπτονται αλλοιωμένα τρόφιμα, όπου διαπιστώνονται παρανομίες, παρατυπίες και βλαπτικές επιδράσεις.

Γίνεται από έξι Υπουργεία σήμερα ο έλεγχος, από υπηρεσίες έξι Υπουργείων. Από το Γενικό Χημείο του Κράτους που υπάγεται στο Υπουργείο Οικονομικών, από τις αστυνομικές υπηρεσίες που υπάγονται στο Υπουργείο Δημόσιας Τάξης, από τις αγορανομικές υπηρεσίες του Υπουργείου Εμπορίου, από τις κτηνιατρικές υπηρεσίες του Υπουργείου Γεωργίας, από τις υπηρεσίες του Υ.ΠΕ.ΧΩ.ΔΕ., από εργαστήρια του ΙΓΜΕ και του ΠΕΡΠΑ, από τα τμήματα Γενικών Επιθεωρήσεων και από το Κεντρικό Εργαστήριο Δημόσιας Υγείας του Υπουργείου Υγείας και Πρόνοιας.

Διαπίστωση: Κατακερματισμός, αλληλοεπικάλυψες, κενά, παντελής έλλειψη συντονισμού.

Συμπέρασμα: Ανεπαρκής έλεγχος, πλημμελής ως εκ τούτου η προστασία της δημόσιας υγείας που είναι το μεγάλο ζητούμενο στην εποχή μας.

Και αν υποθέσουμε ότι όλες αυτές οι υπηρεσίες συντονίστηκαν και αποδίδουν επαρκώς και καλύπτουν τις ανάγκες και διαπιστώνουν ή επιβάλλουν την ποιοτική σύνθεση στα τρόφιμα, στα ποτά και σε όλα τα προϊόντα που ανέφερα προηγουμένως, τι γίνεται από κει και πέρα με εκείνο που είναι το μεγάλο ζητούμενο; Ποιος εξετάζει τη βλαπτικότητα, την ωφελιμότητα ή την επικινδυνότητα όλων αυτών των προϊόντων που άμεσα ή έμμεσα έρχονται σε επαφή με τον άνθρωπο;

Υπάρχει κανένας φορέας, κανένας οργανισμός, καμία επιτροπή, που εμείς εδώ δεν τη γνωρίζουμε, που ασχολείται, επιλαμβάνεται και αποφαίνεται επάνω σ' αυτό το κυρίαρχο στοιχείο; Κατηγορηματικά λέω ότι δεν υπάρχει κανένας τέτοιος οργανισμός, κανένα τέτοιο όργανο.

Το πρόβλημα της ανυπαρξίας αυτών των οργάνων το διαπιστώνει κανείς με όσα γίνονται τις τελευταίες ημέρες με τα γενετικά μεταλλαγμένα προϊόντα. Το θέμα συζητείται

γενικότερα και όχι μόνο από την "GREEN PEACE". Τα γενετικώς μεταλλαγμένα προϊόντα όλο και περισσότερο καταλαμβάνουν μεγαλύτερο μέρος στη διατροφή του ανθρώπου. Με αυτά τα γενετικώς αλλοιωμένα τρόφιμα ποιος ασχολείται στη χώρα μας υπεύθυνα ότι δεν είναι βλαπτικά και επικίνδυνα; Δεν μιλάω μόνο για τη σόγια που εισάγεται από τις Ηνωμένες Πολιτείες. Η απάντηση είναι ότι κανένας δεν ασχολείται και κανένας δεν δίνει υπεύθυνη γνωμοδότηση, αν και κατά πόσο είναι ωφέλιμα ή επικίνδυνα τα προϊόντα της γενετικής μηχανικής, η οποία αποβλέπει στην αυξημένη παραγωγή.

Είναι γνωστό και επίκαιρο το θέμα με τα εμφιαλωμένα νερά. Πέρα από τις όποιες σκοπιμότητες και οικονομικά συμφέροντα, τώρα από τις ελλείψεις στελέχωσης και εξοπλισμού των αρμοδίων υπηρεσιών ανεδείχθη το πρόβλημα σε μείζονος σημασίας σ' ότι αφορά στην περιεκτικότητα σε βρόμικα ιόντα. Εμείς περιμένουμε με σταυρωμένα τα χέρια να μας πουν ειδικοί επιστήμονες της Ευρωπαϊκής Ένωσης ποια είναι τα ανώτατα όρια που θα καθορίσουν την περιεκτικότητα βρόμικων ιόντων στο πόσιμο ή στο εμφιαλωμένο νερό.

Γνωρίζουμε, όμως, τα επίπεδα που έχουν καθορισθεί στις Ηνωμένες Πολιτείες της Αμερικής και τις κατευθυντήριες γραμμές της Παγκόσμιας Οργάνωσης Υγείας. Στη χώρα μας ποιος θα εισηγηθεί στον Υπουργό για τη λήψη μέτρων; Εγώ διετέλεσα Υπουργός και σας λέω ότι δεν υπάρχει ένα όργανο που να μπορεί να εισηγηθεί. Αυτό δεν σημαίνει ότι απαλλάσσεται των ευθυνών της η όποια πολιτική ηγεσία του Υπουργείου. Εδώ, κύριε Υφυπουργέ, έχετε ευθύνες, γιατί δεν λαμβάνετε μέτρα για την προστασία της δημόσιας υγείας.

Όταν η Παγκόσμια Οργάνωση Υγείας καθορίζει με οδηγία της ότι τα ανώτατα επιτρεπτά όρια βρομικών ιόντων είναι είκοσι πέντε μικρογραμμάρια ανά λίτρο, όταν στις Ηνωμένες Πολιτείες της Αμερικής το F.D.A. -κάτι ανάλογο με αυτό που φιλοδοξούμε να κάνουμε εμείς εδώ χωρίς να μπορούμε να τους φθάσουμε- αποφαίνεται ότι οι τιμές θα πρέπει να είναι ένα μικρογραμμάριο ανά λίτρο και για το πόσιμο νερό δέκα μικρογραμμάρια ανά λίτρο, εδώ στον τόπο μας κυκλοφορούν εμφιαλωμένα νερά με εκατόν τριάντα εννιά μικρογραμμάρια ανά λίτρο ή ενδεχομένως και με εκατόν ογδόντα μικρογραμμάρια ανά λίτρο, δηλαδή εκατόν τριάντα εννιά φορές περισσότερα από αυτά που καθόρισε ο Οργανισμός Τροφίμων και Φαρμάκων στις Ηνωμένες Πολιτείες ή έξι φορές περισσότερο από αυτά που καθόρισε η Παγκόσμια Οργάνωση Υγείας.

Και βεβαίως δεν πιστεύω ότι είναι στις προθέσεις του κυρίου Υφυπουργού να αμφισβητήσει αυτά τα στοιχεία, διότι έχω εδώ τις καταστάσεις από τις οποίες προκύπτει από εξετάσεις του Γενικού Χημείου του Κράτους ότι συγκεκριμένες εταιρείες διοχετεύουν σήμερα νερό με αυτές τις περιεκτικότητες σε βρομικά ιόντα, τα οποία βάσιμα ενοχοποιούνται για καρκινογένεση.

EMMANOYHΛ ΣΚΟΥΛΑΚΗΣ (Υφυπουργός Υγείας και Πρόνοιας): Το λέτε αυτό εσείς ο γιατρός, ο εισηγητής της Νέας Δημοκρατίας;

ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΣΟΥΡΛΑΣ: Αυτό διαβάζω και αυτό μεταφέρω.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Παναγιώτης Ν. Κρητικός): Διακόπτετε εσείς ο γιατρός, κύριε Υπουργέ;

ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΣΟΥΡΛΑΣ: Βεβαίως εγώ ο γιατρός το λέω, εγώ ο καταναλωτής, εγώ που πίνω νερό από αυτά που έχω διαβάσει και η Παγκόσμια Οργάνωση Υγείας λέει ότι είναι επικίνδυνο, ενοχοποιείται για τον καρκίνο υποστηρίζουν μερικοί επιστήμονες και εσείς έχετε υποχρέωση να προστατεύσετε. Μην προκαλείτε. Έπρεπε να δώσετε εντολή αμέσως να διακοπεί η λειτουργία αυτών των εργοστασίων, είτε είναι στα Χανιά είτε αλλού.

EMMANOYHΛ ΣΚΟΥΛΑΚΗΣ (Υφυπουργός Υγείας και Πρόνοιας): Αφήστε τα αυτά.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Παναγιώτης Ν. Κρητικός): Έχει αντικείμενο η πρόταση νόμου, κύριε Σούρλα.

ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΣΟΥΡΛΑΣ: Αυτό είναι το αντικείμενο της πρότασης νόμου, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Παναγιώτης Ν. Κρητικός): Και αυτό σε

γενικότερο πλαίσιο.

ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΣΟΥΡΛΑΣ: Με την πρόταση νόμου προτείνουμε να υπάρχουν επιστήμονες και όργανα να αποφαινόμεθα για την καταλληλότητα, βλαπτικότητα, ωφελιμότητα των τροφίμων και ποτών και το νερό είναι βασικό συστατικό στοιχείο.

Ο εισηγητής της Μειοψηφίας έχει υποχρέωση να αναφέρει αυτά τα περιστατικά και δεν είναι στις προθέσεις μου, ούτε να υπερβάλω ούτε να συγκαλύψω τίποτα. Βεβαίως το κυρίαρχο στοιχείο σήμερα είναι τα ιόντα. Γι' αυτό πάρθηκαν οι αποφάσεις και δεν μπορούν να κυκλοφορούν στην Ελλάδα με εκατόν ογδόντα μικρογραμμάρια ανά λίτρο και η Αμερική να επιβάλει ως ανώτατο όριο ένα μικρογραμμάριο. Το έκανε αυτό γιατί ήθελε να εκδικηθεί εκεί τις βιοτεχνίες παραγωγής και επεξεργασίας πόσιμου νερού; Δεν ήρθα εδώ να προκαλέσω εντυπώσεις. Βέβαια μπορεί να υπάρχει το επιχείρημα ότι ενδεχομένως η εταιρεία να μην ήξερε ότι υπήρχε οδηγία και γι' αυτό κι εγώ επιφυλάσσομαι να καταθέσω αυτά τα στοιχεία στο Τμήμα. Αν χρειαστεί, όμως, θα το κάνω. Πρώτα θα ακούσω τον κύριο Υπουργό αν είχαν ενημερωθεί ή αν είχαν δοθεί οδηγίες. Μπορούσε να τους πει, ότι δεν μπορείτε να έχετε νερά πάνω από αυτά τα επιτρεπτά όρια της Παγκόσμιας Οργάνωσης Υγείας ή των ΗΠΑ και να συμμορφωθείτε προς αυτές τις οδηγίες, ανεξάρτητα αν δεν υπάρχει ακόμα νομοθετικό πλαίσιο. Γι' αυτό είμαι επιφυλακτικός, γιατί δεν θέλω να προκαλέσω σε κανέναν ζημιά. Όμως, η πολιτική ηγεσία του Υπουργείου δεν μπορεί να αποποιηθεί ευθυνών.

Έπρεπε να επιστήσει την προσοχή και πρέπει να πω πως έχετε υποχρέωση, κύριε Σκουλάκη, να προχωρήσετε αμέσως στην έκδοση ή στη συμπλήρωση της υγειονομικής διάταξης που αναφέρεται στους άρους και τις προϋποθέσεις του υγιεινού νερού και να βάλετε τα ανώτατα επιτρεπτά όρια ή της Παγκόσμιας Οργάνωσης Υγείας, που είναι τα είκοσι πέντε μικρογραμμάρια ανά λίτρο ή εκείνα των ΗΠΑ, που είναι δέκα και αναφέρομαι στο πόσιμο νερό και όχι στα μεταλλικά νερά που είναι ένα μικρογραμμάριο. Δεν είναι δυνατόν να περιμένουμε να έρθει από την Ευρωπαϊκή Ένωση η οδηγία, όταν συζητήσουν και αποφασίσουν. Μα τι υποταγή είναι αυτή στην Ευρωπαϊκή Ένωση; Το λέω γιατί άκουσα να λέει κάποιος ότι πρέπει να περιμένουμε να αποφασίσει η Ευρωπαϊκή Ένωση. Εμείς εδώ δεν μπορούμε να πάρουμε μία απόφαση. Στο κάτω κάτω υπάρχει η Παγκόσμια Οργάνωση Υγείας.

EMMANOYHΛ ΣΚΟΥΛΑΚΗΣ (Υφυπουργός Υγείας και Πρόνοιας): Μου επιτρέπετε μία διακοπή;

ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΣΟΥΡΛΑΣ: Βεβαίως.

EMMANOYHΛ ΣΚΟΥΛΑΚΗΣ (Υφυπουργός Υγείας και Πρόνοιας): Κύριε συνάδελφε, επειδή βλέπω ότι όλη η συζήτηση θα στραφεί προς τα εμφιαλωμένα νερά, θα σας παρακαλέσω να δεχθείτε ένα ερώτημα. Αν η Ευρωπαϊκή Επιτροπή έβλεπε ότι υπάρχει επείγον θέμα δημόσιας υγείας, δεν θα ανηδρούσε;

ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΣΟΥΡΛΑΣ: Κύριε Σκουλάκη, αυτό το χαρτί που έχω στη διάθεσή μου αναφέρει ότι δύο βιοτεχνίες μεταλλικών νερών έχουν στα νερά τους περιεκτικότητα, από έλεγχο που έγινε από το Γενικό Χημείο του Κράτους στις 8.9.1997, εκατόν τριάντα εννέα (139) μικρογραμμάρια ανά λίτρο και αν οι υπηρεσίες της Ευρωπαϊκής Ένωσης ε γνώριζαν για τα εκατόν ογδόντα (180) μικρογραμμάρια ανά λίτρο, σεις, τι λέτε, δεν θα ανηδρούσαν; Πώς θα ανηδράσουν οι υπηρεσίες, κύριε Υπουργέ, όταν δεν έχουν στη διάθεσή τους αυτά τα στοιχεία; Τα διαβίβασα αυτά τα στοιχεία στις αρμόδιες υπηρεσίες της Ευρωπαϊκής Ένωσης; Μου απαντάτε, κύριε Σκουλάκη;

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Παναγιώτης Ν. Κρητικός): Θα απαντήσει κατά την αγόρευσή του. Να μη γίνεται διάλογος, παρακαλώ. Θα είναι σε βάρος του χρόνου σας.

ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΣΟΥΡΛΑΣ: Διαβίβασα τα στοιχεία αυτά; Δεν τα διαβίβασατε. Και αν τα διαβίβασατε, να μας δώσετε αποδεικτικά στοιχεία. Πώς λοιπόν θα αποφασίσει και θα παρέμβει η Ευρωπαϊκή Ένωση για ένα τέτοιο θέμα που δεν είναι καθόλου απλό; Και δεν προτίθεται βεβαίως να περιοριστώ μόνο σ' αυτό. Αλλά αυτό είναι ένα θέμα σημαντικό, που αναδείχθηκε τις τελευταίες μέρες και που εμφανίζει περίτρανα τη χαώδη, άναρχη κατάσταση που επικρατεί στον τόπο μας

και την έλλειψη παντελούς υποδομής ή οργάνωση του συντονιστικού ή επιστημονικού φορέα που θα μπορεί να επιλαμβάνεται αυτών των υποθέσεων.

Πάμε στο Υπουργείο Γεωργίας, για να δείτε ποια είναι η σημερινή κατάσταση. Εκεί υπάρχει το Ανώτατο Συμβούλιο Γεωργικών Φαρμάκων. Το Υπουργείο Γεωργίας διεκδικεί και θέλει, λέει, τον έλεγχο των τροφίμων και των ποτών. Να τον έχει. Τι έχει κάνει, όμως, το Υπουργείο Γεωργίας; Από το 1993 μέχρι το 1995 δεν λειτούργησε ουσιαστικά το Ανώτατο Συμβούλιο Γεωργικών Φαρμάκων -δεν ενέκρινε κανένα γεωργικό φάρμακο- διότι ο Υπουργός δεν ανανέωσε τη θητεία του ανωτάτου αυτού επιστημονικού συμβουλίου. Και αυτό το συμβούλιο ασχολείται με τα φυτοφάρμακα, τα τόσο σημαντικής σημασίας γεωργικά φάρμακα, που έχουν επιπτώσεις στον άνθρωπο και στο περιβάλλον.

Γνωρίζετε, κύριοι συνάδελφοι, ότι κατηγορείται η χώρα μας γιατί δεν συμμορφώθηκε με οδηγία της Ευρωπαϊκής Ένωσης από το 1993 για τα τρόφιμα και απειλείται με παραπομπή στο Ευρωπαϊκό Δικαστήριο για τα χαρτά περιτυλίγματος των τροφίμων, γιατί κρίνονται ακατάλληλα; Γιατί το αναφέρω αυτό; Γιατί είναι ένα ακόμη αποδεικτικό στοιχείο της χαώδους κατάστασης που επικρατεί και μετά αναζητούμε να δούμε γιατί έχουμε αυξημένη νοσηρότητα, γιατί έχουμε καρκίνους, γιατί έχουμε άλλα προβλήματα υγείας και εμείς εστιάζουμε το ενδιαφέρον μας, στο βαθμό που το εστιάζουμε, στην περιθαλψη και γενικότερα στη δευτεροβάθμια και τριτοβάθμια πρόληψη και περιθαλψη, ενώ το μεγάλο ζητούμενο και το πρώτο είναι η δημόσια υγεία, πρωταρχικής σημασίας για την προάσπιση της υγείας είναι η αγωγή υγείας. Αλλά έμπρακτα, όμως, η αγωγή υγείας υπηρετείται όταν εξασφαλίσεις όρους δημόσιας υγείας. Τα άλλα είναι θεωρητικά.

Αυτά είναι μερικά στοιχεία, τα οποία συνθέτουν τη σημερινή πραγματικότητα, μια πραγματικότητα που τη δέχθηκε και ο κ. Σκουλάκης και όλοι οι παριστάμενοι Βουλευτές στη συζήτηση που έγινε στη διαρκή επιτροπή. Και αναμένεται βεβαίως και σήμερα να παραδεχθούν ότι αυτή είναι η κατάσταση και δεν μπορεί να είναι διαφορετική. Υπάρχει, όπως είπα προηγουμένως, παντελής έλλειψη μηχανισμών για τον έλεγχο βλαπτικότητας, ωφελιμότητας, επικινδυνότητας των τροφίμων, των φαρμάκων και όσων προϊόντων έχουν σχέση με τον άνθρωπο, με τη διατροφή ή με το περιβάλλον του.

Εμείς, οι Βουλευτές της Νέας Δημοκρατίας, μετά από αυτές τις διαπιστώσεις που σας περιέγραψα και τα στοιχεία που ανέφερα -και πολλά άλλα θα μπορούσα να πω αν ο χρόνος το επέτρεπε- λαμβάνοντας υπόψη μας αυτήν τη σκληρή πραγματικότητα και τις εμπειρίες στο διεθνή χώρο σε προηγμένες χώρες, εκπονήσαμε αυτήν την πρόταση νόμου για τη σύσταση ενός Οργανισμού Φαρμάκων και Τροφίμων. Υπάρχει ο ΕΟΦ για τα φάρμακα και λειτουργεί όπως λειτουργεί και δεν προτίθεται, ούτε ο χρόνος το επιτρέπει, να τον κρίνω. Κάνει, όμως, κάποιες προσπάθειες. Αλλά η χώρα μας έχει ανάγκη από ένα όργανο που να συμπεριλάβει όλες αυτές τις κατηγορίες των ειδών διατροφής και φαρμάκων, ένα όργανο που ουσιαστικά αποτελεί διεύρυνση του ΕΟΦ και όχι όπως υποστήριξαν κάποιοι συνάδελφοι στη διαρκή επιτροπή ότι έρχεται να καταργήσει τον ΕΟΦ. Αντίθετα διευρύνει, μεγαλώνει το ΕΟΦ. Το στήριγμα εργαστηρίων και άλλων υποδομών θα είναι ο ΕΟΦ. Και λανθασμένα υποστηρίζεται από ορισμένους συναδέλφους ότι καταργείται ο ΕΟΦ. Είναι ένας οργανισμός που κάνει τον τελικό έλεγχο αξιολόγησης της βλαπτικότητας, ωφελιμότητας ή επικινδυνότητας για τη δημόσια υγεία, είναι ένας οργανισμός που προωθεί την ανάπτυξη της τεχνολογίας και την έρευνα στο χώρο αυτό. Βεβαίως στα άρθρα υπάρχουν περισσότερα στοιχεία που δεν προτίθεται να αναφερθώ αυτήν τη στιγμή, τα έχετε διαβάσει πιστεύω, προβλέπονται και εκδόσεις προεδρικών διαταγμάτων και μέσα απ' αυτήν την ανάπτυξη θα μπορούσε κανείς να έχει μία ολοκληρωμένη εικόνα.

Αυτά λοιπόν είναι, κύριοι συνάδελφοι, τα στοιχεία για τα τρόφιμα, τα φάρμακα και τα ποτά. Αυτή είναι η πρότασή μας για την αντιμετώπιση του προβλήματος.

Και τώρα τι αναμένω εγώ που θα κατέβω από το βήμα; Θα έρθει η σειρά της κυβερνητικής Πλειοψηφίας, της Κυβέρνησης, θα παραδεχθεί το πρόβλημα, θα επαινέσει ενδεχομένως αυτήν την προσπάθεια και θα απορρίψει την πρόταση χωρίς όμως καμία αντιπρόταση, χωρίς να μας πει τι θα κάνει. Ενδεχομένως να επαναλάβει ο κύριος Υπουργός ότι: "Ξέρετε, στα Υπουργεία Γεωργίας και Υγείας ετοιμάζονται κάποια στοιχεία, θα τα μελετήσουμε, θα τα κουβεντιάσουμε και έπρεπε να έρθετε να μας το πείτε αυτό ή αν μας το λέγατε θα μπορούσαμε να το συζητήσουμε".

Εγώ πρότείνω στην επιτροπή να διακόψουμε τη συζήτηση και το λέω και σήμερα. Αν έτσι έχουν τα πράγματα, ας πάρει την πρωτοβουλία η Κυβέρνηση -σήμερα όμως- με διακοπή της συζήτησης της πρότασης νόμου, να προγραμματίσουμε συναντήσεις στο Υπουργείο Γεωργίας και να κληθούν όλα τα κόμματα και οι παρατάξεις.

Εμείς σαν βάση κείμενου αυτής της συζήτησης προτείνουμε να γίγει με το κείμενο αυτό του ΕΟΤΡΟΦ, αν υπάρχουν άλλα κείμενα, να το συζητήσουμε και έτσι έμπρακτα θα μπορεί να μας πείσει ότι, πράγματι, είναι στις προθέσεις να προχωρήσει προς την κατεύθυνση σύστασης και λειτουργίας ενός οργανισμού. Διαφορετικά, είναι η μονότονη επανάληψη αυτών που κατά καιρούς ακούσαμε εδώ, η απόρριψη όλων των προτάσεων νόμων.

Εδώ, κύριε Πρόεδρε -απευθύνομαι σε σας και τελειώνω- τίθεται ένα θέμα πολιτικής σημασίας πάρα πολύ μεγάλο. Τι νόημα έχουν άραγε οι προτάσεις νόμου των κομμάτων της Αντιπολίτευσης και των Βουλευτών, όταν έρχονται εδώ και συνήθως μετά επαίνων απορρίπτονται, όταν οι Βουλευτές δεν αποφασίζουν κατά συνείδηση, όπως το Σύνταγμα προβλέπει και ο Κανονισμός ορίζει, όταν οι Βουλευτές ενεργούν κατ' εντολήν και μόνο της Εκτελεστικής Εξουσίας και της Κυβέρνησης και όχι κατά συνείδηση, πλην ελαχίστων φωτεινών εξαιρέσεων που βρίσκονται πάντα στο στόχαστρο στην κάθε παράταξη, όταν έχουν μία άλλη φωνή συνείδησης και καθήκοντος, όπως υπαγορεύεται από τους εντολείς τους και τα συμφέροντα γενικότερα του λαού και του νομού που εκπροσωπούν; Τι νόημα άραγε έχει και ουσία, κύριε Πρόεδρε της Βουλής, το δικαίωμα της Αντιπολίτευσης ...

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Παναγιώτης Ν. Κρητικός): Θίγεται ένα τεράστιο ζήτημα πολιτικής και συνταγματικής σημασίας.

ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΣΟΥΡΛΑΣ: Αυτά τα ζητήματα πρέπει να θίγουμε εδώ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Παναγιώτης Ν. Κρητικός): Θίγεται ένα ζήτημα που βρίσκει έρεισμα στο Σύνταγμα, αλλά με κάποια αντίφαση. Στο άρθρο 29 προβλέπεται η λειτουργία των κομμάτων και στο άρθρο 60 προβλέπεται η ανεξαρτησία γνώμης και ψήφου του Βουλευτή. Είναι ένα δίλημμα κομματικής πειθαρχίας και ανεξαρτησίας γνώμης.

ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΣΟΥΡΛΑΣ: Τελιώνω, κύριε Πρόεδρε. Ξέρω τη δημοκρατική σας ευαισθησία και πιστεύω ότι θα ακούσετε με προσοχή τις τελευταίες κουβέντες που θα πω.

"Όταν λειτουργεί η δημοκρατία κατ' αυτόν τον τρόπο και δεν αναφέρομαι μόνο στο Π.Α.Σ.Ο.Κ. αλλά και στη Νέα Δημοκρατία και όπου αλλού θέλετε, τότε λειτουργεί το ένα τρίτο της δημοκρατίας. Τα δύο τρίτα της Δημοκρατίας είναι ουσιαστικά η φωνή της αντιπολίτευσης και βεβαίως την εξουσία ασκεί και αποφασίζει η πλειοψηφία. Ουσιαστικά έτσι λειτουργούν οι δημοκρατίες και τώρα εδώ λειτουργούμε με τη μισή και λιγότερη δημοκρατία.

Αυτά έχουν μεγαλύτερη σημασία για μένα απ' ό,τι έχει ο ΕΟΤΡΟΦ. Δυστυχώς δεν πάσχει μόνο η δημόσια υγεία, αλλά κυρίως η πολιτική υγεία, η υγεία του Κοινοβουλίου και αυτό είναι το πιο ανησυχητικό φαινόμενο.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Παναγιώτης Ν. Κρητικός): Κύριοι Βουλευτές, έχω την τιμή να ανακοινώσω στο Τμήμα ότι η Διαρκής Επιτροπή Οικονομικών Υποθέσεων καταθέτει την έκθεσή της στο σχέδιο νόμου του Υπουργείου Οικονομικών "Υπηρεσιακή κατάσταση και αναμόρφωση μισθολογίου του διδακτικού και ερευνητικού προσωπικού και του Εκπαιδευτικού προσωπικού

των Ιδρυμάτων της Τριτοβάθμιας Εκπαίδευσης, (Α.Ε.Ι.-Τ.Ε.Ι.). Μισθολογικές ρυθμίσεις ερευνητών των ερευνητικών ιδρυμάτων και άλλων συναφών κατηγοριών και άλλες διατάξεις".

Επίσης, έχω την τιμή να ανακοινώσω στο Τμήμα ότι ο Γενικός Γραμματέας της Κοινοβουλευτικής Ομάδας της Νέας Δημοκρατίας ορίζει ως κοινοβουλευτικό εκπρόσωπο για τη συζήτηση της πρότασης νόμου το Βουλευτή Πειραιά κ. Βασίλειο Μιχαλολιάκο.

Ο Κοινοβουλευτικός Εκπρόσωπος του Κ.Κ.Ε. κ. Κολοζώφ, ορίζει ως ειδικό αγορητή το βουλευτή Αθηνών και Αντιπρόεδρο της Βουλής κ. Δημήτριο Κωστόπουλο.

Ο Πρόεδρος του Συνασπισμού της Αριστεράς και της Προόδου ορίζει ως κοινοβουλευτικό εκπρόσωπο τον κ. Μουσταφά Μουσταφά.

Ο Πρόεδρος του Δημοκρατικού Κοινωνικού Κινήματος ορίζει ως ειδικό αγορητή τον κ. Ιωάννη Καρακώστα.

Το λόγο έχει ο εισηγητής του ΠΑ.ΣΟ.Κ. κ. Γεώργιος Κίρκος.

ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΚΙΡΚΟΣ: Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, η πρόταση νόμου για την σύσταση Οργανισμού Τροφίμων και Φαρμάκων από Βουλευτές της Νέας Δημοκρατίας έρχεται σε μία εποχή όπου, όπως είδατε και προηγουμένως, παραλίγο η εισήγηση του συναδέλφου να μετατραπεί σε επερώτηση στην Κυβέρνηση για τα εμφιαλωμένα νερά.

Βεβαίως, έγινε εκτενής κατά τη γνώμη μου συζήτηση στην επιτροπή για την πρόταση αυτή των Βουλευτών της Νέας Δημοκρατίας. Σίγουρα τα φάρμακα, τα τρόφιμα, τα ποτά και προϊόντα γενικά που κυκλοφορούν στην αγορά και έχουν σχέση με τη δημόσια υγεία χρειάζονται καθημερινά μεγαλύτερη φροντίδα στον έλεγχο, όμως στη χώρα μας από τις αρχές της δεκαετίας του '80 για τα φάρμακα λειτουργεί ο Εθνικός Οργανισμός Φαρμάκων με σημαντική προσφορά, με διάφορες διακυμάνσεις στην πορεία της λειτουργίας τους. Βεβαίως δεν περιλαμβάνει τα τρόφιμα, δεν περιλαμβάνει τα ποτά, δεν περιλαμβάνει τα φυτοφάρμακα, όπου έχουν επιπτώσεις σημαντικές στο περιβάλλον, παρ' ότι έχουν προσφέρει σημαντικά στη φυτική παραγωγή.

Η πρόταση νόμου των Βουλευτών της Νέας Δημοκρατίας για τη σύσταση αυτού του Οργανισμού προβλέπει και θέλει να ελεγχεται η ωφελιμότητα και η βλαπτικότητα κυρίως στα ποτά και στα τρόφιμα, αλλά και στα άλλα προϊόντα. Η ποσοτική και ποιοτική σύνθεση προτείνεται -και αναφέρεται και μέσα στην πρόταση νόμου- ότι θα παραμείνει υπό τον έλεγχο των υπαρχουσών υπηρεσιών, δηλαδή σήμερα για τα φάρμακα υπάρχει ο ΕΟΦ, όπως ανέφερα, για τα ποτά, τρόφιμα, φυτοφάρμακα κλπ., υπάρχουν υπηρεσίες, οργανισμοί διαφόρων Υπουργείων είτε του Υπουργείου Οικονομικών είτε του Υπουργείου Γεωργίας. Πραγματικά σε αυτό το σημείο θα πρέπει να πω ότι ο συντονισμός των υπηρεσιών αυτών θα πρέπει να είναι καλύτερος, θα πρέπει να είναι πιο αποτελεσματικός. Και όσο οι διατροφικές συνήθειες του λαού μας αλλάζουν προς την κατεύθυνση των τυποποιημένων προϊόντων και πολύ περισσότερο τώρα που στην αγορά κάνουν εμφάνιση μαζικότερη τα γενετικώς μεταλλαγμένα προϊόντα, αυτός ο συντονισμός είναι απαραίτητος. Και λέω συντονισμός, γιατί θεωρώ επαρκή τον έλεγχο των φαρμάκων από τον ΕΟΦ.

Από εκεί και πέρα δεν μπορούμε, συνάδελφοι, που κάνατε την πρόταση νόμου, να φτιάξουμε πραγματικά έτσι όπως το προτείνατε έναν οργανισμό γίγαντα, τον ΕΟΤΡΟΦ, που θα ασχολείται με τα φάρμακα, ποτά, τρόφιμα και άλλα συναφή προϊόντα. Οι διατροφικές συνήθειες του λαού μας, η διοικητική διάρθρωση και μία σειρά άλλα ζητήματα, κατά τη γνώμη μου, δεν επιτρέπουν τη δημιουργία ενός τέτοιου γιγάντιου οργανισμού.

Βεβαίως, όπως είπα και προηγουμένως, επειδή τα φάρμακα, τα τρόφιμα, τα ποτά και τα συναφή προϊόντα έχουν σχέση με τη δημόσια υγεία, χρειαζόμαστε μεγαλύτερης προσοχής, μεγαλύτερου συντονισμού. Εξ όσων γνωρίζω, η Κυβέρνηση προσανατολίζεται στον καλύτερο συντονισμό, στον έλεγχο όλων των προϊόντων διατροφής για την προάσπιση της δημόσιας υγείας.

Ένα άλλο σημείο, που θα ήθελα να αναφέρω, είναι ότι -και γι' αυτό είπα και προηγουμένως για γίγαντα οργανισμό- μέχρι τώρα ο ΕΟΦ είναι διαρθρωμένος με βάση το επιτελούμενο έργο. Η πρόταση είναι να διαρθρωθεί κατά αντικείμενο. Από 'δω προκύπτει και πάλι το επιχείρημα, που ανέφερα, για ένα γιγάντιο οργανισμό, που δεν τον σηκώνει η ελληνική κρατική μηχανή.

Πιστεύω ότι πρέπει ν' ανοίξει η συζήτηση, γιατί είναι μείζον το θέμα, η προστασία της δημόσιας υγείας, η προστασία του περιβάλλοντος από τα φάρμακα, τα τρόφιμα, τα ποτά, τα συναφή προϊόντα, φυτοφάρμακα κλπ, ώστε οι υπάρχουσες δομές του κράτους, οι υπηρεσίες του κράτους να κάνουν πιο αποτελεσματικό έλεγχο, είτε ποιοτικό είτε ποσοτικό είτε πρόκειται για την ωφελιμότητα είτε για τη βλαπτικότητα όλων αυτών των προϊόντων. Και ο συντονισμός αυτός πρέπει σήμερα, κύριε Υπουργέ, να ξεκινήσει, γιατί οι νέες συνθήκες που διαμορφώνονται, απαιτούν και νέα αντιμετώπιση.

Ανέφερα λοιπόν όλα αυτά, αλλά αναπτύχθηκε και πλούσιος προβληματισμός -όπως είπα- στη διαρκή επιτροπή. Όσον αφορά αυτά που προτείνουν οι Βουλευτές της Νέας Δημοκρατίας, για να απαντήσω σε κάτι, θα ήθελα να πω, ότι βεβαίως έχουν αυτό το δικαίωμα οι Βουλευτές και εγώ επαινώ τους Βουλευτές της Νέας Δημοκρατίας που έφεραν αυτήν την πρόταση νόμου. Κατά τη γνώμη μου, όμως, για να γίνουν όσα αναφέρονται στο νομοσχέδιο, δεν χρειάζεται ολόκληρο νομοσχέδιο. Μια τροπολογία αρκεί ή ένα προεδρικό διάταγμα. Επίσης, όπως είπα και προηγουμένως, δεν χρειάζεται ένας γιγάντιος οργανισμός.

Γι' αυτό προτείνω να ανοίξει η κουβέντα, κύριε Υπουργέ, για τον καλύτερο συντονισμό, για νέες μεθόδους αντιμετώπισης των προβλημάτων της δημόσιας υγείας και του περιβάλλοντος. Προτείνω όμως και να μη γίνει αποδεκτή η πρόταση των συναδέλφων.

Ευχαριστώ πολύ.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα του ΠΑΣΟΚ.)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Παναγιώτης Ν. Κρητικός): Κύριοι συνάδελφοι, θα ήθελα να σας ανακοινώσω ότι από τα δυτικά θωροεία παρακολουθούν τη συνεδρίασή μας πενήντα οκτώ μαθητές και τέσσερις συνοδοί καθηγητές από το Κολλέγιο Αθηνών. Τους καλωσορίζουμε στο Τμήμα.

(Χειροκροτήματα από όλες τις πτέρυγες.)

Ο ειδικός αγορητής του Κομμουνιστικού Κόμματος Ελλάδος κ. Μήτσος Κωστόπουλος, Αντιπρόεδρος της Βουλής, έχει το λόγο.

ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ Β. ΚΩΣΤΟΠΟΥΛΟΣ (Ε' Αντιπρόεδρος της Βουλής): Κύριοι Βουλευτές, με αφορμή την πρόταση νόμου της Νέας Δημοκρατίας μας δίνεται μια ευκαιρία να δούμε ποιά είναι η κατάσταση στα αντικείμενα, τα οποία περιέχει αυτή η πρόταση.

Στο όνομα της ελεύθερης αγοράς αναπτύσσεται ένας ιδιόμορφος, κατά τη γνώμη μας, και επικίνδυνος μαυραγορισμός και σε ό,τι αφορά την ποιότητα, ταυτότητα των προϊόντων και σε ό,τι αφορά τις τιμές.

Οι πρόσφατες καταγγελίες, συζητήσεις, απιφάσεις, κωμικοτραγικές καταστάσεις, σχετικά με τα εμφιαλωμένα νερά, που δεν μπορέσαμε να βγάλουμε άκρη, για να είμαστε ειλικρινείς -και ανεξάρτητα από το αποτέλεσμα της έρευνας που διατάχθηκε, όπως βεβαίωσε ο αρμόδιος Υφυπουργός- έφεραν στο προσκήνιο ένα ερώτημα: Τι τρώμε, τι πίνουμε;

Στο μέσο πολίτη, όχι με αφορμή αυτήν τη συζήτηση, αλλά γενικότερα, εκτιμάμε ότι διαμορφώνεται μια συνείδηση ότι η κατάσταση θυμίζει το "μπάτε σκύλοι". Το κρίσιμο, χωρίς καμιά αμφιβολία και με αφορμή αυτήν την πρόταση της Νέας Δημοκρατίας, είναι η ποιότητα. Είναι θέμα ζωής και θανάτου καμιά φορά.

Όσο όμως και η τιμή των αγαθών δεν είναι ασήμαντο ζήτημα. Πατί; Σε όλα τα πράγματα δεν "κολλάει" η λογική της ελεύθερης αγοράς: "Κύριε, δεν σ' αρέσει αυτό το προϊόν απ' αυτό το μαγαζί, πήγαινε στο άλλο. Ανταγωνισμός υπάρχει!". Και δεν "κολλάει", γιατί μερικά προϊόντα δεν βρίσκονται σ' αυτήν τη λογική.

Είμαστε σ' ένα νησί και πάει να αγοράσει ένας τουρίστας

ένα ποτήρι νερό πεντακόσιες δραχμές. Μα, να πάει στο άλλο μαγαζί. Δεν υπάρχει όμως άλλο μαγαζί στο χώρο...

ΓΕΡΑΣΙΜΟΣ ΓΙΑΚΟΥΜΑΤΟΣ: Και με κολοβακτηρίδια μέσα!

ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ Β. ΚΩΣΤΟΠΟΥΛΟΣ (Ε' Αντιπρόεδρος της Βουλής): Μίλησα για την ποιότητα και είπα ότι είναι κρίσιμο ζήτημα, μιλάω τώρα για την τιμή.

Δεν υπάρχει άλλο μαγαζί. Τι σημαίνει αυτό; Κάποιος βγάζει πέντε δεκάρες. Η ελληνική οικονομία, ο τουρισμός, στον οποίο, λαθεμένα τόσο επένδυσαν διάφορες κυβερνήσεις, στο κάτω-κάτω της γραφής δεν πλήττεται; Ποιο μήνυμα εκπέμπει αυτός που πήρε ένα ποτήρι νερό ένα πεντακοσάριο προς τους άλλους που θέλουν να έρθουν;

Το λέω, για να δείτε ότι υπάρχουν σοβαρά ζητήματα, τα οποία πρέπει να δούμε και στα οποία ότι δεν αναφέρεται η πρόταση νόμου.

Βεβαίως, όλα αυτά τα γενικά που ανέφερα δεν είναι δουλειά του Ε.Ο.Φ. ή του Ε.Ο.ΤΡΟ.Φ., που προτείνει η πρόταση νόμου. Είναι δουλειά άλλων φορέων. Είναι δουλειά κυρίως του Υπουργείου Εμπορίου. Όμως, όλοι γνωρίζουμε ότι το Υπουργείο Εμπορίου εδώ και μερικά χρόνια δεν λειτουργεί, υπολειπεται. Αράχνες υπάρχουν στα γραφεία του Υπουργείου Εμπορίου. Αυτό είναι μια πολιτική επιλογή που ξεκινάει από την αντίληψη ότι σ' αυτήν την κοινωνία ζούμε, έτσι πρέπει να λειτουργήσει η αγορά, δεν χρειάζεται το Υπουργείο Εμπορίου. Και, όμως, χρειάζεται και πρέπει να το δει κανένας.

Θέλετε να πάμε στις Ηνωμένες Πολιτείες, μια που -ας πούμε- σηματοδοτούν ορισμένα πράγματα στο σημερινό κόσμο; Το Υπουργείο Εμπορίου -λέγατε- ότι είναι ένα από τα πιο ισχυρά Υπουργεία των Ηνωμένων Πολιτειών.

Εδώ συμβαίνουν περίεργα πράγματα. Πώς θα ελέγξω μια κατάσταση, αν δεν έχω έναν κεντρικό ελεγκτικό φορέα, με εγγυήσεις, που μπορώ να τον εμπιστευτώ;

Και σ' αυτό το ζήτημα, παρ' ότι μπορεί να το συμπεράνεις, ωστόσο όμως, δεν αναφέρεται η πρόταση νόμου.

Επειδή γίνεται πολύς λόγος για τον έλεγχο της ποιότητας, της ταυτότητας -εμείς προσθέτουμε και της τιμής των προϊόντων- θα ήθελα να ρωτήσω, τι σημαίνει έλεγχος; Έλεγχος σημαίνει αυστηρές, επιστημονικές, σύγχρονες προδιαγραφές, αυτές τις προδιαγραφές που μας δίνει η πείρα μας στο εσωτερικό, χωρίς να προσφεύγουμε κάθε φορά με το παραμικρό στο τι λέει η ντιρεκτίβα τάδε της Ευρωπαϊκής Ένωσης, την ίδια στιγμή, όμως, προδιαγραφές οι οποίες προκύπτουν από τα διεθνή δεδομένα. Δεν μπορείς να τα αγνοήσεις. Αναφέρθηκε εδώ ο Παγκόσμιος Οργανισμός Υγείας.

"Έλεγχος σημαίνει μηχανισμός, δίκτυο, λειτουργικότητα, εγγυήσεις για την αντιμετώπιση διάφορων καταστάσεων, όπως χρηματισμών, διάβρωσης κλπ., όργανα δηλαδή ελέγχου, ανάλογα με το αντικείμενο το οποίο ελέγχουν. Άλλο πράγμα ο χημικός, άλλο πράγμα ο γιατρός, άλλο πράγμα ο κτηνίατρος. Τι να κάνουμε;

Αυτές τις μέρες όσοι παρακολουθήσαμε τις συζητήσεις που έγιναν, με αφορμή αυτό το γεγονός που αναφέρθηκε τα εμφιαλωμένα, -βλέπω ότι ο κύριος Υπουργός εκνευρίζεται, δεν θέλουμε να θίξουμε κανέναν, απλώς είναι μια αφορμή για να κουβεντιάσουμε καλύτερα- είδαμε ότι βγήκαν διάφοροι άνθρωποι, που δεν τους γνωρίζουμε -εγώ προσωπικά δεν τους ξέρω- χωρίς να έχουν καμία ειδικότητα και μιλούσαν επί παντός επιστητού και μάλιστα με έναν τρόπο αψύ, κατηγορηματικό.

Αυτός ο άνθρωπος -και μιλάω γενικά- δίνει εγγυήσεις για τη σοβαρότητα της γνώμης του; Άλλο πράγμα, όπως σας είπα, ο κτηνίατρος που θα εξετάσει αν το κρέας είναι καλό και άλλο εγώ ο οικοδόμος που δεν γνωρίζω το κρέας, αλλά το καταλαβαίνω μόνο από τη μυρωδιά. Από τα άλλα στοιχεία δεν μπορώ να εντοπίσω αν είναι ακατάλληλο ή κατάλληλο.

"Έλεγχος σημαίνει θεσμοθετημένη συμμετοχή, κατά την άποψή μας, μέσα σ' αυτά τα ελεγκτικά όργανα και των συνδικάτων -θα βρεθεί ο τρόπος- των κοινωνικών φορέων. Είναι δηλαδή μια δεύτερη γραμμή άμυνας στην αντιμετώπιση αυτών των καταστάσεων, των μαυραγοριτών, σε βάρος της υγείας και της

ζωής του λαού.

"Έλεγχος σημαίνει καθαρές κουβέντες και αυστηρές ποινές για τους παραβάτες. Δεν μπορεί, λόγου χάριν, ένας να πουλάει ασβέστη ή ζάχαρη για ένα φάρμακο τόχα πολύ σοβαρό και να μένει ατιμώρητος ή αυτό να θεωρείται πταίσμα. Δεν μπορεί κάποιος να πουλάει ψωμί από διάφορες χρωστικές ουσίες και να μην έχει ένα κόστος.

Υπάρχουν τέτοια περιστατικά. Νομίζω ότι οι αρμόδιες υπηρεσίες τα γνωρίζουν καλύτερα από εμένα, που αυτήν τη στιγμή τα θίγω με έναν τρόπο γενικό.

Μήπως με όλες αυτές τις ασπίδες θα αποφύγουμε τις κακοτοπιές; Πιθανόν όχι όλες, αλλά αυτό θα περιορίσει σε πολύ μεγάλο βαθμό το έγκλημα -να το χαρακτηρίσω έτσι- σε βάρος της υγείας των ανθρώπων.

Η πρόταση νόμου της Νέας Δημοκρατίας είναι γεγονός ότι έχει θετικά σημεία, όπως υπογραμμίστηκε εξ' άλλου στην επιτροπή και από τον εισηγητή της Πλειοψηφίας και από τον αρμόδιο Υφυπουργό. Το ίδιο μπορεί να λεχθεί σήμερα και εδώ, χωρίς καμία σκοπιμότητα. Η πρόταση νόμου περιέχει αρκετά θετικά σημεία. Και μόνο το γεγονός ότι σου δίνει μία δυνατότητα να κουβεντιάσεις γι' αυτό το σημαντικό θέμα, είναι κάτι θετικό. Μόνο που πρέπει να βρίσκεις γραμμή επικοινωνίας στη συζήτηση και όχι να ξεκινάς από την αφετηρία ότι η πρόταση νόμου που γίνεται είναι του ΚΚΕ και αφού ξέρουμε τι είναι αυτό το κόμμα, επομένως την απορρίπτουμε.

Δεν γίνεται συζήτηση έτσι. Αν υπάρχουν στοιχεία για τα οποία χρειάζεται να κάνουμε την ιδεολογική αντιπαράθεση, να την κάνουμε, αλλά δεν νομίζω ότι είναι θέμα ιδεολογικής αντιπαράθεσης, αν το τυρί είναι χαλασμένο ή δεν είναι. Έλεος επιτέλους! Διαλεχτική δεν είναι η διαπίστωση για το χαλασμένο τυρί, αλλά γιατί γίνεται, από ποιους για ποιους λόγους το χαλασμένο τυρί.

Με αυτήν την έννοια νομίζω ότι πρέπει να προσεγγίσουμε την πρόταση. Έχει σημασία αυτό, γιατί πρέπει στο τέλος να καταλήξουμε σε ορισμένα συμπεράσματα. Ακυρώνονται, όμως, αυτά τα θετικά από μία, θα έλεγα, προχειρότητα. Ίσως είναι υπερβολικός ο χαρακτηρισμός, αλλά δεν βρίσκω καταλληλότερη λέξη.

Στην επιτροπή εμείς την πρόταση νόμου δεν την ψηφίσαμε, γιατί εκτιμάμε ότι έχει αρκετά κενά. Σε κάποια στιγμή μάλιστα, συνάδελφος από το Κόμμα της Αξιωματικής Αντιπολίτευσης, δέχθηκε τη λογική, ότι αν υπάρχουν κενά, να ανοίξουμε τη συζήτηση και σε σύντομο χρονικό διάστημα να γεμίσουμε αυτά τα κενά, ώστε να έχουμε έναν οργανισμό ο οποίος θα είναι αποτελεσματικός και θα εξασφαλίζει ορισμένες εγγυήσεις.

Σ' αυτήν τη λογική, λοιπόν, προτείνουμε, κύριοι Βουλευτές, η Κυβέρνηση να δεχτεί, με αφετηρία την πρόταση που γίνεται σήμερα, να ανοίξει τη συζήτηση, αλλά όχι γενικά και αόριστα. Θυμίζω ότι σήμερα είναι ο ίδιος Υφυπουργός -και αυτό είναι καλό- που πριν από τρία χρόνια, το Γενάρη μήνα, κάναμε συζήτηση πάλι σε πρόταση νόμου της Νέας Δημοκρατίας για το δημογραφικό πρόβλημα. Ο ίδιος ο Υφυπουργός δεσμεύτηκε σε έξι μήνες από τότε -το Γενάρη του 1994, δηλαδή πριν από τρία χρόνια- να φέρει ολοκληρωμένο σχέδιο νόμου με αφορμή τη συζήτηση, για να κλείσει το θέμα. Πέρασαν τρία χρόνια -όχι έξι μήνες- και τέτοια πρόταση δεν ήρθε.

Δεν προτείνω συνεπώς κάτι το οποίο θα δώσει ευκαιρία στην Κυβέρνηση "να αρπαχτεί", για να περάσουν άλλα τόσα χρόνια γύρω από το θέμα που κουβεντιάζουμε.

Προτείνω να συσταθεί μία διακομματική επιτροπή. Δεν είναι μικρό πράγμα. Είναι πολύ σοβαρό το θέμα των παραμεθωρίων περιοχών για το οποίο συγκροτήθηκε διακομματική επιτροπή και κατέληξε σε ένα πόρισμα, αλλά και αυτό το θέμα δεν είναι μικρό.

Μιλάμε για την υγεία όλων μας. Όχι για την υγεία των δεξιών, των αριστερών ή των κεντρικών. Μιλάμε για την υγεία του ελληνικού λαού. Και από την άποψη αυτή, αν συγκροτηθεί μία επιτροπή και σε τακτό χρονικό διάστημα φέρει ένα πόρισμα, μπορεί αυτό να αποτελέσει τη βάση για τη διαμόρφωση ενός σύγχρονου νόμου, που να παίρνει υπόψη τα νέα δεδομένα. Δεν ανοίγουμε τη συζήτηση, εάν ο ΕΟΤΡΟΦ

καταργεί τον ΕΟΦ ή δεν τον καταργεί. Δεν ανοίγουμε τέτοια ζητήματα.

Η πρόταση που κάνουμε έχει σχέση με την πραγματικότητα που ζούμε και αυτή λέει ότι δεν είναι καλά τα πράγματα. Μπορεί να ισχυρισθεί ο κύριος Υφυπουργός, ότι τα πράγματα δεν είναι τόσο κακά όσο τα λέμε, αλλά εμείς έχουμε υποχρέωση να κάνουμε το δικό μας καθήκον και να πούμε, δεν είναι μόνο η συζήτηση και η κρύβει αυτή πίσω από τα εμφανιζόμενα νερά. Αν ήταν μόνο αυτό, το αντιμετώπιζαμε. Υπάρχει γενικότερο πρόβλημα.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Παναγιώτης Ν. Κρητικός): Ο Κοινοβουλευτικός Εκπρόσωπος του Συνασπισμού της Αριστεράς και της Προόδου κ. Μουσταφά Μουσταφά έχει το λόγο.

ΜΟΥΣΤΑΦΑ ΜΟΥΣΤΑΦΑ: Κύριε Πρόεδρε, ιδίως στις ημέρες μας κανείς δεν μπορεί να αμφισβητήσει τους προβληματισμούς και την αγωνία που αναπτύχθηκαν στην εισηγητική έκθεση της πρότασης νόμου των συναδέλφων της Νέας Δημοκρατίας.

Το πρόβλημα είναι όντως σημαντικό και αφορά την υγεία του συνόλου του πληθυσμού της χώρας και θα έλεγα ότι αφορά και τις άμεσες και μακροχρόνιες επιπτώσεις από τα χρησιμοποιούμενα φάρμακα, τρόφιμα, ποτά και τις άλλες καταναλωτικές ουσίες. Δηλαδή, κατά κάποιον τρόπο επηρεάζει και το μέλλον του λαού μας. Έχει δε αποκτήσει μία δραματική επικαιρότητα αυτές τις ημέρες με τα εμφανιζόμενα νερά, με τις επιδημίες στα σχολεία, με τα μεταλλαγμένα προϊόντα που κάθε τόσο έρχονται στην επικαιρότητα. Και νομίζω ότι επειδή πουλάνε με την αλόγιστη χρήση τους και από τα Μέσα Μαζικής Επικοινωνίας, αρκετές φορές προκαλούν πανικό και μεγάλη αναταραχή.

Κατά την εκτίμησή μας, για την αντιμετώπιση αυτής της πραγματικότητας χρειάζεται μία συνολική στροφή στις εφαρμοζόμενες πολιτικές υγείας, που θα έχουν στο επίκεντρο της προσοχής τους τη δημόσια υγεία, την πρόληψη και την πρωτοβάθμια φροντίδα υγείας.

Πρέπει να κυριαρχήσει μία νέα αντίληψη για την πρόληψη, που θα διαπερνά όλους τους τομείς της οικονομικής, κοινωνικής και πολιτικής δραστηριότητας. Χρειάζεται αναβάθμιση, συντονισμός, ουσιαστική λειτουργία, αυτοτέλεια και αποτελεσματικότητα των ήδη υπάρχουσων υπηρεσιών, που όντως είναι διάσπαρτες σε διάφορα υπουργεία, με ένα συντονισμό της δράσης αυτών των υπηρεσιών.

Σαν μία γενική εκτίμηση για την πρόταση νόμου θα ήθελα να κάνω την εξής παρατήρηση: Η δημιουργία μίας γιγαντιαίας υπηρεσίας, που θα είχε αντικείμενο τόσων πολλών καταναλωτικών αγαθών, από το απλό φάρμακο, τα τρόφιμα, τα ποτά, τα καλλυντικά μέχρι τα παρασιτοκτόνα, νομίζω ότι δεν θα είναι αποδοτική. Είναι ένας οργανισμός που ουσιαστικά θα ελέγχει τα πάντα. Και στη χώρα μας με την υποδομή και τη νοοτροπία που έχουμε δεν νομίζω ότι θα μπορέσει να λειτουργήσει και να αποδώσει.

Το τεράστιο πρόβλημα παραμένει και όπως είπα και στην αρχή της ομιλίας μου θα επηρεάσει και το μέλλον της υγείας του λαού μας και θα πρέπει άμεσα το Υπουργείο Υγείας, αλλά και τα άλλα υπουργεία που έχουν αυτές τις υπηρεσίες υπό την εποπτεία τους, να προχωρήσουν γρήγορα σε μέτρα που θα προωθήσουν τη βελτίωση της υπάρχουσας κατάστασης.

Μερικά απ' αυτά τα μέτρα θα μπορούσαμε να προτείνουμε όπως είναι η αναβάθμιση του Εθνικού Οργανισμού Φαρμάκων. Εδώ θα ήθελα να αναφέρω ότι τα φάρμακα υπάρχουν σε τρία Υπουργεία. Άλλο Υπουργείο αποφαινεται για τη χρησιμότητά του, άλλο ορίζει τις τιμές και άλλο για το ποια θα χρησιμοποιηθούν με το συνταγολόγιο. Πρέπει ο Εθνικός Οργανισμός Φαρμάκων να έχει οικονομική και διοικητική αυτοτέλεια, να εκσυγχρονιστεί και να στελεχωθεί για να γίνει αποδοτικός και λειτουργικός, μέσα από μία αντίληψη που θα θεωρεί το φάρμακο κοινωνικό αγαθό και όχι εμπορεύσιμο είδος.

Κύριε Υπουργέ, στο τελευταίο νομοσχέδιο για την ανασυγκρότηση του ΕΣΥ έγινε μία προσπάθεια για την αναβάθμιση των υπηρεσιών δημόσιας υγείας. Πρέπει αυτές οι υπηρεσίες γρήγορα να συσταθούν, να στελεχωθούν και μ' ένα συντονισμό της δράσης τους να παράγουν έργο.

Τα εργαστήρια δημόσιας υγείας με την απαραίτητη υποδομή, τη στελέχωση και το σωστό προγραμματισμό και λειτουργία μπορούν να συμβάλουν στην προαγωγή της υγείας και της πρόληψης. Πρέπει να υπάρξει συντονισμός μεταξύ των συνεχών υπηρεσιών άλλων υπουργείων, όπως Γενικό Χημείο του Κράτους, υπηρεσίες του Υπουργείου Γεωργίας, για μία συνολική πολιτική ελέγχου ποιότητας όλων των κυκλοφορούντων καταναλωτικών αγαθών, φαρμάκων κ.ά.

Πρέπει να υπάρξει μια εναρμόνιση με τις γενικές κατευθύνσεις της Ευρωπαϊκής Ένωσης, με τις γενικές κατευθύνσεις της Παγκόσμιας Οργάνωσης Υγείας και πραγματικά πρέπει να ανοίξει μία συζήτηση -αυτό μπορεί να είναι σε διακομματικό επίπεδο μπορεί να είναι σε επίπεδο τμημάτων υγείας- για να μπορέσουν να λειτουργήσουν επιτέλους μηχανισμοί ελέγχου όλων των παραγομένων προϊόντων προς κατανάλωση. Αυτή είναι η τοποθέτησή μας για τη συζητούμενη πρόταση της Νέας Δημοκρατίας. Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Παναγιώτης Ν. Κρητικός): Ο ειδικός αγορητής του ΔΗ.Κ.ΚΙ κ. Καρακώστας έχει το λόγο.

ΙΩΑΝΝΗΣ ΚΑΡΑΚΩΣΤΑΣ: Κύριε Πρόεδρε, κύριοι συνάδελφοι, με την πρόταση νόμου της Νέας Δημοκρατίας προτείνεται η ίδρυση ενός νέου οργανισμού που θα ονομάζεται Εθνικός Οργανισμός Τροφίμων και Φαρμάκων, (Ε.Ο.ΤΡΟ.Φ), σε αντικατάσταση του υπάρχοντος σήμερα Εθνικού Οργανισμού Φαρμάκων και με επέκταση βέβαια των αρμοδιοτήτων του σε άλλους τομείς, όπως τα τρόφιμα, τα ποτά, τα παρασιτοκτόνα κλπ.

Η πρόταση νόμου για την ίδρυση και λειτουργία Εθνικού Οργανισμού Τροφίμων και Φαρμάκων, παρουσιάζει από μία πρώτη προσέγγιση τα εξής χαρακτηριστικά.

Πρώτον, αντιμετώπιζει από κοινού τρεις διαφορετικές κατηγορίες παροχής προϊόντων και υπηρεσιών με σημαντικές ουσιώδεις διαφορές αναμεταξύ τους (φάρμακα, τρόφιμα, διαφόρου τύπου "τεχνολογίας").

Επί πλέον προσθέτει στις προαναφερόμενες κατηγορίες και την εξίσου σημαντική πλευρά της οικολογικής διάστασης και των παρενεργειών που επφέρουν στο οικοσύστημά μας διάφορα προϊόντα, όπως είναι τα παρασιτοκτόνα.

Πριν προχωρήσουμε στην εκτίμησή μας για την πολιτική σημασία και τη σκοπιμότητα της πρότασης, χρειάζεται να επισημάνουμε τα εξής.

Πρώτον οι προηγούμενες κατηγορίες περιλαμβάνουν αντικείμενα τα οποία αφορούν διαφορετικούς επιστημονικούς κλάδους και επιμέρους υποειδικεύσεις, όπως επίσης διαφορετικούς τομείς εμπορικής διάθεσης και ελέγχου της κυκλοφορίας τους.

Συγκεκριμένα για τα τρόφιμα υπάρχει ο κλάδος της τεχνολογίας τροφίμων με αντίστοιχα ευρωπαϊκών προδιαγραφών εργαστήρια στο Πανεπιστήμιο και στα ΤΕΙ. Υπάρχουν κτηνιατρικές υπηρεσίες για την καταλληλότητα των τροφίμων ζωϊκής προέλευσης, οι ανεπαρκείς υπηρεσίες δημόσιας υγείας, το Γενικό Χημείο του Κράτους κλπ. Για τα φάρμακα υπάρχουν επίσης οι αντίστοιχοι κλάδοι φαρμακολογίας και τεχνολογίας φαρμάκων στα ΑΕΙ Αθήνα, Θεσσαλονίκη, Πάτρα καθώς και οι αντίστοιχες υπηρεσίες του ΕΟΦ.

Τέλος, για τα φυτοφάρμακα γενικότερα υπάρχουν οι αντίστοιχοι γεωπονικοί κλάδοι, αλλά και κλάδοι βιολογικών κατευθύνσεων που εκφράζουν θέσεις για την επιδράσή τους στις οικολογικές αλυσίδες και τα περιβαλλοντικά οικοσυστήματα.

Τα παραπάνω σε συνδυασμό με τη διαφορετικότητα στη χρησιμότητα στην εμπορική διάθεση, στο είδος και την καταλληλότητα του ελέγχου της κυκλοφορίας τους κλπ., οδηγούν τελικά στην υπαγωγή τους σε διαφορετικούς τομείς πολιτικής αρμοδιότητας π.χ. πρώην Υπουργείου Εμπορίου, Υπουργείου Γεωργίας, Υπουργείου Υγείας κλπ.

Η φιλοσοφία στηρίζεται στο αμερικανικό FDA, δηλαδή, επιτροπή για την καταλληλότητα των φαρμάκων και των τροφίμων. Ωστόσο το FDA, παρά το κύρος το οποίο διαθέτει διεθνώς, στην πραγματικότητα λειτουργεί με βάση τις προ-

τεραιότητες της αμερικάνικης αγοράς, πολυεθνικές επιχειρήσεις και αμερικάνικα συμφέροντα κλπ. Υψώνει φραγμούς σε ευρωπαϊκά προϊόντα, φέρνει εμπόδια στην κυκλοφορία φαρμακευτικών αντικειμένων όταν δεν προέρχονται από το πολύ μεγάλο οικονομικό μέγεθος και άλλα. Χαρακτηριστική είναι η συμβολή του στην αναχρονιστική, ρατσιστικού τύπου αμερικάνικη εκστρατεία για το κάπνισμα.

Ωστόσο, σε κάθε περίπτωση, το προηγούμενο πρότυπο το οποίο θεμελιώνεται πάνω σε ένα μικρής έντασης, όχι βαρύτητας, δημόσιο τομέα, δεν μπορεί μηχανιστικά να μεταφερθεί στη χώρα μας.

Η πολιτική σκοπιμότητα της πρότασης, πέρα από κάθε άλλο στόχο, κατευθύνεται προς τη νομιμοποίηση -επισημοποίηση της κυκλοφορίας των χημικών ή τεχνολογικών προϊόντων τα οποία υποτίθεται πως θέλει να περιορίσει. Αυτό προσπαθεί να το επιτύχει με τη δημιουργία μιας ενιαίας επιτροπής με αρμοδιότητες πολύ εκτεταμένες, μαμούθ στη θέση μιας θεσμικής κατοχύρωσης και ανάπτυξης οργάνων σε κάθε κλάδο τα οποία σήμερα είτε λείπουν είτε υπολειπόμενα.

Σήμερα, με την αντίληψη και τη νομοθεσία που ισχύει στην Ενωμένη Ευρώπη δίδεται άδεια κυκλοφορίας σε όλα αδιακρίτως τα προϊόντα εάν δεν έχει τεκμηριωθεί επιστημονικά εναντίον τους κάποια κατηγορία. Η αντίληψη αυτή η οποία εμπεριέχεται και στην πρόταση νόμου αποτελεί και τη βαθύτερη αιτία του όλου προβλήματος.

Μια ορθολογική προοδευτική αντιμετώπιση προϋποθέτει κάτι αντίστροφο. Δηλαδή, τη μη κυκλοφορία όσον αφορά στα φάρμακα και στα καλλυντικά κάποιες ουσίες εάν δεν έχει πραγματοποιηθεί τεκμηρίωση επιστημονική της χρησιμότητάς της. Αυτή είναι και η πρώτη πρότασή μας για την αντιμετώπιση του όλου προβλήματος. Στο βαθμό που η νομοθετική κατοχύρωση μιας τέτοιας πρόθεσης δεν είναι εφικτή λόγω προσκομμάτων από το Κοινοτικό Δίκαιο, μπορούμε και εναλλακτικά να προτείνουμε το θεσμό της αρνητικής λίστας φαρμάκων και άλλων βιολογικά δρώντων ουσιών. Η αρνητική λίστα ισχύει σε ορισμένες ευρωπαϊκές χώρες. Συγκεκριμένα ο Εθνικός Οργανισμός Φαρμάκων και οι άλλες κατά κλάδον επιτροπές συντάσσουν και δημοσιοποιούν λίστα βιολογικών ουσιών, οι οποίες παρά τον ισχυρισμό του κατασκευαστού τους δεν αποδεικνύονται χρήσιμες ή ικανές να πετύχουν τα προσδοκώμενα αποτελέσματα ή τέλος ικανές να προστατεύσουν το περιβάλλον.

Επίσης χρειάζεται η θεσμοθέτηση οργάνων ανά τομέα πολιτικής ευθύνης.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, ας μην αυταπατώμεθα. Είναι αναμφισβήτητο γεγονός ότι η υγεία των ανθρώπων σήμερα βρίσκεται στα χέρια ασυνειδητών κερδοσκόπων που διακινούν στην αγορά διάφορα τρόφιμα, ποτά και φάρμακα.

Επίσης, είναι γεγονός ότι υπάρχει νομικό πλαίσιο -και αυτό το γνωρίζω πολύ καλά, διότι όταν ήμουν σε ενεργό υπηρεσία το εφάρμοσα στην πράξη- που μπορεί να διασφαλίζει την προστασία της δημόσιας υγείας.

Ακόμη, είναι γεγονός ότι -και απευθύνομαι στον κύριο Υφυπουργό- ο έλεγχος του κράτους για την προστασία της δημόσιας υγείας, είναι από ελλιπής μέχρι ανύπαρκτος. Και θα σας πω γιατί λέω το "ανύπαρκτος". Δεν το λέω για να σας κατηγορήσω. Γεννήθηκε το θέμα των εμφιαλωμένων νερών. Ποιος πήγε στις αποθήκες που μένουν στον ήλιο δεκαπέντε ή είκοσι μέρες τα εμφιαλωμένα νερά; Εκεί υπόκεινται αλλοιώσεις και εν συνεχεία τα πάνε στα ψυγεία για να τα πουλήσουν. Έκανε κανένας, κύριε Υπουργέ, έλεγχο σε αυτές τις αποθήκες;

ΕΜΜΑΝΟΥΛ ΣΚΟΥΛΑΚΗΣ (Υφυπουργός Υγείας και Πρόνοιας): Δεν με ρωτήσατε για να σας πω. Έλεγχος έγιναν.

ΙΩΑΝΝΗΣ ΚΑΡΑΚΩΣΤΑΣ: Δεν μας το είπατε. Δεν το ακούσαμε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Παναγιώτης Ν. Κρητικός): Θα τα πείτε κατά την αγόρευσή σας. Σημειώστε τις παρατηρήσεις των κυρίων συναδέλφων για να απαντήσετε συνολικά.

ΙΩΑΝΝΗΣ ΚΑΡΑΚΩΣΤΑΣ: Εγώ επισημαίνω το πρόβλημα.

Δεν σας κάνω αντιπολίτευση.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Παναγιώτης Ν. Κρητικός): Εμφυαλώστε και τις παρατηρήσεις του κυρίου συναδέλφου και απαντάτε μετά.

ΙΩΑΝΝΗΣ ΚΑΡΑΚΩΣΤΑΣ: Κύριε Πρόεδρε, δεν εξέρχομαι της ομιλίας μου. Άλλωστε, έχω χρόνο.

Μπροστά σε αυτές τις διαπιστώσεις, εκείνο που πρακτικά χρειάζεται σήμερα, είναι ο αυστηρός έλεγχος των διακινουμένων, στην αγορά, τροφίμων, ποτών, φαρμάκων από την παραγωγή -από εκεί πρέπει να ξεκινήσει- στην τυποποίηση μέχρι την κατανάλωση.

Ποιος είπε στον κτηνοτρόφο και στο γεωργό που χρησιμοποιεί αυτά τα φυτοφάρμακα για να ραντίζει ο ίδιος τον καπνό του ή τα φυτά του, πόσο βλάπτουν στη δημόσια υγεία; Δεν ξέρει τίποτα. Δεν υπάρχει κοντά του ένας γεωπόνος για να το συμβουλευθεί, αλλά κάθονται -μπαρ να πω- στα Υπουργεία και από εκεί απευθύνουν εγκυκλίους διαταγές χωρίς να πάνε επί τόπου να συμπαρασταθούν στους χρήστες αυτών των φαρμάκων. Τι να γνωρίζει ένας απλός κτηνοτρόφος και ένας απλός γεωργός για την επικινδυνότητα των φαρμάκων που χρησιμοποιεί, τα οποία και αυτός ο ίδιος καταπίνει και βλάπτει την υγεία του, αλλά και τα παραγόμενα προϊόντα φυσικά θα είναι μολυσμένα από τα βλαπτικά φυτοφάρμακα για τη δημόσια υγεία.

Κύριε Υπουργέ, σήμερα ο ρόλος της πολιτείας είναι να σχεδιάζει, να προγραμματίζει και να εφαρμόζει πρακτικούς ελέγχους ώστε να χτυπήσει τα εγκλήματα που συντελούνται κατά την παραγωγή, τυποποίηση και διακίνηση των τροφίμων, ποτών και φαρμάκων που αυτά θέτουν σε κίνδυνο τη δημόσια υγεία.

Πρέπει να φτιάξετε ένα μηχανισμό -έχετε νομικό πλαίσιο- γιατί η ταχύτητα των συναλλαγών με τα σύγχρονα μέσα παραγωγής, τυποποίησης και διακίνησης των προϊόντων, χρειάζεται ανάλογο μηχανισμό του κράτους, ώστε να μπορεί όχι μόνο κατασταλτικά, αλλά και προληπτικά να χτυπήσει τα κυκλώματα που υπάρχουν και λειτουργούν στην αγορά. Πώς να το κάνουμε; Υπάρχουν κυκλώματα τα οποία λειτουργούν κατά τέτοιο τρόπο που διαφεύγουν του ελέγχου κάθε κρατικού οργάνου. Είτε της Υγειονομικής Υπηρεσίας, είτε των υπηρεσιών του Υπουργείου Εμπορίου που ασκούν αγορανομικούς ελέγχους.

Σήμερα υπάρχει το δέλεαρ του εύκολου πλουτισμού που φθείρει και διαφθείρει συνειδήσεις ορισμένων που έχουν το καθήκον να υπερασπίζονται και να περιφρουρούν το ύψιστο αυτό αγαθό της δημόσιας υγείας.

Εδώ θα πρέπει, κύριε Υπουργέ, η υπεύθυνη Εκτελεστική Εξουσία, με τους ελεγκτικούς μηχανισμούς, να χτυπήσει αυτά τα κυκλώματα. Μπορείτε να το κάνετε. Και να κάνετε διπλούς ελέγχους. Να ελέγχετε και τους ελεγκτές. Γιατί και αυτοί μπορεί να παρασυρθούν από το δέλεαρ του εύκολου πλουτισμού.

Όχι πως δεν έχουμε εμπιστοσύνη στους υπαλλήλους μας. Μέχρι αποδείξεως του εναντίον, έχουμε εμπιστοσύνη. Αν αποδείξουμε, όμως, ότι εκεί μέσα υπάρχουν κυκλώματα που συμφύρονται με τους διεφθαρμένους, θα πρέπει να τους αποβάλουμε από την κρατική μηχανή ως ακατάλληλους και ανάξιους να είναι κρατικοί λειτουργοί και το καθήκον αυτό εσείς το έχετε.

Δεν είναι τόσο οι νόμοι. Σας είπα και προηγουμένως, υπάρχουν νομικά πλαίσια, ικανά να περιφρουρήσουν τη δημόσια υγεία. Δεν εφαρμόζονται οι νόμοι. Δεν εφαρμόζονται οι υγειονομικές διατάξεις. Δεν εφαρμόζονται οι αγορανομικές διατάξεις. Ή και όταν εφαρμόζονται, εφαρμόζονται με επιτηδαιόσκη κάποιων νοσηρών υπαλλήλων κατά την εκτέλεση των καθηκόντων τους.

Και είπα: Δεν θέλω ποτέ να μεμφώ τους δημοσίους υπαλλήλους, που μέχρις αποδείξεως του εναντίου, τους σεβόμεθα και τους υποληπτόμεθα και τους προτρέπουμε να εκτελούν το καθήκον τους μέσα στα ηθικά και νόμιμα πλαίσια. Όμως, δεν θα ανεχθούμε υπαλλήλους διεφθαρμένους και ασυνειδητούς οι οποίοι βλάπτουν την υγεία του λαού μας.

Σήμερα εκείνο που προέχει, κύριοι συνάδελφοι, είναι η υγεία μας, το πολυτιμότεο αγαθό της υγείας. Τι τα θέλουμε τα

πλούτη, τι τα θέλουμε τα άλλα αγαθά, εάν μας λείπει το αγαθό της υγείας; Και η υγεία σήμερα βρίσκεται κάτω από ένα σημαντικό κίνδυνο και από το περιβάλλον και από τα τρόφιμα που τρώμε και από αυτά που πίνουμε καθημερινά.

Εμείς δεν έχουμε αντίρρηση να έρχονται προτάσεις νόμου και ίδια από Βουλευτές των άλλων πτερύγων της Βουλής, εκτός από το κυβερνών κόμμα. Να μην έχει, δηλαδή, η Κυβέρνηση μόνο τη νομοθετική πρωτοβουλία, αλλά έμπρακτα να αποδείξουμε και εμείς, η κοινοβουλευτική Πλειοψηφία, ότι υιοθετούμε προτάσεις νόμων και τις διεκπεραιώνουμε, ώστε να γίνουν νόμοι του κράτους.

Ειλικρινά δυσκολεύομαι...

ΕΜΜΑΝΟΥΗΛ ΣΚΟΥΛΑΚΗΣ (Υφυπουργός Υγείας και Πρόνοιας): Λύνει κανένα πρόβλημα αυτή η πρόταση νόμου;

ΙΩΑΝΝΗΣ ΚΑΡΑΚΩΣΤΑΣ: Κύριε Υπουργέ, αφήστε να ολοκληρώσω τη σκέψη μου και θα σας απαντήσω. Όμως, μια και με προκαλείτε, είναι μια πρόταση που αναδεικνύει το πρόβλημα, που σχετίζεται με την προστασία της δημόσιας υγείας. Το φέρνει στην επικαιρότητα.

Σας είπα, όμως, πως μολονότι είμαι θιασώτης των προτάσεων νόμου που προέρχονται από τους συναδέλφους Βουλευτές, παρά ταύτα θα μου επιτρέψουν οι συνάδελφοι της Νέας Δημοκρατίας που μας έφεραν εδώ την πρόταση νόμου, να μη την ψηφίσουμε, να την καταψηφίσουμε. Γιατί; Γιατί δεν δίνει τίποτα το καινούριο που να μας κάνει να την υπερψηφίσουμε. Γιατί, όπως σας είπα και προηγουμένως, υπάρχει νομικό πλαίσιο, υπάρχουν νόμοι, που προστατεύεται η δημόσια υγεία, αλλά αυτοί οι νόμοι δεν εφαρμόζονται, δεν υλοποιούνται. Επομένως, με αυτήν τη λογική και το σκεπτικό, καταψηφίζουμε την πρόταση νόμου των συναδέλφων.

Και η έκκλησή μας είναι, επειδή κύριε Υπουργέ, το γεγονός είναι επίκαιρο, να λάβετε μέτρα προληπτικά και κατασταλτικά. Γιατί στην αγορά υπάρχει μεγάλη παρανομία γύρω από όλα αυτά, τα τρόφιμα, τα ποτά και τα φάρμακα.

Σας ευχαριστώ πολύ.

ΕΜΜΑΝΟΥΗΛ ΣΚΟΥΛΑΚΗΣ (Υφυπουργός Υγείας και Πρόνοιας): Κύριε Πρόεδρε, παρακαλώ το λόγο.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Παναγιώτης Ν. Κρητικός): Κύριε Υπουργέ, θέλετε τώρα το λόγο ή να ακολουθήσουν και δύο συνάδελφοι οι οποίοι είναι εγγεγραμμένοι και να δώσετε μια συνολική απάντηση;

ΕΜΜΑΝΟΥΗΛ ΣΚΟΥΛΑΚΗΣ (Υφυπουργός Υγείας και Πρόνοιας): Θα πάρω το λόγο μετά κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Παναγιώτης Ν. Κρητικός): Το λόγο έχει ο κ. Βαρβιτσιώτης.

Σας δέκοσα τη συνομιλία με τον κ. Κοντογιαννόπουλο, η οποία ήταν μάλλον ενδιαφέρουσα, αλλά πρέπει να ασκήσετε και το καθήκον σας.

ΙΩΑΝΝΗΣ ΒΑΡΒΙΤΣΙΩΤΗΣ: Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, πήρα το λόγο γιατί το θέμα το οποίο συζητείται σήμερα με τη συγκεκριμένη πρόταση νόμου, είναι ιδιαίτερα σημαντικό αφού αφορά στην προστασία της υγείας του πολίτη. Είναι ένα θέμα το οποίο τις τελευταίες μέρες έχει πάρει μεγάλες διαστάσεις - δεν πρόκειται να αναφερθώ σ' αυτές- είναι ένα θέμα το οποίο πρέπει να μας απασχολήσει όλους.

Από την εισηγητική έκθεση της προτάσεως νόμου, αλλά και από την τοποθέτηση του κυρίου Υπουργού στην αρμόδια διαρκή επιτροπή της Βουλής, προκύπτει ότι ο έλεγχος των φαρμάκων, τροφίμων, καλλυντικών, φυτοφαρμάκων, και όλων όσα έχουν σχέση με την προστασία του πολίτη, είναι διεσπαρμένος σε πάρα πολλές υπηρεσίες.

Είπε ο κύριος Υπουργός στη διαρκή επιτροπή ότι στον έλεγχο των τροφίμων και των ποτών είναι αναμεμιγμένες υπηρεσίες του Υπουργείου Οικονομικών, το Γενικό Χημείο του Κράτους, υπηρεσίες των Υπουργείων Δημοσίας Τάξεως, Εμπορίου, Γεωργίας, Υγείας-Πρόνοιας, Υγειονομικές Υπηρεσίες και ο ΕΟΦ.

Πιστεύετε ότι με αυτήν την πολυδιάσπαση των υπηρεσιών μπορεί να γίνει έλεγχος; Δεν φοβάστε ότι γίνεται μια επικάλυψη των αρμοδιοτήτων και ουσιαστικά, καταλήγουμε στην

ανυπαρξία ελέγχου; Αποτέλεσμα: Η βλαπτικότητα και η επικινδυνότητα των κυκλοφορούντων στην αγορά προϊόντων των κατηγοριών που προαναφέρα, που αποτελεί πρωταρχική ανάγκη προστασίας του πολίτη, να μην ελέγχεται στον επιθυμητό βαθμό.

Ο κύριος Υπουργός στη διαρκή επιτροπή είπε ότι δεν δέχεται την πρόταση παρ' ό,τι γενικά, θεωρητικά είναι σωστή, διότι αυτή η πρόταση δεν λύνει κανένα σοβαρό θέμα και οι προτάσεις τις οποίες εισηγείται ο κ. Σούρλας, μπορούν να λυθούν, όπως είπε ο κύριος Υπουργός, με ένα προεδρικό διάταγμα ή με μια τροπολογία.

Εάν ο κύριος Υπουργός πιστεύει, ότι το πρόβλημα αυτό μπορεί να λυθεί με την έκδοση ενός προεδρικού διατάγματος ή με μια τροπολογία, διερωτώμαι, γιατί δεν το πράττει; Γιατί αφήνει όλη αυτήν την πολυπλοκότητα, η οποία ουσιαστικά οδηγεί σε ασυδοσία;

Άκουσα προηγουμένως ότι και το Υπουργείο Γεωργίας ετοιμάζει σχέδιο νόμου για τα φυτοφάρμακα, το οποίο θα είναι και αυτό ανεξάρτητο της ήδη υφιστάμενης καταστάσεως, με αποτέλεσμα να γίνει ιδιαίτερα πολύπλοκο το όλο σύστημα.

Άκουσα και την πρόταση του ειδικού αγορητού του Κομμουνιστικού Κόμματος, ο οποίος εισηγήθηκε στη Βουλή τη σύσταση διακομματικής επιτροπής.

(Στο σημείο αυτό την Προεδρική Έδρα καταλαμβάνει ο Β' Αντιπρόεδρος της Βουλής κ. ΠΑΝΑΓΙΩΤΗΣ ΣΓΟΥΡΙΔΗΣ).

Δεν μπορεί κανείς να έχει αντίρρηση στη σύσταση μιας διακομματικής επιτροπής, αλλά χρειάζεται να παρατηρήσει κανείς, φίλε κύριε Κωστόπουλε, ότι όλες οι διακομματικές επιτροπές που συστήθηκαν δεν έφεραν κανένα αποτέλεσμα. Συστήσαμε διακομματικές επιτροπές για τεράστιας σημασίας θέματα ...

ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΣΟΥΡΛΑΣ: Πλην της επιτροπής για τα ναρκωτικά.

ΙΩΑΝΝΗΣ ΒΑΡΒΙΤΣΙΩΤΗΣ: .... γράφτηκαν σωστές προτάσεις, καμία κυβέρνηση ή παρελθούσα ή παρούσα ή και επομένη, δεν τις εφάρμοσε.

Έρχομαι, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, σ' ένα άλλο θέμα, το οποίο θεωρώ ιδιαίτερα σημαντικό.

Από το 1974 μέχρι σήμερα, κατατέθηκαν τετρακόσιες τριάντα εννέα προτάσεις νόμων. Ξέρετε πόσες από αυτές συζητήθηκαν; Συζητήθηκαν μόνο εκατόν τριάντα μια.

Μόνο, δηλαδή, το 30% των προτάσεων νόμου που κατατέθηκαν εισηγήθηκαν και συζητήθηκαν στη Βουλή. Όλες οι άλλες παρεπέμφθησαν στις ελληνικές καλένδες. Από τις εκατόν τριάντα μία που συζητήθηκαν στη Βουλή απερίφραστη όλες, πλην τριών. Τρεις προτάσεις νόμων έγιναν δεκτές και αφορούν: τη διοίκηση του Πανελληνίου Ιερού Ιδρύματος Ευαγγελιστρίας Τήνου, την καθιέρωση της 1ης Οκτωβρίου κάθε χρόνο, ως ημέρα μνήμης των ανθρώπων της τρίτης ηλικίας και την καθιέρωση της 19ης Μαΐου ως ημέρα μνήμης της γενοκτονίας των Ελλήνων του Πόντου.

ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΣΟΥΡΛΑΣ: Από τους κυβερνητικούς Βουλευτές, όμως.

ΙΩΑΝΝΗΣ ΒΑΡΒΙΤΣΙΩΤΗΣ: Είναι θετικά και τα τρία θέματα. Πρόκειται, όμως, μάλλον περί ψηφισμάτων παρά νομοθετημάτων και βεβαίως δεν ικανοποιούν το δικαίωμα της Αντιπολιτεύσεως να καταθέτει προτάσεις νόμων, οι οποίες κάποτε θα πρέπει να γίνονται αποδεκτές από την Κυβέρνηση.

Είχα μία προσωπική εμπειρία, την οποία θα σας εξομολογηθώ, με μία πρόταση νόμου που είχα καταθέσει. Μετά από τους μεγάλους σεισμούς που έγιναν, είχα καταθέσει μία πρόταση νόμου όπου διατύπωνα την ιδέα για την υποχρεωτική ασφάλιση οικοδομών και εγκαταστάσεων από κινδύνους σεισμών. Κάθε χρόνο το κράτος ξοδεύει πολλά δισεκατομμύρια για την αποκατάσταση των πληγέντων από τους σεισμούς. Και έχει πολλές φορές λεχθεί ότι είναι ανάγκη να συνειδητοποιήσουμε ότι θα ζούμε με τους σεισμούς.

Η πρόταση νόμου εισηγείτο, αντί να έρχεται κάθε φορά το κράτος να αποζημιώνει τους σεισμοπαθείς, τη δημιουργία ενός φορέα που θα ασφάλιζε υποχρεωτικά κατοικίες, επιχειρήσεις και άλλες εγκαταστάσεις, στις σεισμογόνες κυρίως περιοχές.

Την πρόταση αυτή την κατέθεσα τον Μάρτιο του 1987.

Συζητήθηκε στη διαρκή επιτροπή το Νοέμβριο του 1987, μετά από οκτώ μήνες στη δε Ολομέλεια συζητήθηκε τον Ιούνιο του 1988. Πέρασαν, δηλαδή, δεκαέξι μήνες από την ημέρα που την κατέθεσα ως την ημέρα της συζήτησής της.

Ο τότε αρμόδιος Υφυπουργός κ. Δασκαλάκης -"είπε ότι είναι πολύ ωραία ιδέα "το μελετάμε το θέμα, θα προχωρήσουμε σ' αυτήν την υλοποίηση, έχουν γίνει και μελέτες, η πρόταση νόμου κινείται στη σωστή κατεύθυνση". Και από τις 30.6.1988 που είπε ο τότε Υφυπουργός αυτά τα ωραία λόγια στη Βουλή, ήρθαν Κυβερνήσεις του ΠΑΣΟΚ, της Νέας Δημοκρατίας, ξανά του ΠΑΣΟΚ, βρισκόμαστε στο 1997 και δεν έγινε τίποτα. Πιστεύετε ειλικρινά, κύριοι συνάδελφοι, ότι όλα συνιστούν σωστή λειτουργία του Κοινοβουλευτικού μας πολιτεύματος;

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, προϋπόθεση για την ομαλή λειτουργία της Βουλής και συνακόλουθα του πολιτεύματος, είναι η ύπαρξη ισορροπίας μεταξύ κυβερνητικής πλειοψηφίας και Αντιπολιτεύσεως. Ο ρόλος και των δύο είναι προκαθορισμένος. Η πλειοψηφία αναδείχθηκε από το λαό για να αποφασίζει και να κυβερνάει, η δε Αντιπολίτευση για να ελέγχει το έργο της Κυβερνήσεως και να προσπαθεί με υπεύθυνο τρόπο να κλωνίσει την εμπιστοσύνη της κοινής γνώμης προς το Κόμμα της πλειοψηφίας.

Το Σύνταγμα αλλά και ο Κανονισμός της Βουλής τηρεί κατά βάση την αναγκαία αυτή ισορροπία. Υπάρχουν, όμως, ορισμένες περιπτώσεις όπου η ισορροπία αυτή ανατρέπεται υπέρ της κυβερνητικής Πλειοψηφίας. Πιο συγκεκριμένα.

Πρώτο: Το άρθρο 71 του Συντάγματος προβλέπει ότι: Κατά τη διάρκεια της διακοπής των εργασιών της Βουλής το νομοθετικό και μόνο έργο ασκείται από το Τμήμα της, το οποίο και σήμερα συνεδριάζει. Τι σημαίνει αυτό; Ότι το Τμήμα Διακοπών περιορίζεται μόνο στο νομοθετικό έργο. Αφού, όμως, ασκεί όλες τις αρμοδιότητες της Ολομέλειας της Βουλής, γιατί δεν θα έπρεπε και το Τμήμα Διακοπών να έχει και ημέρες κοινοβουλευτικού ελέγχου;

Δεύτερο: το άρθρο 84 παράγραφος 6 ορίζει ότι για την αποδοχή της προτάσεως εμπιστοσύνης, που πάντοτε τίθεται με πρωτοβουλία της κυβερνήσεως, απαιτείται η απόλυτη πλειοψηφία των παρόντων Βουλευτών, η οποία όμως δεν επιτρέπεται να είναι κατώτερη από τα 2/5 του όλου αριθμού των Βουλευτών. Αντιθέτως η πρόταση δυσπιστίας την πρωτοβουλία για την υποβολή της οποίας έχει η Αντιπολίτευση, γίνεται δεκτή μόνο αν εγκριθεί από την πλειοψηφία του όλου αριθμού των Βουλευτών.

(Στο σημείο αυτό κτυπάει το προειδοποιητικό κουδούνι λήξεως του χρόνου ομιλίας του κυρίου Βουλευτή)

Υπάρχουν και άλλες διατάξεις. Δυστυχώς, όμως, ο προειδοποιητικός ηχεί συνεχώς. Θα έλεγα, λοιπόν, ότι υπάρχουν πάρα πολλά θέματα τα οποία θα πρέπει να δούμε γενικότερα.

Υπάρχουν λοιπόν, γενικότερα θέματα, τα οποία πρέπει να μελετηθούν και αν επιθυμούμε να ανεβάσουμε το κύρος και το επίπεδο του Κοινοβουλίου, το οποίο οφείλω να ομολογήσω - άλλωστε φοβάμαι ότι αποτελεί κοινή διαπίστωση-ότι βρίσκεται σε όχι υψηλό επίπεδο. Ενδεχομένως θα σας ξενίζουν, κύριοι συνάδελφοι της Πλειοψηφίας, οι σκέψεις αυτές. Να λάβετε, όμως, υπόψη σας ότι σήμερα είσατε πλειοψηφία, αύριο είναι βέβαιο ότι θα είστε Αντιπολίτευση, υπό την έννοια ότι η εναλλαγή των κομμάτων στην εξουσία αποτελεί και την πεμπτοσύνη του κοινοβουλευτικού μας πολιτεύματος.

Μην βλέπετε, λοιπόν, τις διατάξεις αυτές ή όσες άλλες παρατηρήσεις μπορεί να γίνουν, για την ευρυθμότερη λειτουργία της Βουλής, κάτω από μυωπικό και στενόκαρδο πνεύμα. Θα έλεγα δε και το εξής: Κάθε φορά που κάποιο κόμμα πήρε μέτρα ή δημιούργησε διαδικασίες οι οποίες να το βοηθούν στη μελλοντική του πορεία, είναι βέβαιο ότι το κόμμα αυτό ζημιώθηκε, πρώτα αυτό, από τις διαδικασίες τις οποίες το ίδιο δημιούργησε.

"Έχουμε μία ευκαιρία τώρα, με την αναθεώρηση του Συντάγματος να θίξουμε μερικά θέματα που θα πρέπει να τεθούν πάνω από υπερκομματική βάση, έξω από σκοπιμότητες πολιτικές, έξω από μυωπικούς προβληματισμούς.

Ευχαριστώ πολύ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Παναγιώτης Σγουριδής): Ευχαριστούμε τον κ. Βαρβιτσιώτη.

Ο κ. Παπανικολάου έχει το λόγο.

ΕΛΕΥΘΕΡΙΟΣ ΠΑΠΑΝΙΚΟΛΑΟΥ: Κύριε Πρόεδρε, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, σήμερα καταθέτουμε στο θερινό Τμήμα της Βουλής μαζί με άλλους συναδέλφους της Νέας Δημοκρατίας μία πρόταση νόμου με πρωτοβουλία του συναδέλφου κ. Σούρλα για την ίδρυση και λειτουργία του Εθνικού Οργανισμού Τροφίμων και Φαρμάκων γνωστού ως Ε.Ο.ΤΡΟ.Φ. Η κατάθεση αυτής της πρότασής μας είναι σημαντική και σημαδιακή, θα μπορούσα να πω. Σημαντική γιατί καθημερινώς όλοι μας μέσα από τις στήλες των εφημερίδων, από τις τηλεοράσεις, τα ραδιόφωνα, αλλά και στις κατ' ιδίαν σχέσεις και κοινωνικές μας επαφές βαλλόμεθα και δεχόμεθα επιθέσεις για το τι είναι ωφέλιμο και υγιεινό, ποια είναι η κατάσταση στην αγορά και πώς μπορεί να διασφαλιστεί υπεύθυνα και αποτελεσματικά η υγεία του πολίτη.

Καθημερινά βομβαρδιζόμεθα από κανόνες και προτροπές της σωστής διατροφής και δίαιτας και είναι μία ευκαιρία για τους αετονύχηδες οι οποίοι με ωραίο τρόπο καθημερινά πληθαίνουν στην αγορά προσφέροντας γνήσια προϊόντα, εντός και εκτός εισαγωγικών, να επιτείνουν τη σύγχυση και την αμφιβολία του αγοραστικού κοινού.

Φτάσαμε στο σημείο σήμερα και οικονομικά ακόμη περιοδικά να ασχολούνται με ανάλογα θέματα υγείας. Πρόσφατα διάβασα σε οικονομικό περιοδικό για μια πρόταση που κάνει ο FDA, ο αντίστοιχος αμερικάνικος οργανισμός αναφορικά με την καθιέρωση της μεσογειακής διαίτης στον Πρόεδρο Κλίντον.

Να μία πρόκληση, φίλε κύριε Υφυπουργέ, να μπορέσουμε και εμείς να προβάσουμε τα προϊόντα μας, γιατί μεσογειακή δίαιτα σημαίνει ελληνική δίαιτα, σημαίνει λάδι και ελιά.

Επομένως, ας βρούμε μία ευκαιρία να προβάσουμε όπως πρέπει αυτά τα προϊόντα που συμβάλλουν σημαντικά σε μια σωστή δίαιτα και πρόληψη.

Επίσης, έρχομαι στη λέξη "σημαδιακή" ως ημερομηνία της καταθέσεως της προτάσεώς μας αυτής για τον Ε.Ο.ΤΡΟ.Φ. λόγω καθημερινών δημοσιευμάτων που δηλώνουν τις ανησυχίες και τον προβληματισμό μας ότι κάτι δεν πάει καλά στην αγορά. Είναι ανάγκη να θεσμοθετήσουμε νόμους έτσι ώστε να μπορέσουμε να περιφρουρήσουμε την υγεία του καταναλωτικού κοινού. Γι' αυτό και αναγκάζομαι να προσεγγίσω το θέμα με κάποιο άλλο τρόπο αναφερόμενος σε πρόσφατα δημοσιεύματα -και κυριολεκτώ- του τελευταίου πενήτημέρου.

Αναφέρομαι εν τάχει σε εφημερίδες -χωρίς καμία ιδιαίτερη επιλογή-που είναι κυρίως του δικού σας χώρου και λένε: "Εμφιαλωμένα νερά, σοβαρές ευθύνες στους υπηρεσιακούς παράγοντες και στην ηγεσία του Υπουργείου Υγείας για απόκρυψη σημαντικών στοιχείων".

'Άλλη εφημερίδα ακόμη λέει: "Ακατάλληλα νερά. Απέκρυσαν στοιχεία. Εκπρόσωπος εργαζομένων στο δημόσιο χώρο της υγείας μηνύει τους υπευθύνους υπηρεσιακούς παράγοντες του Υπουργείου Υγείας, Πρόνοιας".

'Άλλο πάλι δημοσίευμα: "Περιμένουμε τις Βρυξέλλες, ενώ ο Παγκόσμιος Οργανισμός Υγείας έχει από χρόνια δώσει το ανώτατο όριο στο οποίο πρέπει να υπάρχουν τα βρώμικα ιόντα στο πόσιμο νερό, μέχρι 25 μικρογραμμάρια ανά λίτρο ύδατος. Ο αντίστοιχος Αμερικάνικος Οργανισμός έχει δώσει 1 μικρογραμμάρια ανά λίτρο για το εμφιαλωμένο νερό και 10 μικρογραμμάρια ανά λίτρο για το πόσιμο νερό". Αυτά βέβαια δεν έχουν γίνει γνωστά ή δεν έχει πάρει μια υπεύθυνη θέση για να δώσει μια απάντηση, ένα δελτίο τύπου το αρμόδιο Υπουργείο, προκειμένου να υπάρχει μία ενημέρωση στον κόσμο, διότι αλλιώς εμείς δεν μπορούμε να θεωρούμαστε κάτοικοι Β' κατηγορίας -ενώ είμαστε φορολογούμενοι πολίτες - ενός κράτους που δεν θέλει πραγματικά να περιφρουρήσει την υγεία και να αγαλιάσει όπως πρέπει τον κοινό πολίτη.

Στη συνέχεια άλλο δημοσίευμα προσθέτει: "Συναγερμός για τα καρκινογόνα φυτικά που κυκλοφορούν στην ελληνική αγορά". "Έγινε πραγματικά πολύ μεγάλο θέμα. Αρκεί να σας πω, ότι υπάρχει η αφλοτοξίνη Β1 σε αυτά τα φυτικά που έχει καρκινογόνο επίδραση στον άνθρωπο και σε πειραματό-

ζώα, που προκαλεί και ατροφία γεννητικών οργάνων. Για εμάς που περνάμε και ένα οξύ δημογραφικό πρόβλημα, σκεφθείτε τι σημασία έχει να καταναλώνουμε αυτά τα εισαγόμενα φυστίκια έτσι αβασάνιστα χωρίς ελέγχους.

Ετέθη το ερώτημα στην αρμόδια υπηρεσία του Υπουργείου Γεωργίας από την Ε.Ε., η οποία επιτροπή αξίζει να ληφθεί υπόψη, μεταξύ 1993 και 1996 συνεδρίασε μόνο μία φορά και η απάντηση ήταν - "τελευταία δεν έχουμε στοιχεία, δεν γνωρίζουμε τι ποσότητες εισήχθησαν από τα φυστίκια αυτά από το Ιράν". Σκεφθείτε υπευθυνότητα, σκεφθείτε μία θέση υπευθύνων φορέων που πρέπει να ποδηγετούν και να δίνουν τις σωστές κατευθύνσεις αλλά και τη σωστή ενημέρωση γιατί ένας καλός ενημερωμένος πολίτης είναι πολύ σημαντικό στην εποχή μας.

'Άλλο θέμα, είναι του τελευταίου πενθημέρου που σας είπα: Περιβάλλον, δραματική μείωση του όζοντος παρατηρείται πάνω από τον ελλαδικό χώρο. Έχουμε απώλεια 10%. Ο δημοσιογράφος στο δημοσίευμα αυτό κάνει την ερώτηση: Πού να απευθυνθώ; Στο Υπουργείο ΠΕΧΩΔΕ, στο Υπουργείο Υγείας, στο Υπουργείο Γεωργίας, πού; Για να με ενημερώσουν έγκαιρα και έγκυρα τι πρέπει να κάνω;

Ακόμη σε ένα άλλο δημοσίευμα που δεν μας περιποιεί ιδιαίτερη τιμή, ιδίως και αξιοπρέπεια, αναφέρεται στο μεγάλο αριθμό ξένων προϊόντων που κυκλοφορούν στην αγορά. Ρωτά ο δημοσιογράφος αν έχει γίνει έλεγχος σ' αυτά τα προϊόντα. Σας διαβάζω εν τάχει: Ντομάτες Σικελίας, αχλάδια και πεπόνια Ισπανίας, Λεμόνια Σικελίας, ραπανάκια Βελγίου, μήλα Αφρικής, σκόρδα Αργεντινής, καρότα Καλιφόρνιας, πατάτες Τουρκίας. Δεν νομίζω ότι μας πιμά ιδιαίτερα η παρουσία αυτών των προϊόντων στην ελληνική αγορά, χωρίς, όμως, κανέναν έλεγχο, χωρίς καμία κοινοποίηση ορίων φυτοφαρμάκων, λόγω των φαρμακευτικών ουσιών που κυκλοφορούν και δίδονται ασύδοτα στα περισσότερα, θα μπορούσα να πω, τρόφιμα.

Δεν ξέρω τι άλλα τεκμήρια θα θέλαμε για να αντιληφθούμε ότι κάτι πρέπει να γίνει. Εμείς πιστεύουμε ότι η υγεία δεν έχει χρώμα. Είμαστε υποχρεωμένοι να λάβουμε τα μέτρα μας. Μετά από σωστή μελέτη καταλήξαμε στον ΕΟΤΡΟΦ ο οποίος είναι οργανισμός ανάλογος του FDA που λειτουργεί στις Ηνωμένες Πολιτείες και στον Καναδά διασφαλίζοντας την υγεία των πολιτών. Η πρότασή μας έρχεται και σαν απάντηση στο γνωστό τροπάριο της Κυβερνήσεως ότι η Αντιπολίτευση δεν έχει προτάσεις. Ιδού η Ρόδος, κύριοι της Κυβερνήσεως. Έχουμε πρόταση. Από όλες τις πτέρυγες της Βουλής τα σχόλια ήταν ευμενέστατα. Επομένως, να δεχθείτε αυτήν την πρόταση για να δώσετε και μια πρωτοβουλία στην Αντιπολίτευση για να συνεχιστεί αυτό το σημαντικό έργο. Θα είναι μια από τις σπάνιες φορές που νομοθετούν οι ίδιοι οι Βουλευτές μέσα στο ναό της δημοκρατίας.

Νομίζω ότι όλοι συμφωνούμε πως πρέπει να εκθειάζουμε τα καλά που υπάρχουν σε άλλες χώρες και να προσπαθούμε να τα μεταφέρουμε στην πατρίδα μας. Επιτρέψτε μου να επιμείνω για το FDA που εδώ και αρκετά χρόνια έχει γίνει θεσμός στην Αμερική. Έχω εργασθεί σαν γιατρός στην Αμερική πολλά χρόνια και μπορώ υπεύθυνα να σας διαβεβαιώσω ότι πρόκειται για έναν κρατικό οργανισμό με αξιοπιστία και με αποδοχή από τη συντριπτική πλειοψηφία του αμερικανικού λαού. Στη διαρκή επιτροπή ακούσθηκαν απόψεις περί προβληματικότητας του FDA, απόψεις που παρέσυραν και τον κύριο Υφυπουργό. Αυτό είναι λάθος.

ΕΜΜΑΝΟΥΗΛ ΣΚΟΥΛΑΚΗΣ (Υφυπουργός Υγείας και Πρόνοιας): Έχει προβλήματα.

ΕΛΕΥΘΕΡΙΟΣ ΠΑΠΑΝΙΚΟΛΑΟΥ: Έχω μαζί μου μια πολύ σημαντική βιβλιογραφία. Επειδή είναι στα Αγγλικά, δεν θα την καταθέσω στα Πρακτικά. Επειδή, όμως, το Υπουργείο κάνει χρήση του Internet θα δώσω τον αριθμό με τον οποίο θα μπορεί να έχει πρόσβαση για σωστή πληροφόρηση. Είναι ο αριθμός [HTTP://WWW/FDA/GOV](http://WWW/FDA/GOV). Είναι ένας αξιόπιστος οργανισμός που κάνει πολύ σωστά τη δουλειά του και οι αποφάσεις του δεν αμφισβητούνται από κανέναν. Έχει μείνει ιστορική η συμβολή του στο πρόβλημα της θαλιδομίδης και γενικότερα σε μια μεγάλη γκάμα φαρμάκων και προϊόντων.

Μπορώ να πω, ότι υποστηρίζει με φανατισμό τα συμφέροντα του αμερικανικού λαού.

Θα ήμασταν ευτυχείς εάν οι νομοθετούντες κάναμε έναν ανάλογο οργανισμό για τα ελληνικά δεδομένα. Από εμάς εξαρτάται αν θα δημιουργήσουμε κάτι που θα βοηθήσει τη δημόσια υγεία ή αν θα παραμείνουμε στα ίδια αδιέξοδα. Επομένως, ο Ε.Ο.ΤΡΟ.Φ. είναι ένας οργανισμός που προωθεί ό,τι το αβλαβές και ωφέλιμο στο χώρο της υγείας προασπίζοντας το δημόσιο συμφέρον. Ελέγχοντας καλύπτει ένα ευρύ φάσμα αγαθών στη σύγχρονη κοινωνία αξιολογώντας τη βλαπτικότητα ή την ωφελιμότητά τους. Κατά συνέπεια, θα εξασφαλίσει στο φορολογούμενο Έλληνα πολίτη ηλεγμένης ποιότητας και επαρκούς κυκλοφορίας φάρμακα και αγαθά, με σύγχρονη προαγωγή της έρευνας και της τεχνολογίας, που τόσο αναγκαίες και απαραίτητες είναι στη σύγχρονη ζωή μας.

Οι αρμοδιότητες του Ε.Ο.ΤΡΟ.Φ. αναφέρονται σε φάρμακα, φαρμακευτικές ουσίες και προϊόντα, σε καλλυντικά προϊόντα, σε φυτοφάρμακα και σε προϊόντα ευρύτερης λαϊκής κατανάλωσης. Αξίζει να σημειωθεί ότι σήμερα αυτός ο έλεγχος γίνεται από έξι Υπουργεία, Εμπορίου, Γεωργίας, Δημοσίας Τάξεως, Υγείας, Οικονομικών και Π.Ε.Χ.Ω.Δ.Ε. με αποτέλεσμα να υπάρχει πρόβλημα αλληλοεπικαλύψεων, έλλειψης συντονισμού και αποτελεσματικότητας χωρίς κανένα εξ αυτών να κάνει ουσιαστικούς ελέγχους που να αναφέρονται στην ωφελιμότητα ή βλαπτικότητα των προϊόντων που κυκλοφορούν σε σχέση με τη δημόσια υγεία.

Μήπως δεν γνωρίζουν οι παροικούντες την Ιερουσαλήμ ότι η Ελλάδα παραπέμπεται στο Ευρωπαϊκό Δικαστήριο επειδή δεν κατάφερε να μεταφέρει και να ενσωματώσει στο εθνικό μας δίκαιο αρχές και κανόνες ελέγχου που έχουν καθιερωθεί στην Ευρωπαϊκή Ένωση εδώ και τέσσερα χρόνια και αφορούν τις προϋποθέσεις και τη διαδικασία που πρέπει να εφαρμοσθούν από την παραγωγή ενός προϊόντος μέχρι την προσφορά του στον πολίτη; Έχουμε πάρει θέση, αναφορικά με τη χρήση των πλαστικών υλών, που χρησιμοποιούνται για την κάλυψη των διαφόρων τροφίμων; Είμαστε ενήμεροι για τις συνέπειες από την ανεξέλεγκτη χρήση των πλαστικών ή αδιαφορούμε επειδή οι βλαβερές επιδράσεις των πλαστικών και των βρομικών ιόντων δεν είναι άμεσες;

Είναι ανάγκη να λάβουμε νομοθετικά μέτρα που να ανταποκρίνονται στις απαιτήσεις των καιρών. Χρειάζεται συντονισμός. Δε νομίζω ότι υπάρχουν σοβαρές αντιρρήσεις όσον αφορά την πρότασή μας για τη δημιουργία του ΕΟΤΡΟΦ, γιατί δίνει λύσεις έτσι ώστε να σταματήσει αυτή η αναστάτωση και η αναρχία που κυριαρχεί στην αγορά αφού η Κυβέρνηση δεν παρεμβαίνει νομοθετικά για να σταματήσει αυτή η κατάσταση, είτε αγνοεί αποφάσεις του Παγκοσμίου Οργανισμού Υγείας από το 1993, όπως στο θέμα που προέκυψε με τα βρομικά ιόντα στα εμφιαλωμένα νερά.

Έτσι είδαμε το ανώτατο όριο που ανέφερα προηγουμένως και οι αρμόδιοι φορείς "αγρόν αγόρασαν". Ομολογουμένως ακούσθηκαν στην επιτροπή και στις κατ' ιδίαν συζητήσεις ευμενή σχόλια για τον Ε.Ο.ΤΡΟ.Φ.. Μερικοί μίλησαν και για εμπειριστατωμένες μελέτες για να καταλήξουμε σε κάποια νομοθετική ρύθμιση.

Κύριοι συνάδελφοι "οι καιροί ου μενετοί". Ο κόσμος περιμένει από εμάς λύσεις στα προβλήματα που υπάρχουν για να περιφρουρήσουμε το μεγάλο αγαθό της υγείας για το οποίο όλοι κοπτόμαστε τουλάχιστον λεκτικώς.

Η πρόταση νόμου για τον ΕΟΤΡΟΦ αποτελεί μία πρόσκληση και πρόκληση για σωστή νομοθετική παρέμβαση. Ας τολμήσουμε είναι καιρός να νομοθετήσουμε και εμείς καμία φορά στον ναό της Δημοκρατίας. Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Παναγιώτης Σγουριδής): Κύριοι συνάδελφοι από τα δυτικά θεωρεία παρακολουθούν τη συνεδριάσή μας αφού προηγουμένως ξεναγήθηκαν στην έκθεση της αίθουσας "ΕΛΕΥΘΕΡΙΟΣ ΒΕΝΙΖΕΛΟΣ", σαράντα εννέα μαθητές και τέσσερις συνοδοί-καθηγητές από το Γυμνάσιο Κολλεγίου Αθηνών.

Το Τμήμα τους καλωσορίζει.

(Χειροκροτήματα)

Ο Υφυπουργός Υγείας και Πρόνοιας κ. Μανώλης Σκουλάκης έχει το λόγο.

ΕΜΜΑΝΟΥΗΛ ΣΚΟΥΛΑΚΗΣ (Υφυπουργός Υγείας και Πρόνοιας): Κύριε Πρόεδρε και κύριοι συνάδελφοι, μπορώ να πω ότι είναι μία συγκυρία η σημερινή συζήτηση με την ευκαιρία της κατάθεσης της πρότασης νόμου από πλευράς της Νέας Δημοκρατίας για να ακουστούν και κάποια πράγματα στο πιο επίσημο βήμα από κάποιο άνθρωπο που πιστεύει ότι κάνει το καθήκον του -αυτήν την εντολή έχει πάρει από τον Πρωθυπουργό της χώρας- με ένα μόνο κριτήριο στις αποφάσεις του και στις πράξεις του, την προστασία της υγείας του ελληνικού λαού, την προστασία της δημόσιας υγείας.

Το λέω αυτό γιατί με την ευκαιρία της συζήτησης της πρότασης νόμου κανένα κόμμα δεν απέφυγε τον πειρασμό να επεκταθεί και σε άλλα θέματα -και να μην κρυβόμαστε στα εμφιαλωμένα νερά- που ταλανίζουν την ελληνική- κοινή γνώμη επί δέκα μέρες περίπου.

Είχα σκεφθεί να μην απαντήσω καθόλου στο θέμα. Να μην ασχοληθώ γιατί ξανά θα φρεσκαριστεί το θέμα αύριο σε όλες τις εφημερίδες -σήμερα σε όλα τα ραδιόφωνα- και όλοι οι αρμόδιοι και οι αναρμόδιοι, υπεύθυνοι και ανεύθυνοι, υγειονομολογούντες, όλοι πλέον έχουμε γίνει φωστηρόπουλοι σε αυτόν τον τόπο, θα ενσπείρουν και πάλι πανικό. Όμως, αν δεν απαντήσω αυτό θα σημαίνει κατά αυτούς ότι κρύβω στοιχεία από τον ελληνικό λαό επικίνδυνα για την υγεία.

Υπ' αυτήν την έννοια πήρα την απόφαση να πω δύο λόγια εκ μέρους του Υπουργείου, της Κυβέρνησης, της πολιτείας για όλα αυτά τα θέματα που τέθηκαν σήμερα.

Η πρόταση νόμου δεν υπάρχει καμία αμφιβολία προσεγγίζει ένα θέμα που μας απασχολεί όλους και πάνω από όλα εμάς σαν Κυβέρνηση και ιδιαίτερα σαν Υπουργείο. Δεν υπάρχει αμφιβολία ότι εδώ είναι ένας μεγάλος αριθμός εμπλεκόμενων υπηρεσιών, όπως Υπουργείο Υγείας, Πρόνοιας, Υπουργείο Ανάπτυξης, Υπουργείο Οικονομικών, Υπουργείο Δημόσιας Τάξης, Υπουργείο Γεωργίας, Υπουργείο ΠΕΧΩΔΕ, όλα αυτά τα Υπουργεία με τις συναρμοδίες υπηρεσίες τους εμπλέκονται στο θέμα των τροφίμων, των ποτών και το τεράστιο για τη δημόσια υγεία αντικείμενο.

Εγώ την άλλη φορά σας έβαλα ένα ερώτημα και δεν το φάξατε. Προσθέτετε, άραγε, ο νέος υπερμαμούθ οργανισμός, ο Ε.Ο.ΤΡΟ.Φ., ο Εθνικός Οργανισμός Τροφίμων και Φαρμάκων τίποτα σ' αυτήν την πολυδιάσπαση των εμπλεκόμενων υπηρεσιών ή μήπως προστίθεται μια έβδομη υπηρεσία, για να αυξήσει το αλαλούμ, που υπάρχει στη χώρα; Είναι απλά τα πράγματα.

Σήμερα ποιος ασχολείται με το φάρμακο και με άλλα αντικείμενα, κύριε Σούρλα, τα οποία εγώ περίμενα ότι θα τα θυμάσθε; Είναι πάρα πολλά και σοβαρά τα αντικείμενα και τα παλεύει ο Ε.Ο.Φ. Είμαι περήφανος σαν προϊστάμενος Υπουργός, που έχω υπηρεσίες στον Ε.Ο.Φ., που κάνουν καλά τη δουλειά τους.

Ακούστε τι κάνει ο Ε.Ο.Φ. Αντικείμενα: Φάρμακα, καλλυντικά, εμβόλια, βιολογικά προϊόντα, παράγωγα αίματος, βιοτεχνολογικά προϊόντα, ραδιενεργά σκευάσματα, δρόγες, ιατρικά βοηθήματα, αποστειρωμένα υλικά μιας χρήσης, επιδεσμικό υλικό, απολυμαντικά, αντισηπτικά, αποσμητικά χώρου, οδοντιατρικά υλικά, βιολογικά αντιδραστήρια in vitro, χειρουργικά ράμματα, προϊόντα ειδικής διατροφής για ειδικές ομάδες πληθυσμού, βρεφικές τροφές, διαβητικές, ιαματικά ύδατα, φαρμακωτικές ζωοτροφές, παρασιτοκτόνα. Αυτό είναι το τεράστιο αντικείμενο του Ε.Ο.Φ., που χρειάζεται συνεχή προσπάθεια, εξειδικευμένο προσωπικό και συνεχή εγρήγορση.

"Ερχεσθε τώρα εσείς και λέτε σ' αυτόν τον οργανισμό να δώσουμε κι άλλο ένα αντικείμενο, τα τρόφιμα. Και σας ρωτώ: Θα καταργήσουμε τις υπηρεσίες του Υπουργείου Εμπορίου; Το Γενικό Χημείο του Κράτους θα το καταργήσουμε; Να καταργήσουμε την αγορανομία; Μπορεί ο Ε.Ο.ΤΡΟ.Φ. μόνος του να υποκαταστήσει τις υπηρεσίες τις αγορανομικές της χώρας; Θα μπορεί, δηλαδή, ο Ε.Ο.ΤΡΟ.Φ. να υποκαταστήσει τις διευθύνσεις υγείας, πρόνοιας των νομαρχιών της χώρας, οι

οποίες δεν ανήκουν πουθενά, παρά ανήκουν στη Νομαρχιακή Αυτοδιοίκηση; Δεν είμαστε εμείς εποπτεύουσα αρχή των υπηρεσιών υγείας και πρόνοιας κάθε νομού. Ανήκουν στη Νομαρχιακή Αυτοδιοίκηση. Ο Ε.Ο.ΤΡΟ.Φ. τι θα κάνει απέναντι σ' αυτές τις υπηρεσίες; Δηλαδή τι πρόβλημα λύνει ο Ε.Ο.ΤΡΟ.Φ.;

Να, γιατί σας είπα την άλλη φορά, απαντήστε μου σ' αυτό το ερώτημα και βεβαίως είμαι έτοιμος να το κουβεντιάσω, αλλά δεν λύνει κανένα πρόβλημα. Επεκτείνουμε το αντικείμενο του Ε.Ο.Φ. και στα τρόφιμα. Αυτό είναι όλο; Αυτό θα λύσει το πρόβλημα;

Η Κυβέρνηση με πολλή προσοχή μελετά το θέμα και επίκειται νομοσχέδιο. Έτσι είναι τα πράγματα, αγαπητοί συνάδελφοι. Πείτε μου τι λύνει, να το καταλάβω κι εγώ, γιατί ασχολούμαι τώρα πολλά χρόνια, αλλά ιδιαίτερα τούτο το χρόνο βλέποντας τα θέματα της δημόσιας υγείας και δεν βλέπω να μου δίνει λύση. Μπερδεύει τα πράγματα. Ένας έκτος φορέας εμπλέκεται στην όλη ιστορία και κανένα πρόβλημα δεν λύνει. Αυτή είναι η πραγματικότητα. Σε καμία χώρα της Ευρώπης δεν συμβαίνει αυτό, μόνο στην Αμερική πράγματι.

Αλλά δεν είπα ότι είναι προβληματικός. Είπα ότι έχει προβλήματα. Άλλο το ένα και άλλο το άλλο. Μόνο το F.D.A. ασχολείται και με τρόφιμα και με φάρμακα. Τα ψάχνουμε κι εμείς. Έχουμε συνεργάτες αξίους και τα παρακολουθούν τα θέματα. Σε κανένα μέρος της Ευρώπης δεν υπάρχει ενιαίος οργανισμός φαρμάκων και τροφίμων. Γιατί άραγε;

Τι κάνει συγκεκριμένα; Αλλάζει το όνομα του Ε.Ο.Φ. από Ε.Ο.Φ. σε Ε.Ο.ΤΡΟ.Φ. Αυτό είναι το ένα.

Δεύτερον, εντάσσει στο αντικείμενο του Ε.Ο.Φ. τα τρόφιμα και τα ποτά και μόνο ως προς την αξιολόγηση της ωφελιμότητας, της βλαπτικότητας ή της επικινδυνότητάς τους για τη δημόσια υγεία. Τι θα γίνει με τα άλλα; Θα εμπλέκονται όμως οι υπηρεσίες στα άλλα κομμάτια ασφαλώς. Άρα, δεν καταργούμε τίποτα, όσον αφορά την προσέγγιση των τροφίμων.

Και προχωρώ παρακάτω. Τρίτον, αλλάζει τη διοικητική διάρθρωση του Ε.Ο.Φ. και δημιουργεί διευθύνσεις κατά γνωστικό αντικείμενο και όχι ως προς το επιτελούμενο έργο, όπως ισχύει σήμερα.

Αυτές είναι οι τρεις διαφοροποιήσεις. Αυτό μπορεί να γίνει και με μια τροπολογία, η οποία δεν θα λύσει ούτε αυτή το πρόβλημα. Λύνει προβλήματα αυτή η ιστορία, κύριοι συνάδελφοι; Είναι πρόχειρη η πρότασή σας. Είναι μεγάλο το αντικείμενο, μεγάλο το θέμα, ευαίσθητο, πρέπει να το προσεγγίσουμε, αλλά με όχι τέτοιου είδους λύσεις.

Είμαι υποχρεωμένος, πριν καταλήξω στην πρόταση νόμου να δώσω μια απάντηση επιτέλους απ' αυτό το Βήμα για όλα αυτά τα οποία λέχθηκαν αυτές τις μέρες από "φωστηρόπουλους" που προσπαθούν να μετατρέψουν την Ελλάδα σε Μπανανία, περιφερόμενους ειδικούς και μη και ευτυχώς όχι από σας που προσεγγίσατε το θέμα των εμφιαλωμένων νερών. Χαίρομαι γιατί το προσεγγίσατε με ήρεμους τόνους, αλλά δεν αποφύγατε τον πειρασμό, αγαπητοί συνάδελφοι της Νέας Δημοκρατίας, να πανικοβάλετε την κοινή γνώμη. Και θέλω, κύριε Μιχαλολιάκο, να ξεκαθαρίσω τα πράγματα πλήρως.

Χάρηκα όταν πήρα ένα τηλεφώνημα από σας ότι είναι ανήσυχος ο Πρόεδρος της Νέας Δημοκρατίας και θέλει να έρθετε εσείς και ο κ. Σωτηρόπουλος να σας ενημερώσω υπεύθυνα για το θέμα των εμφιαλωμένων νερών και σας είπα συγχαρητήρια για την υπευθυνότητα. Όμως, κόπηκε ο ενθουσιασμός μου όταν μου είπατε ότι έχετε υποβάλει την ερώτησή, την οποία έχω. Η ικανοποίησή μου μειώθηκε, γιατί, ή κάνεις ερώτηση και περιμένεις τον Υπουργό να σου απαντήσει από το Βήμα της Βουλής ή πάτε και τον βλέπετε εκ μέρους του Αρχηγού της Νέας Δημοκρατίας, όπως μου είπατε, εσείς και ο κ. Σωτηρόπουλος και ανάλογα με την απάντησή κάνει την ερώτηση. Να σας πω τι μου είπατε; Συγχαρητήρια για τον άφογο χειρισμό του θέματος. Σας ρώτησα τρεις φορές: "Αν ήσασταν στη θέση μου, τι θα κάνατε; Μου απαντήσατε "ό,τι κάνατε και σας, κύριε Υφυπουργέ". Και σας ευχαριστώ γι' αυτό που μου είπατε. Όμως, δεν το μεταφέρατε στον εισηγητή της πρότασης νόμου. Γιατί αν είχατε μεταφέρει στον κ. Σούρλα

ότι αυτή είναι η επίσημη θέση της Νέας Δημοκρατίας ότι ο αρμόδιος Υφυπουργός με τη σύμφωνη γνώμη του Υπουργού του κ. Γείτονα, χειρίστηκαν καλά τα θέματα των εμφιαλωμένων νερών, δεν θα το φέρνατε σήμερα σαν θέμα στη Βουλή. Γιατί κάθε ανακίνηση του θέματος κάνει ζημιά στον τόπο και θα μετατρέψει την Ελλάδα σε Μπανανία. Έτσι μου είτε ένας ξένος μεγάλος καθηγητής της επιδημιολογίας, ειδικός στο θέμα, που ελπίζω να βρεθεί σε ένα συνέδριο κατά τον Οκτώβρη και να πει και αυτός την άποψή του.

Αυτά σας τα λέει ένας άνθρωπος που είναι περήφανος. Τυχαία; Τυχαία. Όπως θέλετε πάρτε το. Ο Γείτονας και ο Σκουλάκης είναι οι μόνοι Υπουργοί που έχουν κλείσει με απόφασή τους τρεις εταιρείες εμφιαλωμένων νερών. Έτυχε; Με γεια τους με χαρά τους, έτυχε. Βρείτε μου άλλον Υπουργό της Υγείας που έκλεισε τρεις εταιρείες για λόγους δημόσιας υγείας και μόνο. Γιατί με υπευθυνότητα, με ψυχραιμία, με διασταύρωση, χωρίς ολιγωρία, αλλά και χωρίς την πίεση κανενός πήραμε αυτήν την απόφαση και τις κλείσαμε και καλά κάναμε, παρά το ότι μερικοί λένε ότι βιαστήκαμε.

ΕΛΕΥΘΕΡΙΟΣ ΠΑΠΑΝΙΚΟΛΑΟΥ: Κύριε Υφυπουργέ...

ΕΜΜΑΝΟΥΗΛ ΣΚΟΥΛΑΚΗΣ (Υφυπουργός Υγείας και Πρόνοιας): Μισό λεπτό να μιλήσω και εγώ. Μας βράννε δέκα μέρες. Να ακούσει και ο ελληνικός λαός την αλήθεια.

Αυτός, λοιπόν, ο αρμόδιος Υφυπουργός δικαιούται να έρθει εδώ και να σας πει: "Υπηρετώ τη θέση που υπηρετώ με ένα και μόνο γνώμονα: Την προστασία της δημόσιας υγείας και δεν υπέκυψα. Ούτε εγώ, ούτε ο Υπουργός μου θα υποκύψουμε σε καμιά άλλου είδους πίεση".

Εσείς καταλαβαίνετε τι εννοώ. Δεν υποκύπτω ούτε σε δημοσιεύματα του τύπου ούτε στο ότι βγήκε στον αέρα ο τάδε και είπε ότι είναι καρκινογόνα τα νερά ούτε σε τίποτε. Εμείς θα πάρουμε τις αποφάσεις εκείνες, που πιστεύουμε ότι υπηρετούν τη δημόσια υγεία, την υγεία του ελληνικού λαού.

Τούτες τις ημέρες παρακολουθήσατε -και ήταν κορδόνι όλα αυτά τα θέματα- το ατυχέστατο περιστατικό της μηνιγγίτιδας στην Καισαριανή και εκφράζω τη βαθιά μου λύπη για το θάνατο του επτάχρονου. Ξέρετε τι αγώνα έδωσε ο ομιλών για να πείσει το σχολείο -αλλά όχι μόνο το σχολείο- και το νομιάτρο ότι δεν χρειάζεται ραντισμός στο σχολείο;

Πήρα το νομιάτρο και του είπα ότι του δίνω εντολή να μην κάνει απολύμανση, γιατί κοροϊδεύουμε την ελληνική κοινωνία και γυρίζουμε τη χώρα πενήντα χρόνια πίσω. Ξέρετε τι μου είπε; Μου είπε "δεν μπορώ, κύριε Υπουργέ, για λόγους ψυχολογικούς πρέπει να κάνω ραντισμό, απολύμανση". Και του είπα ότι του δίνω εντολή. Μία απάντηση υπάρχει: Χημειοπροφύλαξη στα παιδιά, στο περιβάλλον και στο σχολείο. Κανένα άλλο μέτρο, γιατί προσβάλλει τη χώρα. Αυτό είναι ένα περιστατικό. Υπάρχει και το περιστατικό της γαστρεντερίτιδας στην Πετρούπολη. Παίρνουν τηλέφωνο στο Υπουργείο -για να δείτε πού πάει ο τόπος- και λένε "μεγάλη γαστρεντερίτιδα στα σχολεία". Ήταν Παρασκευή βράδυ. Πόσα περιστατικά είναι; Είπαν ότι είναι εκατόν πενήντα. Παίρνουμε τα νοσοκομεία και το περιστατικό ήταν ένα. Παίρνει την ανπδήμαρχο ο διευθυντής δημόσιας υγείας και της λέει "μα, μου είπατε για εκατόν πενήντα περιστατικά και το περιστατικό είναι ένα". Η απάντηση ήταν "σας το είπα για να ευαισθητοποιηθείτε και να έλθετε τη Δευτέρα".

Παρά το ότι βγήκε στα Μέσα Ενημέρωσης ότι είχαμε εκατόν πενήντα κρούσματα στα νοσοκομεία βέβαια, γιατί μικρά περιστατικά υπήρχαν, λέει ο Διευθυντής Δημόσιας Υγείας "δεν θα κλείσει το σχολείο, δεν πρέπει να κλείσει, γιατί θα κλείσουμε τις βρύσες, αν υποθεθεί ότι είναι από το νερό και θα έλθουν οι υπεύθυνοι να ενημερώσουν τους δασκάλους από τι μπορεί να προήλθε το περιστατικό αυτό".

Ποιο ήταν το αποτέλεσμα; Το σχολείο έκλεισε, παρά τις οδηγίες του Υπουργείου Υγείας. "Ήλθαν οι "φωστηρόπουλοι" και επέβαλαν το κλείσιμο του σχολείου. Μα, πού πάει ο τόπος; Έγινε η έρευνα και βέβαια αποδείχθηκε ότι δεν φταίει το νερό. Είχε δίκιο το Υπουργείο, είχαν δίκιο οι επιστήμονες του Υπουργείου, όταν έλεγαν ότι είναι ιός.

Να πάμε παρακάτω; Ακούστε, κύριοι συνάδελφοι, το εξής: Πιέζομαι αφόρητα από ομάδες εργαζομένων, για να τις εντάξω

στις ομάδες υψηλού κινδύνου, στην ηπατίτιδα Β'. Έχουν έλθει και δύο, τρεις ερωτήσεις σχετικά με το γιατί δεν εντάσσω τους εργαζόμενους των δήμων στις ομάδες υψηλού κινδύνου. Απαντά ο Υπουργός -τι να κάνει ο δυστυχής- ότι "Μα, η ηπατίτιδα Β' μεταδίδεται αιματογενώς και σεξουαλικά". Ξέρετε τι μου απάντησε υπεύθυνο πρόσωπο του χώρου; Μου απάντησε ότι "κάτι πρέπει να κάνουμε, να τους εκτονώσουμε". Έχουν έλθει δύο ερωτήσεις, τις οποίες θα φέρω.

Έρχομαι τώρα στο επίμαχο θέμα: Εμφιαλωμένα νερά. Μπορώ να διαβεβαιώσω και το Τμήμα και τον ελληνικό λαό ότι η πολιτική ηγεσία του Υπουργείου χειρίστηκε κατά τον καλύτερο τρόπο το θέμα και δεν υπέκυψε στις κραυγές. Αυτό άλλωστε μου είπε και ο εκπρόσωπος της Νέας Δημοκρατίας, ο κ. Μιχαλολιάκος μαζί με τον κ. Σωτηρόπουλο, όταν με επισκέφθηκαν. Μου είπαν "ναι, το χειρισθήκατε άψογα. Δεν μπορούσατε να κάνετε τίποτε άλλο". Αυτά τα είπαν άσχετα απ' αυτά που είπαν σήμερα.

Ποιο είναι το θέμα; Βρομικά. Θα πρέπει να τα μάθει και η Βουλή, να ενημερωθεί το Τμήμα υπεύθυνα.

ΦΟΙΒΟΣ ΙΩΑΝΝΙΔΗΣ: Βρομικά, όχι βρώμικα.

ΕΜΜΑΝΟΥΗΛ ΣΚΟΥΛΑΚΗΣ (Υφυπουργός Υγείας και Πρόνοιας): Έρχεται ένα εμπιστευτικό έγγραφο στις 27.5.1997 από το Ηράκλειο Κρήτης από τον Καθηγητή κ. Στεφάνου, ο οποίος μας έλεγε ότι έκανε μία έρευνα και διαπίστωσε ότι ορισμένα νερά της χώρας μας έχουν αυξημένα βρομικά. Στις 9.6.97, μόλις το διάβασε ο ομιλών, μόλις το διάβασε ο Σκουλάκης, σε συνεννόηση με τον Υπουργό του έδωσε εντολή, με ημερομηνία 9.6.97...

ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΣΟΥΡΛΑΣ: Σε τι επίπεδο ήταν τα βρομικά ιόντα;

ΕΜΜΑΝΟΥΗΛ ΣΚΟΥΛΑΚΗΣ (Υφυπουργός Υγείας και Πρόνοιας): Τα αποτελέσματα των ερευνών, κύριε συνάδελφε, λυπούμαι που θα σας το πω, δεν είναι ούτε ανακοινώσιμα, αλλά ούτε μπορούν να αποτελέσουν και τον μπουσούλα για χάραξη πολιτικής. Πρέπει να τα επιβεβαιώσει η πολιτεία και αυτό έκανα.

"Έγινε μία έρευνα; Το Υπουργείο πρέπει να ανακοινώσει την έρευνα ή να κάνει αυτό που έκανε ο ομιλών. Τι έγγραφο το έγγραφο; "Αθήνα, 9.6.97.

Δειγματοληπτικός έλεγχος σε εμφιαλωμένα νερά.

Παρακαλούμε όπως προβείτε άμεσα σε δειγματοληπτικούς ελέγχους σε εμφιαλωμένα νερά που κυκλοφορούν στο εμπόριο (πριν και μετά την εμφιάλωση) σε συνεργασία με το Γενικό Χημείο του Κράτους, προκειμένου να γίνει χημικός προσδιορισμός βρωμίου και βρωμικών ιόντων. Τα αποτελέσματα των ενεργειών σας να τα κοινοποιήσετε στην υπηρεσία μας για ενημέρωση και τυχόν περαιτέρω ενέργειες". Πού πάει; Νομαρχιακή Αυτοδιοίκησης Αχαΐας, Κορινθίας, Χανίων, Ρεθύμνης, Ηρακλείου κλπ. Θα το καταθέσω στα Πρακτικά.

(Στο σημείο αυτό ο Υφυπουργός Υγείας και Πρόνοιας κ. Μανώλης Σκουλάκης καταθέτει για τα Πρακτικά το προαναφερθέν έγγραφο, το οποίο βρίσκεται στο αρχείο του Τμήματος Γραμματείας της Διεύθυνσης Στενογραφίας και Πρακτικών της Βουλής)

Τι λέει αυτό εδώ το χαρτί; Πήραμε τα αποτελέσματα της έρευνας. Για πρώτη φορά στο Υπουργείο μας δημιουργούσαν και εμάς προβληματισμό. Αμέσως έκανε έρευνα η πολιτεία. Ήρθαν τα πρώτα αποτελέσματα τα οποία διέρευσαν γιατί τα είχαν κάποιοι πριν τα πάρει ο Υπουργός και βγήκαν στα ραδιόφωνα για να τινάζουν την ηρεμία του τόπου στον αέρα και να μιλήσουν για καρκινογόνα και επικίνδυνα νερά, τα οποία αποκρούει ο Σκουλάκης. Αυτό είναι όλο.

Βεβαίως, δεν απέκρυβα τίποτε και βεβαίως, βγήκα στα Μέσα Μαζικής Ενημέρωσης -μερικοί μου είπαν κακώς, καλώς λέω εγώ, γιατί το προσωπικό μου κόστος δεν το λογαριάζω- για να μη βλαφθεί η χώρα, γιατί περί αυτού πρόκειται, για να μη διαβαστούν νούμερα και αριθμοί τα οποία καταλαβαίνετε πώς σύγχυση και αγωνία θα δημιουργούσαν στην κοινή γνώμη. Συνειδητή επιλογή του ομιλούντος να μη βγουν...

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Παναγιώτης Σγουρίδης): Σας παρακαλώ, κύριε Υπουργέ, μη χτυπάτε το έδρανο. Μπορείτε να έχετε

έντονο τόνο στη φωνή σας, αλλά μη χτυπάτε το χέρι σας στο έδρανο.

ΕΜΜΑΝΟΥΗΛ ΣΚΟΥΛΑΚΗΣ (Υφυπουργός Υγείας και Πρόνοιας): Συγγνώμη, κύριε Πρόεδρε, έχετε δίκιο, αλλά χτυπιόμαστε επί δεκαήμερο. Δεν με ενδιαφέρει εμένα για το προσωπικό μου, αλλά χτυπιέται η χώρα. Μου είπαν υπεύθυνοι καθηγητές της Ευρώπης: "Μην αφήσετε, κύριε Υπουργέ, την Ελλάδα να μετατραπεί σε "Μπανανία".

'Ερχομαι επί της ουσίας, κύριοι συνάδελφοι. Την επόμενη μέρα συνεδριάσαμε με την Επιτροπή Εμφιαλωμένων Νερών που υπάρχει. Δεν το ξέρετε, μάθετέ το. Υπάρχει ειδικό όργανο, η Επιτροπή Εμφιαλωμένων Νερών, που λειτουργεί από το 1994, το οποίο εγώ συνεκάλεσα υπεύθυνα και όχι οι κραυγές. 'Ηρθαν οι ερευνητές, ήρθαν όλοι, βγήκε ένα δελτίο τύπου, έλεγε τα πράγματα με το όνομά τους, είπαμε ότι θα στείλουμε επείγουσες οδηγίες, έφυγε η εγκύκλιος, ανανεώσαμε την εγκύκλιο που υπήρχε και είπαμε ότι θα αναμένουμε τα αποτελέσματα της συζήτησης που θα γίνει στην Επιτροπή Εμπειρογνομόνων τη Δευτέρα, προχθές. Και βγαίνουν όλοι με κραυγές, γιατί το υπεύθυνο Υπουργείο δεν αποσύρει τα νερά, που είναι επικίνδυνα και καρκινογόνα. Σας ρώτησα, κύριοι συνάδελφοι, και μου είπατε, ναι.

Να έρθω τώρα επί της ουσίας και να τελειώσω.

Δεν έχει αποδειχθεί διεθνώς η συσχέτιση βρομικών ιόντων με τον καρκίνο στον άνθρωπο. Δεν έχει τεκμηριωθεί διεθνώς και ερευνάται. Πώς βγαίνετε εσείς και λέτε ότι είναι καρκινογόνα;

ΕΛΕΥΘΕΡΙΟΣ ΠΑΠΑΝΙΚΟΛΑΟΥ: Πού το βγάλατε αυτό, κύριε Υπουργέ.

ΕΜΜΑΝΟΥΗΛ ΣΚΟΥΛΑΚΗΣ (Υφυπουργός Υγείας και Πρόνοιας): Μπορεί να είναι, αλλά δεν έχει τεκμηριωθεί ακόμα από τους επιστήμονες.

ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΣΟΥΡΛΑΣ: Θα είναι αργά τότε.

ΕΜΜΑΝΟΥΗΛ ΣΚΟΥΛΑΚΗΣ (Υφυπουργός Υγείας και Πρόνοιας): Σας παρακαλώ! Αφήστε να ομιλήσω.

Εάν η πληροφόρησή μου εμένα είναι λαθεμένη και έχει, εν πάση περιπτώσει, τεκμηριωθεί η καρκινογένεση στον άνθρωπο, έχετε την αίσθηση ότι η Κοινότητα είναι τόσο ανεύθυνη; Αν είναι θέμα λήψης επείγοντων μέτρων για τη διασφάλιση της δημόσιας υγείας, έχετε την εντύπωση ότι σήμερα ή αύριο ή τη Δευτέρα -γιατί δεν ολοκληρώθηκε ακόμα το κείμενο- δεν θα πάρει επείγοντα μέτρα για τις χώρες-μέλη της, για να προστατεύσει τους πολίτες της, ναι ή όχι; Γι' αυτό σας είπα ...

ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΣΟΥΡΛΑΣ: Μου επιτρέπεται;

ΕΜΜΑΝΟΥΗΛ ΣΚΟΥΛΑΚΗΣ (Υφυπουργός Υγείας και Πρόνοιας): Όχι, αγαπητέ συνάδελφε.

Ακούστε! Επαναλαμβάνω το ερώτημα. Εάν είχε τεκμηριωθεί διεθνώς η καρκινογένεση στον άνθρωπο, έχετε την εντύπωση ότι οι ειδικοί της Ευρώπης των δεκαπέντε χωρών-μελών, δεν θα πάρουν μέτρα -εγώ περιμένω τα μέτρα, σας είπα- επείγοντα, αφού υπάρχει κίνδυνος στη δημόσια υγεία και μάλιστα μέτρα κατεπείγοντα;

Και ακούσατε τον καθηγητή. Εγώ δεν είπα τίποτα, τα ήξερα. Ο καθηγητής τα είπε, ο ερευνητής. Δεν ξέρω -λέει- δεν έχει μεν στον άνθρωπο επιβεβαιωθεί η συσχέτιση αυτή, αλλά εάν επί σαράντα χρόνια εκατό χιλιάδες άνθρωποι πίνουν δύο κιλά νερά την ημέρα, τότε ίσως ένας από αυτούς να παρουσιάσει καρκίνο. Και βεβαίως αντικείμενο του Υπουργού Υγείας είναι το ένα να γίνει μηδέν, αν τεκμηριωθεί. Και βρισκόμαστε πάνω σ' αυτό το πρόβλημα και κατηγορείτε ανηλεώς το Υπουργείο καθημερινά, γιατί δεν παίρνει μέτρα να απαγορεύσει τα νερά που έχουν αυξημένα βρωμικά; Για σταθείτε, δηλαδή. Ε, δεν είναι προσπάθεια να μετατραπεί η χώρα σε μπανανία;

ΦΟΙΒΟΣ ΙΩΑΝΝΙΔΗΣ: Ποιος καθηγητής το είπε αυτό;

ΕΜΜΑΝΟΥΗΛ ΣΚΟΥΛΑΚΗΣ (Υφυπουργός Υγείας και Πρόνοιας): Ο κ. Στεφάνου δεν το είπε; Δεν τα είπα εγώ. Εγώ ήξερα αυτά τα στοιχεία, αλλά αν βγω και τα πω, θα μου πει βεβαίως ότι από τους εκατό χιλιάδες ανθρώπους που μπορούν να πουν νερό μετά από σαράντα χρόνια ένας μπορεί να πάθει καρκίνο. Τότε πρέπει να τινάξεις την Ελλάδα στον αέρα. Εδώ θα το κάνω εγώ...

ΕΛΕΥΘΕΡΙΟΣ ΠΑΠΑΝΙΚΟΛΑΟΥ: Έχουμε έρευνες σε πειραματόζωα...

ΕΜΜΑΝΟΥΗΛ ΣΚΟΥΛΑΚΗΣ (Υφυπουργός Υγείας και Πρόνοιας): Σας παρακαλώ πολύ! Αφήστε τα αυτά τώρα.

Σας είπα ότι ο ομιλών πήρε την απόφαση του ελέγχου. Δεν πρέπει να περιμένουμε τα αποτελέσματα όλων των ελέγχων; Δεν πρέπει να τα διασταυρώσουμε, να δούμε, μήπως έγινε υπεράντληση και βρέθηκαν αυξημένα βρωμικά; Να δούμε, να προσαρμολούμε. Αλλά είναι θέμα κατεπείγον; Για όνομα του Θεού, αγαπητοί συνάδελφοι!

Εγώ χαίρομαι, κύριε Μιχαλολιάκο, που στην πρώτη ήρεμη επικοινωνία μας, μου δηλώσατε -και ελπίζω να μη με διαψεύσετε- ότι "το χειρισθήκατε άψογα". Αυτό σημειώνω ότι ήταν η επίσημη θέση της Νέας Δημοκρατίας.

'Άσχετα από αυτά που λέχθηκαν σήμερα, για να φρεσκαρισθεί πάλι το θέμα. Εμείς θα συνεχίσουμε την έρευνα. Θα ολοκληρωθούν τα αποτελέσματα από το Γενικό Χημείο του Κράτους. Έχουμε δώσει οδηγίες σε όλα τα εμφιαλωτήρια της χώρας. Θα επαναλάβουμε τα αποτελέσματα εκείνων των ελάχιστων, των οποίων οι εξετάσεις έδειξαν αυξημένα βρωμικά, θα περιμένουμε το κείμενο της Ευρωπαϊκής Ένωσης και θα ενημερώσουμε υπεύθυνα τον ελληνικό λαό με μοναδικό κριτήριο -το επαναλαμβάνω- την προστασία της δημόσιας υγείας του ελληνικού λαού και κανένα άλλο.

Αυτό το μήνυμα το στέλνω προς κάθε κατεύθυνση, διότι αρχίζω να διαισθάνομαι ότι πίσω από αυτόν τον πόλεμο των νερών, υπάρχει άλλος πόλεμος στον οποίο ο ομιλών και ο Γείτονας δεν θα υποκύψουν, για να ξεκαθαρίσουμε τα πράγματα. Εκπτώσεις στα θέματα της δημόσιας υγείας από εμάς δεν θα γίνουν σε καμία περίπτωση.

Αυτά όσον αφορά τα εμφιαλωμένα νερά. Είχα αποφασίσει να μην ανοίξω το στόμα μου. Το φέρατε το θέμα και μου δόθηκε η ευκαιρία να απαντήσω. Δεν μου είχε δοθεί αυτή η ευκαιρία. Με μερικούς από εσάς είχα επικοινωνήσει.

'Άλλα μου είπατε τότε και άλλα λέτε σήμερα. Δικαίωμα σας είναι.

Να έρθω τώρα στην πρόταση νόμου. Είπα προηγούμενα ότι κατά την ταπεινή μου γνώμη και από την ενασχόλησή μου όλα αυτά τα χρόνια στο χώρο της υγείας, η πρόταση νόμου δεν λύνει κανένα πρόβλημα. Ποιος θα στέλνει τις οδηγίες στις Διευθύνσεις Υγείας και Πρόνοιας, όσον αφορά τα τρόφιμα;

Ο Ε.Ο.ΤΡΟ.Φ.; Δεν έχει καμία σχέση. Τι να πει ο Ε.Ο.ΤΡΟ.Φ. στον επόπτη υγείας, που έχει και αυτός τις δικές του απόψεις; Αν είναι μάλιστα συνδικαλιστής ακόμη περισσότερο. Ποιος θα του πει "θέλω να κάνεις ένα, δύο, τρία, πέντε πράγματα;" Μόνο το Υπουργείο Υγείας που είναι εποπτεύον Υπουργείο.

Θα μου πείτε "στέλνεται οδηγίες για τα τρόφιμα;". Στέλνουμε πολλές και παρακολουθούν οι συνάδελφοι τα πάντα.

Σημάτωσε: 27/6/96, 22/10/96, 14/5/97, 4/12/96, -αυτή είναι προηγούμενη- 22/4/97, 11/9/97.

Τις καταθέτω για τα Πρακτικά.

(Στο σημείο αυτό ο Υφυπουργός Υγείας και Πρόνοιας κ. Μανώλης Σκουλάκης καταθέτει για τα Πρακτικά τις προαναφερθείσες οδηγίες, οι οποίες βρίσκονται στο αρχείο του Τμήματος Γραμματείας της Διεύθυνσης Στενογραφίας και Πρακτικών της Βουλής)

Αυτές είναι οι οδηγίες, οι εντολές που το Υπουργείο Υγείας έστειλε ως ώφειλε, για υπενθύμιση, για να ξανατονίσουμε την υποχρέωση των υπηρεσιών δημόσιας υγείας, που όπως σας είπα, δεν είναι του Υπουργείου. Είναι της Νομαρχιακής Αυτοδιοίκησης. Δεν είναι ο Σκουλάκης, ούτε ο Γείτονας προϊστάμενος κανενός νομιάτρου και κανενός επόπτη υγείας.

Μετά απ' αυτά, νομίζω ότι κανένας δεν πιστεύει ότι απορρίπτουμε την πρόταση, επειδή προέρχεται από τη Νέα Δημοκρατία. Την απορρίπτουμε για λόγους ουσίας, γιατί δεν προσφέρει τίποτα στο τεράστιο αυτό θέμα.

(Στο σημείο αυτό κτυπά το κουδούνι λήξεως του χρόνου ομιλίας του κυρίου Υπουργού.)

Τελειώνω, κύριε Πρόεδρε.

Εμείς θα συνεχίσουμε τις προσπάθειές μας για την

προστασία της δημόσιας υγείας. Όταν ψηφίζαμε αυτόν το νόμο μας λέγατε, "πάρτε τον πίσω". Μέσα σ' αυτόν, λοιπόν, το νόμο υπάρχουν διατάξεις, που πραγματικά θα βοηθήσουν στην επίλυση των προβλημάτων της δημόσιας υγείας.

"Έχω ομολογήσει, αγαπητοί συνάδελφοι, ότι δεν έχουμε νομιάτρους. Έχουμε σαράντα, από εκατόν είκοσι που έπρεπε να έχουμε. Ξέρετε γιατί δεν έχουμε νομιάτρους; Γιατί δεν προσέρχονται στις προκηρύξεις, γιατί ο μισθός τους ήταν εξευτελιστικός. Ήταν διακόσιες χιλιάδες. Κάναμε, λοιπόν, νόμο και μέσα σ' αυτόν προβλέψαμε την αναβάθμιση των γιατρών δημόσιας υγείας. Τους κάνουμε γιατρούς δημόσιας υγείας ΕΣΥ - τώρα ξεκινάμε τις προκηρύξεις- και θα δείτε σε λίγο, πως θα στελεχωθούν με αυτήν τη διάταξη οι υγειονομικές υπηρεσίες της χώρας.

Εσείς όμως, μας λέγατε "πάρτε τον πίσω, δεν κάνει τίποτα, δεν λύνει κανένα πρόβλημα".

Είχαμε επίσης, διάταξη, αγαπητοί συνάδελφοι, που έλεγε ότι προβλέπεται η αναβάθμιση του ΚΕΔΥ και η δημιουργία σε κάθε υγειονομική περιφέρεια της χώρας του λεγόμενου ΠΕΔΥ, δηλαδή Περιφερειακού Εργαστηρίου Δημόσιας Υγείας. Εσείς λέγατε "δεν κάνει τίποτα" και όμως αυτά έπρεπε να ψηφιστούν, να ξεκινήσουμε μία προσπάθεια.

Χρειάζεται επαγρύπνηση, χρειάζεται προσπάθεια. Πρέπει να προστατεύσουμε υγειονομικά τη χώρα μας, γιατί δεν είναι πράγματι εύκολοι οι καιροί. Υπάρχει το κύμα των λαθρομεταναστών, υπάρχουν τα νέα λοιμώδη νοσήματα που επαναμφανίζονται. Γι' αυτό πρέπει να ανασκουμπωθούμε, αλλά με υπευθυνότητα και όχι με κραυγές. Όχι με πολιτική του τύπου, για ψυχολογικούς λόγους.

Εδώ είναι το επιχειρησιακό πρόγραμμα που αφορά τη δημόσια υγεία, για να δείτε ότι εμείς προσπαθούμε στην πράξη και όχι με λόγια.

(Στο σημείο αυτό ξανακτυπά το κουδούνι λήξεως του χρόνου ομιλίας του κυρίου Υπουργού)

Κύριε Πρόεδρε, τελειώνω, μισό λεπτό.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Παναγιώτης Σγουριδής): Αναφερθήκατε σαν να ήταν επερώτηση.

ΕΜΜΑΝΟΥΗΛ ΣΚΟΥΛΑΚΗΣ (Υφυπουργός Υγείας και Πρόνοιας): Τρία νούμερα θα πω μόνο.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Παναγιώτης Σγουριδής): Ωραία, πείτε τα.

ΕΜΜΑΝΟΥΗΛ ΣΚΟΥΛΑΚΗΣ (Υφυπουργός Υγείας και Πρόνοιας): Αρχίζουν εργασίες 2,8 δισεκατομμυρίων.

Εθνικό Κέντρο Ερευνών Υγείας 2,2 δισεκατομμύρια.

Δημοπρατούνται εργαστήρια στη Θεσσαλονίκη, Ρόδο, Γιάννενα, Αλεξανδρούπολη και Μυτιλήνη 1,6 δισεκατομμύρια.

Τέλος, πρωτοβουλία INTERREG προϋπολογισμού 2,1 δισεκατομμύρια. Ιδρύονται και λειτουργούν τέσσερα διασυνοριακά κέντρα δημόσιας υγείας -έχει μεγάλη σημασία αυτό- στα σύνορα των Νομών Ιωαννίνων, Σερρών, Φλώρινας και Έβρου, με στόχο την αναβάθμιση των παρεχομένων υπηρεσιών στον τομέα της δημόσιας υγείας στις παραμεθόριες περιοχές.

Το καταθέτω και αυτό.

(Στο σημείο αυτό ο Υφυπουργός Υγείας και Πρόνοιας κ.Μανώλης Σκουλάκης καταθέτει για τα Πρακτικά το προαναφερθέν έγγραφο, το οποίο βρίσκεται στο αρχείο του Τμήματος Γραμματείας της Διεύθυνσης Στενογραφίας και Πρακτικών της Βουλής)

Με αυτά, αγαπητοί συνάδελφοι, τελειώνω, διαβεβαιώνοντάς σας ότι ο κ.Γείτονας που έχει την πολιτική ευθύνη και ο ομιλών που έχει την αρμοδιότητα, θα συνεχίσουμε να προσπαθούμε και να προστατεύουμε στην πράξη την υγεία του ελληνικού λαού και όχι με ανεύθυνες φωστηροπουλικές οδηγίες μέσα από τα Μέσα Μαζικής Ενημέρωσης.

(Χαιροκροτήματα από την πτέρυγα του ΠΑΣΟΚ)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Παναγιώτης Σγουριδής): Ο κ.Μιχαηλιάκος, Κοινοβουλευτικός Εκπρόσωπος της Νέας Δημοκρατίας, έχει το λόγο.

ΒΑΣΙΛΕΙΟΣ ΜΙΧΑΛΟΛΙΑΚΟΣ: Κύριοι συνάδελφοι, ανέκαθεν πίστευα και εξακολουθώ να πιστεύω και σήμερα, ότι οι υψηλοί τόνοι και ο εκνευρισμός ένα μόνο πράγμα καλύπτουν, την

ανυπαρξία επιχειρημάτων. Δεν θα ήθελα να δημιουργηθεί ένταση διαπροσωπικής αντιπαράθεσης και μάλιστα για μια συνάντηση, που θεσμικό χαρακτήρα είχε και ανηκείμενο, ένα ύψιστο κοινωνικό αγαθό, τη δημόσια υγεία.

Δεν μας καλέσατε, κύριε Υπουργέ, αλλά ζητήσαμε τη συνάντηση. Δεν ξέρω -ειλικρινώς λυτούμαι για τις λέξεις που θα χρησιμοποιήσω- αν ικανοποιείται η πολιτική σας αυταρέσκεια με την κατασκευή γεγονότων, που στη συνέχεια με έπαρση τα δίδετε στη δημοσιότητα, γεγονότα που ουδέποτε συνέβησαν.

Δεν ξέρω αν ο εκνευρισμός σας υποκρύπτει ένα πραγματικό γεγονός, την εσωκομματική σας ένταση. Και το κλίμα που πυροδοτείτε είναι -όπως βγαίνει εμμέσως πλην σαφώς και από τον πολιτικό σας λόγο- ότι στόχος

ενδοκυβερνητικών σχετισμών είναι η εξόντωση Γείτονα-Σκουλάκη. Αλλά αυτό δεν μας αφορά.

Ούτε λίγο ούτε πολύ μας ελέγξατε, γιατί όταν δημιουργήθηκε η σύγχυση στην κοινή γνώμη και ασφαλώς όχι με ευθύνη της Νέας Δημοκρατίας, υποβάλλαμε μια καλοπροσηγμένη ερώτηση, χαμηλών τόνων, στην προσπάθειά μας να έχουμε μια απάντηση για το τι συμβαίνει.

Όταν ήρθαμε με τον κ.Σωτηρόπουλο, σας βρήκαμε ασφαλώς, δεν θα επεκταθώ εγώ στο περιεχόμενο της συζήτησης...

ΕΜΜΑΝΟΥΗΛ ΣΚΟΥΛΑΚΗΣ (Υφυπουργός Υγείας και Πρόνοιας): Σας επιτρέπω να πείτε όλα όσα είπαμε.

ΒΑΣΙΛΕΙΟΣ ΜΙΧΑΛΟΛΙΑΚΟΣ: Την άδεια, κύριε Σκουλάκη, δεν θα την πάρω από εσάς, αλλά από το αίσθημα ευθύνης που οφείλουμε να έχουμε απέναντι στον ελληνικό λαό και στα εθνικά συμφέροντα.

ΕΜΜΑΝΟΥΗΛ ΣΚΟΥΛΑΚΗΣ (Υφυπουργός Υγείας και Πρόνοιας): Συγγνώμη, για τη λέξη "επιτρέπω".

ΒΑΣΙΛΕΙΟΣ ΜΙΧΑΛΟΛΙΑΚΟΣ: Εάν η Κυβέρνηση νοιώθει και συμπεριφέρεται ως ιδιοκτήτης της χώρας, αυτό είναι πολιτικό λάθος και εμπεριέχει πάντως και έλλειψη δημοκρατίας.

Πάντως, θα σας θυμίσω ένα πράγμα: Όταν μας καλέσατε, είχατε ασφαλώς την καλωσύνη να μας κάνετε μια ενημέρωση, που τη θεωρήσαμε ενημέρωση πληρότητας, σας είπα ότι θα έπρεπε τουλάχιστον να έχετε ενημερώσει όλους τους πολιτικούς και πολιτειακούς παράγοντες της χώρας, τουλάχιστον Σημίτη και Καραμανλή.

ΕΥΑΓΓΕΛΟΣ ΑΠΟΣΤΟΛΟΥ: Οι άλλοι, τι είναι;

ΒΑΣΙΛΕΙΟΣ ΜΙΧΑΛΟΛΙΑΚΟΣ: Τουλάχιστον, είπα, αλλά ασφαλώς και τα άλλα κόμματα. Όλα μαζί τα κόμματα εκφράζουμε και το εθνικό συμφέρον και το συμφέρον του πολίτη. Εγώ, δεν θα προσθέσω σύγχυση και θα προσπαθήσω να είμαι χρήσιμος στη δημιουργία ενός κλίματος ομαλού εν όψει των αποφάσεων των κοινοτικών οργάνων. Δεν θα προηγηθούμε όλων όσων έχουν και τη θεσμική ευθύνη να καθορίσουν και όρια και επικινδυνότητες.

Βεβαίως, θα σας πω ότι δεσμευτήκατε -θα πω όσα δεν μπορούν να δημιουργήσουν σύγχυση- ότι από χθες θα είχατε στείλει στη Νέα Δημοκρατία πλήρη το φάκελο, που αφορά το θέμα. Δεν τον έχετε στείλει και ελπίζω σύντομα να το στείλετε. Φεύγοντας δε από το Υπουργείο σας, σας είπα φιλικά, σε προσωπικό επίπεδο, "κύριε Σκουλάκη, εάν τα πράγματα ήσαν αντίστροφα, αν εμείς ήμασταν Κυβέρνηση και εσείς Αντιπολίτευση, θα είχατε εσείς αυτήν τη στάση ευθύνης;".

Και μου απαντήσατε: "Μα, είναι δυνατόν! Κανείς δεν έχει μείνει στο 1980. Είμαι εγώ το ΠΑΣΟΚ της δεκαετίας του 1980;" Γιατί ίσως ένας βασικός πυρήνας του προβλήματος είναι όσα εσωκομματικά συμβαίνουν στο ΠΑΣΟΚ και όσες εκκαθαρίσεις μεθοδεύονται Υπουργών.

ΝΙΚΟΛΑΟΣ ΑΚΡΙΤΙΔΗΣ: Εγώ είμαι το ΠΑΣΟΚ του 1980.

ΗΛΙΑΣ ΒΛΑΧΟΠΟΥΛΟΣ: Το ΠΑΣΟΚ του 1980 είναι εκείνο που έριξε τη Νέα Δημοκρατία.

ΒΑΣΙΛΕΙΟΣ ΜΙΧΑΛΟΛΙΑΚΟΣ: Σύμφωνοι, κύριε Ακριτίδη. Μπορεί ο κ. Σκουλάκης να το λέει εντός της Βουλής και να το αποκρύπτει εντός του Υπουργείου. Είναι άλλο θέμα, είναι δικό του θέμα.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Παναγιώτης Σγουριδής): Παρακαλώ, κύριοι συνάδελφοι. Νομίζω ότι με ευθύνη του Προεδρείου εξελίχθηκε σε επερώτηση η πρόταση νόμου. Σας παρακαλώ.

ΒΑΣΙΛΕΙΟΣ ΜΙΧΑΛΟΛΙΑΚΟΣ: Κύριοι συνάδελφοι, εμείς ως Νέα Δημοκρατία δεν θα φύγουμε από το θέμα που αφορά την πρόταση νόμου. Και παρακαλώ όλοι μαζί να επιχειρήσουμε εκ νέου την προσέγγιση του περιεχομένου της και να ομολογήσουμε, εάν σε αυτό το συμπέρασμα καταλήξουμε, ότι σήμερα με τη στάση του το ΠΑΣΟΚ και ως Κυβέρνηση και ως κυβερνητική Πλειοψηφία δεν αδικεί μόνο το μείζον θέμα της δημόσιας υγείας, αλλά αδικεί και τον ίδιο του τον εαυτό, γιατί μπορούσε σήμερα και έπρεπε να τολμήσει, να λυτρωθεί λίγο από τις αγγυλώσεις του παλαιοκομματικού του παρελθόντος, της παλαιοκομματικής συμπεριφοράς του και νοοτροπίας του, να τολμήσει να δεχθεί ότι και άλλοι, εκτός από τους ίδιους, μπορούν να σκέπτονται το σωστό και να το προτείνουν και ότι αυτό δεν απαγορεύεται να το δέχονται.

Θα ήθελα ακόμα να πω ότι επιτέλους πρέπει να καθιερώσουμε έναν κώδικα ειλικρινείας στην επικοινωνία μας μέσα στην Αίθουσα. Εάν αυτόν τον καθιερώσουμε και τον χρησιμοποιήσουμε σήμερα στη συζήτησή μας, θα πρέπει να συνομολογήσουμε τουλάχιστον τρία πράγματα.

Πρώτον, όλοι οι ομιλητές συμπεριλαμβανομένου του κυρίου Υπουργού, απεδέχθησαν την πολυπλοκότητα του σημερινού μηχανισμού, την πολυδιάσπασή του και εν πολλοίς, άλλως με σοβαρότερα επιχειρήματα και άλλος με ελαφρότερα, αν θέλετε, την αναξιοπιστή, επικίνδυνη και αναποτελεσματική του λειτουργία. Αυτό είναι μία παραδοχή. Και ο εισηγητής του ΠΑΣΟΚ το εδήλωσε και οι εισηγητές των άλλων κομμάτων, αλλά το ομολόγησε και ο κύριος Υπουργός. Επαναλαμβάνω ότι αυτό είναι μία παραδοχή.

Δεύτερη παραδοχή είναι ότι κανείς από τους ομιλητές δεν ανέφερε ούτε ένα ουσιαστικό επιχείρημα εναντίον της πρότασης. Πολλοί δεν τη θεώρησαν πλήρη, πολλοί δεν τη θεώρησαν αποτελεσματική. Αλλά κανείς δεν ανέφερε ούτε ένα επιχείρημα εναντίον της πρότασης. Ακόμη και όσοι εδέχθησαν ότι ανοίγει το θέμα, δημοσιοποιεί ένα θέμα, ένα θέμα που είναι το μείζον, η δημόσια υγεία, νομίζω ότι πρέπει να τολμήσουν και λίγο παραπάνω. Να ανοίξει ακόμα παραπάνω. Εμείς δεν υποστηρίζουμε ότι προτείνουμε το σοφό, το υπερπλήρες, δεν δηλώνουμε ότι κατέχουμε τη σοφία. Ελάτε, όμως, να το βελτιώσουμε, να το συμπληρώσουμε. Ποιο χρόνο περιμένουμε να αξιοποιήσουμε ακόμη; Τρεις μήνες πέρασαν από τότε που τα ίδια ομολογήσατε στη διαρκή επιτροπή. Από χρόνο σε χρόνο. Δική σας λέξη είναι, κύριε Υπουργέ, ότι αυτό που επικρατεί σήμερα στη χώρα μας είναι αλαλούμ.

Η τρίτη παραδοχή που πρέπει να κάνουμε είναι ότι ο εισηγητής της Αξιοματικής Αντιπολίτευσης όσο μιλούσε για την πρόταση νόμου, χρησιμοποίησε μία πληρότητα επιχειρημάτων που έπειθαν τον οποιοδήποτε ακροατή της επιχειρηματολογίας ότι αυτός ο θεσμός είναι θεσμός εκσυγχρονισμού, είναι θεσμός χρήσιμος και συμβάλλει στην ανάδειξη του κοινωνικού αγαθού, της δημόσιας υγείας. Παρ' όλα αυτά συναντάμε την αγκύλωση σε ένα θέμα που δεν άπτεται ιδεολογικών διαφορών. Δεν σας φέρνουμε μία πρόταση, που εμείς τη βλέπουμε με τη δική μας ιδεολογική ενόραση και η δική σας ιδεολογική φιλοσοφία το απαγορεύει. Και μόνο αυτά που είπα μέχρι τώρα θα έφθαναν νομίζω για να υπερψηφίσουμε όλοι μαζί μια βελτίωση σημαντική, θα έλεγα, του υπάρχοντος συστήματος.

Όμως έχω την ευκαιρία και την υποχρέωση να θίξω και δυο-τρία άλλα πολιτικά θέματα και να δούμε αν μπορούμε να συνεννοηθούμε και να συμφωνήσουμε γιατί η κάθε πρόταση νόμου που έρχεται, το κάθε νομοσχέδιο που έρχεται, έρχεται και σε μία συγκυρία. Θα συμφωνήσουμε όλοι μαζί ότι τη σημερινή συγκυρία τη χαρακτηρίζει ο καταναλωτισμός ή και υπερκαταναλωτισμός; Θα συμφωνήσουμε όλοι μαζί ότι κέντρα συμφερόντων θεμιτά ή και αθέμιτα, προσπαθούν να εθίσουν τους πολίτες και της πατρίδας μας σε υπερκαταναλωση αγαθών που μπορεί να είναι και επικίνδυνα για την υγεία τους;

Εδώ θα πρέπει να δεχτούμε ότι αφού έχουμε μία κατανάλωση αγαθών ή μία επαφή των πολιτών με προϊόντα που μπορεί να έχουν βλαπτική ενέργεια στην υγεία τους, θα πρέπει να δεχτούμε αν έτσι είναι, ότι οι μηχανισμοί άμυνας πρέπει να είναι πιο ηχηροί και να ανταποκρίνονται στις ανάγκες αυτής

της εποχής. Και εμείς εξακολουθούμε να επιμένουμε ότι αυτό δεν χρειάζεται. Ναι μεν το σημερινό σύστημα είναι αναποτελεσματικό αλλά παρ' όλα αυτά δεν χρειάζεται βελτίωση.

Θα ήθελα να βάλω και μια άλλη παράμετρο. Την έβαλε και ο κ. Βαρβιτσιώτης και ο κ. Σούρας. Βιώνουμε όλοι και το βιώνουμε αν θέλετε με δραματικό τρόπο, την απαξίωση από ένα πολύ μεγάλο ποσοστό του ελληνικού λαού, σημαντικό, προς την πολιτική ζωή του τόπου και προς τους πολιτικούς. Μόλις πριν από ορισμένα χρόνια αυτός ο χώρος ελατρεύετο από το σύνολο σχεδόν του ελληνικού λαού. Ήταν ο ναός της δημοκρατίας. Σήμερα όλοι γνωρίζουμε π' άποψη έχει για όσους υπηρετούν σ' αυτόν το χώρο, μια πολύ μεγάλη μερίδα του ελληνικού λαού και προπαντός η νέα γενιά. Είμαστε τελείως ανεύθυνοι εμείς που τον υπηρετούμε για τη δημιουργία αυτού του κλίματος; Ασφαλώς υπάρχουν και άλλοι παράγοντες που συγκεκριμένη πρόταση νόμου είχε έλθει ως νομοσχέδιο με κυβερνητική πρωτοβουλία, δε θα το ψηφίζατε; Δεν ήλθε η ώρα τουλάχιστον για θέματα που έχουν μεγίστη κοινωνική σημασία και καμία ιδεολογική επίδραση να μπορούμε να φτιάχνουμε πλειοψηφίες μέσα στη Βουλή σταίζοντας τα κομματικά φράγματα; Νομίζετε ότι κοροϊδεύουμε τον ελληνικό λαό όταν απλώς τις διαφωνίες που έχουμε με τις ηγεσίες μας για άλλους λόγους, προσπαθούμε να τις κάνουμε πράξεις αρνητικής ψήφου;

Έχω την εντύπωση ότι αυτή η πρόταση νόμου ήταν μια καλή ευκαιρία για τους συναδέλφους της Συμπολίτευσης, προπαντός να πείσουν ότι δεν είναι εκ Θεού σοφό μόνο ότι προέρχεται από την κορυφή του κόμματός τους, αλλά υποστηρίζουν οτιδήποτε μπορεί να είναι χρήσιμο.

Κύριοι συνάδελφοι, η Νέα Δημοκρατία τα μηνύματα της εποχής ή τα προβλήματα της εποχής και τα έχει συλλάβει και προσπαθεί να τα συλλάβει ακόμη περισσότερο. Δεν υιοθετεί και δεν θα υιοθετήσει ποτέ την αντιπολίτευση για την αντιπολίτευση. Εσείς φαίνεται φοβάσθε τη Νέα Δημοκρατία ακόμα σας φέρνει δώρα. Δεν ωφελείτο τίποτε η Νέα Δημοκρατία. Θέλουμε να ελπίζουμε ότι σύντομα και η Κυβέρνηση θα ανιληφθεί και αυτό το θεσμικό της ρόλο και το θεσμικό της καθήκον. Αλλιώς το κόστος θα είναι και για την κοινωνία και για το ίδιο το κυβερνητικό κόμμα. Δεν θα το έχουμε εμείς ως κόμμα, το κόστος. Ελπίζω ότι έστω και τώρα θα επικρατήσει σοβαρότερος προβληματισμός και στην Κυβέρνηση και προπαντός στους συναδέλφους της Συμπολίτευσης και των άλλων κομμάτων. Να προχωρήσουμε ένα βήμα πιο μπροστά, να το ψηφίσουμε. Αν θέλετε να το βελτιώσουμε να επιχειρήσουμε τώρα.

Όταν ο ίδιος ο Υπουργός δέχεται ότι αυτά που προτείνει η πρόταση νόμου μπορούν να συμπεριληφθούν σε μία τροπολογία, σημαίνει ότι μέσα του δεν τα έχει απορρίψει. Αυτό που θα κάνατε με μία τροπολογία ελάτε να το κάνουμε τώρα με την πρόταση νόμου.

ΕΜΜΑΝΟΥΗΛ ΣΚΟΥΛΑΚΗΣ (Υφυπουργός Υγείας και Πρόνοιας): Άλλα χρειάζονται.

ΒΑΣΙΛΕΙΟΣ ΜΙΧΑΛΟΛΙΑΚΟΣ: Αυτά τα άλλα που χρειάζονται ελάτε να τα κουβεντιάσουμε.

Κλείνω με αυτό το επιχείρημα που ελέχθη ότι δηλαδή "ξέρετε, μόνο οι Ηνωμένες Πολιτείες της Αμερικής και ο Καναδάς και καμία άλλη χώρα της Ευρώπης δεν το έχει". Εγώ δεν μπορώ να καταλάβω γιατί θα πρέπει σε όλα τα θέματα να είμαστε ο ουραγός της Ευρώπης. Δεν είναι αυτό το όραμα της πλειοψηφίας των Ελλήνων που θέλει την Ελλάδα ευρωπαϊκή χώρα, να είμαστε σώνει και καλά ο ουραγός. Μπορούμε να πρωτοπορήσουμε επιτέλους σε ορισμένα θέματα που αφορούν τη δική μας υγεία.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Παναγιώτης Σγουριδής): Ευχαριστούμε τον κ. Μιχαλολιάκο.

Ο κ. Σούρλας έχει το λόγο για να δευτερολογήσει.

ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΣΟΥΡΛΑΣ: Μετά τα όσα σημαντικά είπε ο κ. Μιχαλολιάκος επί του νομοσχεδίου και ειδικότερα της πολιτικής συμπεριφοράς και της λειτουργίας του Κοινοβουλίου, θέλω να απαντήσω στον κ. Σκουλάκη σε ό,τι αφορά την πρόταση νόμου.

Πριν, όμως, από αυτό, θέλω να ευχαριστήσω τους συναδέλφους εισηγητές και όσους άλλους έλαβαν το λόγο σ' αυτήν την, κατά τη γνώμη μας, σημαντική συζήτηση για ένα σοβαρό θέμα δημόσιας υγείας που με τις παρατηρήσεις τους, τις επιφυλάξεις τους, τις προτάσεις τους, πιστεύω ότι ενέτειναν τον προβληματισμό για την κατάσταση που υπάρχει και επηρέασαν -όσο και αν φαίνεται απαθής η Κυβέρνηση- τον εκπρόσωπό της σήμερα εδώ για να ξανασκεφθεί τα ζητήματα όταν θα επανέλθει στο Υπουργείο.

Κύριε Πρόεδρε, αναμενόταν η απόρριψη της πρότασης νόμου -άλλωστε αυτό είναι καθεστώς προσβλητικό για το Κοινοβούλιο, για τη λειτουργία της δημοκρατίας, τραυματισμός και δεν μιλάω μόνο για το ΠΑΣΟΚ αλλά για όλες τις Κυβερνήσεις- και δεν προκάλεσε ιδιαίτερη εντύπωση τουλάχιστον σε μένα.

Εκείνο, όμως, που μου προκάλεσε εντύπωση και έντονο προβληματισμό είναι γιατί ο κ. Σκουλάκης, ο κύριος Υφυπουργός, δεν κατάλαβε το περιεχόμενο αυτής της πρότασης νόμου, όταν θέτει ερωτήματα ότι θα γίνει ένας οργανισμός μαμούθ κατά το πρότυπο του Οργανισμού F.D.A., ότι θα μπορούσε να επεκταθεί ο Ε.Ο.Φ. και τι περισσότερο θα χρειαζόταν από αυτό, όταν ρωτούσε εάν θα καταργηθούν οι υπηρεσίες των έξι Υπουργείων οι οποίες ασχολούνται με την ποιοτική σύνθεση των τροφίμων. Τίποτα περισσότερο δεν κάνουν.

Εάν φθάναμε στα άρθρα και δεν σταματούσε η συζήτηση επί της αρχής, θα μπορούσε κανείς με μία απλή ανάγνωση -και πιστεύω ότι θα το κάνει και ο κ. Σκουλάκης αυτό- να δει τι ακριβώς κάνει αυτός ο Ε.Ο.ΤΡΟ.Φ.. Αυτό που δεν γίνεται σε καμία περίπτωση σήμερα. Και ανέφερα παραδείγματα για να καταστήσω σαφές την αναγκαιότητα να υπάρχει ένα συντονιστικό όργανο, ένας οργανισμός, μία επιτροπή, ένας μηχανισμός για να ελέγχει τη βλαπτικότητα, ωφελιμότητα και την επικινδυνότητα όλων αυτών των πραγμάτων. Δεν υπάρχει. Πού υπάρχει και δεν το ξέρουμε; Και όταν ήμουν στο Υπουργείο δεν υπήρχε και τώρα δεν υπάρχει.

Τι λέει η παράγραφος 4 του άρθρου 2; Λέει ότι: "Η ποιοτική και ποσοτική σύνθεση των προϊόντων των εδαφίων τάδε, ελέγχονται από τις υπάρχουσες ήδη αρχές, υπηρεσίες και εργαστήρια...". Δεν καταργούνται. Γιατί υποβάλλετε τέτοιο ερώτημα; Δίνετε την εντύπωση ότι δεν κάνετε τον κόπο να διαβάσετε την πρόταση νόμου και τα άρθρα πέρα από την ανάγνωση που κάνατε ενδεχομένως επί της αρχής.

"Στον Ε.Ο.ΤΡΟ.Φ. ανήκει ο τελικός έλεγχος για την αξιολόγηση της ωφελιμότητας, βλαπτικότητας και επικινδυνότητας των προϊόντων αυτών για τη δημόσια υγεία, καθώς" -λέει η παράγραφος 1 του άρθρου 2- "σκοπός του Ε.Ο.ΤΡΟ.Φ. είναι η προώθηση και ανάπτυξη της τεχνολογίας και της έρευνας στον ίδιο χώρο". Έρευνα, τεχνολογία και τι επιπτώσεις έχει στον άνθρωπο. Ποιος θα τα κάνει αυτά; Υπάρχει κανείς που να τα κάνει αυτά;

"Όταν απαντάτε έτσι και λέτε ότι είναι επαρκές το νομοθετικό πλαίσιο, τότε δικαιούμαι να είμαι πάρα πολύ ανήσυχος αν και κατά πόσο έχετε συνειδητοποιήσει την έκταση του προβλήματος και είναι στις προθέσεις σας να τα αντιμετωπίσετε.

Προς επίρρωση, δε, όλων όσων λέγω, είναι και η αναφορά σας στο επικείμενο νομοσχέδιο για τα φυτοφάρμακα αν είναι αυτό το οποίο θα έρθει σε λίγες μέρες στη Βουλή. Μα, τι σχέση έχει αυτό το νομοσχέδιο, με όσα εμείς εδώ επιδιώκουμε να πετύχουμε με την ίδρυση και την οργάνωση του Ε.Ο.ΤΡΟ.Φ.;

Μεθαύριο, θα έρθετε σε δύσκολη θέση, όταν και πάλι θα πάρουμε το λόγο για να μιλήσουμε. Είναι σημαντικό βεβαίως το νομοσχέδιο, αλλά δεν κάνει τίποτα περισσότερο από αυτά που κάνουν άλλα εργαστήρια και άλλοι μηχανισμοί.

Ενδεχομένως να συστηματοποιεί.

Απορρίπτεται την πρόταση νόμου της Νέας Δημοκρατίας, σε αντίθεση ακόμη και με τον εισηγητή της Πλειοψηφίας, ο οποίος βέβαια δεν συνετάχθη υπέρ της έγκρισης της πρότασης νόμου, σας απηύθυνε όμως μια έκκληση, να ανοίξει ένας διάλογος, όπως και ο εκπρόσωπος του Κομμουνιστικού Κόμματος Ελλάδας.

Πιστεύω ότι ο συνάδελφος εκπρόσωπος του ΔΗ.Κ.ΚΙ. θα μπορούσε να κάνει και μία κουβέντα με τους συντάκτες, για να ενημερωθεί καλύτερα, αν και κατά πόσο αυτός ο νόμος δεν έχει να προσφέρει τίποτα διαφορετικό από ό,τι υπάρχει ή ότι έρχεται να νομιμοποιήσει, να κατοχυρώσει ορισμένα προϊόντα και ενδεχομένως -αφήσατε και υπονοούμενα- κάποια συμφέροντα. Δεν είναι στις προθέσεις μας να κάνουμε κάτι τέτοιο. Ούτε αισθανόμαστε ότι μπορεί να είμαστε μόνιμη Κυβέρνηση. Ούτε ο ομιλών ότι μπορεί να είναι μόνιμος Υπουργός.

Εκείνο το οποίο θα ήθελα -και εύχομαι ο Θεός να μου δώσει τη δυνατότητα- είναι να είμαι εν ζωή, για να απολαμβάνω τα αγαθά. Όμως, αυτά τα αγαθά να μην είναι βλαπτικά και να έχουν μέσα και βρομικά ιόντα. Αυτό θέλω, δεν θέλω τίποτα παραπάνω.

Μας αδικήσατε με αυτά που είπατε. Δεν έχετε μελετήσει, όσο θα έπρεπε, τη πρόταση νόμου.

Το Κ.Κ.Ε. είχε κάνει μια άλλη τοποθέτηση στη διαρκή επιτροπή. Εδώ όμως, αναθεώρησε τη στάση του. Και είναι προς τιμήν του σε τελευταία ανάλυση. Είναι ένα πολύπλοκο θέμα. Δε σας καταλογίζω καμία ευθύνη. Και υπευθυνότητα έχετε και ευαισθησία έχετε και αγώνα δίνετε και σαν άτομο και σαν Βουλευτής. Όμως, αδικείτε αυτήν την προσπάθειά μας με τις παρατηρήσεις τις οποίες έχετε κάνει.

Κι εγώ δεν θέλω να περιφρονώ κανένα και να απαντώ μόνο στον Υπουργό, όπως ενδεχομένως κάνουν άλλοι, αλλά να απαντώ και στους συναδέλφους.

Και το συνάδελφο του Συνασπισμού τον ευχαριστώ και αυτόν για τις παρατηρήσεις και τις προτάσεις του.

Τώρα, όσον αφορά το νερό, ήταν αναμενόμενο να αναδειχθεί σε θέμα μείζονος σημασίας. Δεν κατάλαβα, γιατί είπατε ότι μπήκαμε όλοι στον πειρασμό να συζητήσουμε για το νερό. Είναι μια απτή απόδειξη, που επιβεβαιώνει την ύπαρξη και την έκταση του προβλήματος. Είναι ένα θέμα επίκαιρο και έπρεπε να έρθει οπωσδήποτε για συζήτηση σήμερα. Και αν εμείς δεν το είχαμε κάνει, εσείς έπρεπε να δώσετε απαντήσεις. Γιατί αυτό είναι το βήμα το καταλληλότερο, για να δοθούν. Και βεβαίως, θα κριθείτε, από εκεί και πέρα, για τις ενέργειες, για τις πράξεις σας και για τις παραλείψεις σας. Αυτό είναι το βήμα από όπου πρέπει να απαντήσετε κανείς. Δεν πρέπει λοιπόν να καταλογίζετε ευθύνες και προθέσεις σε όσους από το Βήμα της Βουλής έθεσαν το θέμα για την καταλληλότητα των νερών. Αυτό μας δίνει τη δυνατότητα περισσότερο και συνοπτικά να εμβαθύνουμε στο θέμα και στη νοοτροπία σας και στην άποψή σας, παίρνοντας αφορμή από την άρνησή σας να απαντήσετε για το ύψος των βρομικών ιόντων, βάσει των αποτελεσμάτων των δειγματοληψιών, όπου κάνατε και όταν κάνατε.

Δεν ενημερώσατε τη Βουλή. Και δεν πράξατε καλά. "Όλοι το έχουν τούμπανο και εμείς κρυφά καμάρι." Εμείς, δηλαδή, εδώ τι είμαστε, εθνικοί μειοδότες; Και αν λεχθεί αυτό, τότε θα βλαφθούν τα συμφέροντα της Ελλάδος. Επηρεαστήκατε από τον κύριο καθηγητή, που είπε ότι η Ελλάδα κινδυνεύει ενδεχομένως από τέτοιες διαδόσεις; Η Ελλάδα κινδυνεύει από πράξεις, από παραλείψεις και από τέτοιες μυστικοπάθειες.

Γιατί, λοιπόν, ενοχληθήκατε επειδή διέρρευσαν τα αποτελέσματα; Δεν έχετε ούτε το πολιτικό ούτε το ηθικό δικαίωμα -καταλάβετε το- να αποκρύπτετε τα αποτελέσματα των δειγματοληψιών. "Έχετε υποχρέωση και καθήκον να τα κοινοποιήσετε στον ελληνικό λαό, χωρίς επεξεργασία, για να πληροφορηθεί και να βγάλει ο καθένας τα δικά του συμπεράσματα.

Όσο υπάρχει αυτή η μυστικοπάθεια και όσο εφαρμόζεται αυτή η διαδικασία, δικαιούται ο καθένας να συμπεραίνει και

να υποπτεύεται ότι γίνονται τέρατα και σημεία. Εκεί βλέπεται το συμφέρον της Ελλάδος και η δημόσια υγεία και ιδιαίτερα επηρρεάζεται η διακίνηση προϊόντων εκείνων των βιοτεχνών οι οποίοι κινούνται με τους ορθόδοξους κανόνες της αγοράς. Γιατί υπάρχουν και οι απατεώνες, οι οποίοι παρεισφρύνουν και δυστυχώς τις περισσότερες φορές κυριαρχούν.

Είπατε ακόμα, κύριε Υφυπουργέ, ότι δεν επενέβη η Ευρώπη. Σας ρώτησα προηγουμένως. Σας ρώτώ και τώρα: Διαβιβάσατε τα στοιχεία αυτά στην Ευρωπαϊκή Ένωση στο αρμόδιο γραφείο; Πέστε το. Περιμένω να απαντήσετε.

Διαβιβάσατε τα στοιχεία; Εάν δεν τα διαβιβάσατε για να έχει εικόνα αυτής της πραγματικότητας η αρμόδια επιτροπή της Ευρωπαϊκής Ένωσης, πώς περιμένετε να παρέμβει και να κάνει συστάσεις ή παραινέσεις;

ΕΜΜΑΝΟΥΗΛ ΣΚΟΥΛΑΚΗΣ (Υφυπουργός Υγείας και Πρόνοιας): Καμία χώρα δεν έδωσε τα στοιχεία της.

ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΣΟΥΡΛΑΣ: Δεν τα δώσατε; Άρα, πώς περιμένετε παρατηρήσεις και παρεμβάσεις από την Ευρωπαϊκή Ένωση και μας το λέτε εδώ σαν επιχείρημα, όταν δεν έχετε δώσει στοιχεία;

ΕΜΜΑΝΟΥΗΛ ΣΚΟΥΛΑΚΗΣ (Υφυπουργός Υγείας και Πρόνοιας): Σας είπα, καμία χώρα δεν έχει δώσει.

ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΣΟΥΡΛΑΣ: Εγώ, δεν λέω εάν κάνατε καλώς ή κακώς. Εγώ σας λέω γιατί έρχεστε και μας λέτε ότι δεν έγινε παρέμβαση. Πώς θα γίνει παρέμβαση εάν δεν είναι ενημερωμένη η Κοινότητα; Αυτό είναι λάθος και της Ελλάδας και των άλλων χωρών. Κατά τα άλλα είμαστε εξελιγμένοι Ευρωπαίοι και θέλουμε να πάμε στο 2000, όταν αποκρύπτουμε στοιχεία και η μία χώρα υποβλέπει την άλλη, όπως γίνεται και με το AIDS όπου αποκρύπτονται στοιχεία. Αλλά, όμως, επαιρούνται όλες οι χώρες της Ευρωπαϊκής Ένωσης ότι είναι στην πρωτοπορία της πολιτιστικής ανάπτυξης και της δημοκρατικής έκφρασης παγκοσμίως.

Εγώ δεν είμαι ειδικός. Ακούω όμως καθηγητές, οι οποίοι έχουν έντονες ανησυχίες και αποφαινόμενοι εμμέσως ή αμέσως ότι τα βρομικά ιόντα ενοχοποιούνται για τον καρκίνο.

Πάντως σε κάθε περίπτωση τα βρομικά ιόντα είναι βλαπτικά και επικίνδυνα και γι' αυτό απασχόλησαν τις υπηρεσίες των Ηνωμένων Πολιτειών και της Παγκόσμιας Οργάνωσης Υγείας και καθόρισαν ανώτατο όριο. Δεν κινδυνολογώ, λέω απλά πράγματα.

Όταν στην Αμερική το ανώτατο όριο στο εμφιαλωμένο νερό, κύριε Πρόεδρε, είναι 1 μικρογραμμάριο ανά λίτρο και εδώ διαπιστώνουμε 180 μικρογραμμάρια ανά 1 λίτρο, πού πρέπει να οδηγηθεί η σκέψη και σε τι συμπέρασμα πρέπει να καταλήξει; Ή μήπως η Αμερική...

ΕΜΜΑΝΟΥΗΛ ΣΚΟΥΛΑΚΗΣ (Υφυπουργός Υγείας και Πρόνοιας): Συνειδητά σπείρετε πανικό.

ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΣΟΥΡΛΑΣ: Μη λέτε σε μένα τέτοια πράγματα γιατί ξέρετε ότι είμαι από εκείνους που δεν χαρίζονται. Πρέπει να είσθε λίγο πιο προσεκτικός, κύριε Υφυπουργέ.

Η συνείδηση η δική μου είναι ακέραια και αν ήμουν στη θέση σας δεν θα έκανα αυτά που κάνετε εσείς. Συνειδητά παραβλέψατε την επικινδυνότητα, για να μην προχωρήσω περισσότερο και κάνω καταγγελίες και αναφορές στη Βουλή, για συγκεκριμένες βιομηχανίες και συγκεκριμένες περιοχές.

Να προχωρήσω; Συνειδητά, για την εκλογική σας περιφέρεια το πράξατε αυτό.

ΕΜΜΑΝΟΥΗΛ ΣΚΟΥΛΑΚΗΣ (Υφυπουργός Υγείας και Πρόνοιας): Το ήξερα ότι θα το λέγατε αυτό.

ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΣΟΥΡΛΑΣ: Βεβαίως, κύριε Σκουλάκη! Ο Σούρλας φρόντισε σε όλη τη ζωή του να πορεύεται αξιοπρεπώς και να ακούει τη συνείδησή του για το καθήκον του, το συμφέρον της πατρίδας και της δημόσιας υγείας. Και μην επαίρεσθε και μονοπωλείτε από το Βήμα της Βουλής για την προσφορά σας. Και μην αμφισβητείτε την ευαισθησία όλων των άλλων συναδέλφων εδώ μέσα.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Παναγιώτης Σγουριδής): Σας παρακαλώ κύριε Σούρλα, ήταν η συζήτηση...

ΕΜΜΑΝΟΥΗΛ ΣΚΟΥΛΑΚΗΣ (Υφυπουργός Υγείας και Πρόνοιας): Κύριε Πρόεδρε, δεν μπορεί να λέει ο κ. Σούρλας

αυτά τα πράγματα.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Παναγιώτης Σγουριδής): Σας παρακαλώ, κύριε Σκουλάκη!

Κύριε Σούρλα, εξελίχθηκε ομαλά η συζήτηση επί της προτάσεως νόμου. Ας μην οξύνουμε τα πράγματα στο τέλος. Σας παρακαλώ τελειώνετε, γιατί έχετε περάσει κατά δυόμισι λεπτά το χρόνο σας.

ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΣΟΥΡΛΑΣ: Τελιώνω, κύριε Πρόεδρε.

Δεν μπορεί συνειδητά να λέει ότι ένας Βουλευτής που είναι δεκαεπτά χρόνια στη Βουλή έρχεται να σπείρει πανικό. Τι να κερδίσει; Τις μετοχές του στα εμφιαλωμένα νερά; Να σπείρω πανικό για ποιο λόγο, κύριε Σκουλάκη;

ΕΜΜΑΝΟΥΗΛ ΣΚΟΥΛΑΚΗΣ (Υφυπουργός Υγείας και Πρόνοιας): Για λόγους κομματικής εκμετάλλευσης.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Παναγιώτης Σγουριδής): Σας παρακαλώ, κύριε Υφυπουργέ! Δεν σας δέκοσαν, μη διακόπτετε.

ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΣΟΥΡΛΑΣ: Σοβαρά μιλάτε ότι το κάνω για να χτυπήσω εσάς; Θα εστερούμην στοιχειώδους ανδρισμού και αξιοπρέπειας αν το έκανα αυτό. Σοβαρά μιλάτε; Για προσέξτε λίγο τις κουβέντες σας. Εάν έτσι λειτουργεί το μυαλό σας και στις αποφάσεις, είσθε πολύ επικίνδυνος, κύριε Σκουλάκη.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Παναγιώτης Σγουριδής): Σας παρακαλώ, κύριε Σούρλα, τελιώνετε!

ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΣΟΥΡΛΑΣ: Τελιώνω, κύριε Πρόεδρε.

Επιμένω ότι πρέπει να παρθεί απόφαση για να τεθεί τέρμα σ' αυτήν την ιστορία και όχι να περιμένουμε τι θα κάνει η Ευρωπαϊκή Ένωση όπου οι χώρες αποκρύπτουν τα στοιχεία των δειγματοληπτικών ελέγχων.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Παναγιώτης Σγουριδής): Ο κ. Κίρκος έχει το λόγο.

ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΚΙΡΚΟΣ: Θέλω δύο-τρία σημεία να επισημάνω, κύριε Πρόεδρε, γύρω από τη συζητούμενη πρόταση των Βουλευτών της Νέας Δημοκρατίας για τη σύσταση Οργανισμού Τροφίμων και Φαρμάκων.

Επικαλέσθηκαν οι συνάδελφοι της Νέας Δημοκρατίας ότι με το νομοθετικό πλαίσιο που υπάρχει και τους μηχανισμούς που υπάρχουν σήμερα, δεν υπάρχει γνωμάτευση για την ωφελιμότητα ή βλαπτικότητα ενός τροφίμου, γιατί πιστεύω ότι δεν ισχύει αυτό για το φάρμακο, ισχύει μόνο για τα ποτά και για τα τρόφιμα.

ΕΛΕΥΘΕΡΙΟΣ ΠΑΠΑΝΙΚΟΛΑΟΥ: Για όλα ισχύει.

ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΚΙΡΚΟΣ: Και για τα παρεμφερή. Ανέγνωσε ο Υπουργός, όμως, έναν κατάλογο γι' αυτά τα παραφαρμακευτικά προϊόντα, όπου επιλαμβάνεται ο Ε.Ο.Φ. Όμως και εσείς παραδέχεσθε ότι υπάρχει ο ποιοτικός έλεγχος και ο ποσοτικός έλεγχος και στα τρόφιμα και στα φάρμακα. Μιλάμε για το σκέλος των φαρμάκων και ποτών και παρεμφερών, που είναι τυποποιημένα. Γιατί για τα άλλα δεν μπορούμε να μιλάμε.

Είπα και στην πρωτολογία μου ότι οι διατροφικές συνήθειες του πληθυσμού της χώρας μας είναι διαφορετικές και από της Αμερικής, αλλά και από της Δυτικής Ευρώπης. Και λέω ότι, αυτό δεν αρκεί; Βεβαίως, με αυτό που λέω, ότι δεν αρκεί η ποιοτική και ποσοτική σύνθεση άρα από εκεί συνάγεται και η ωφελιμότητα ή η βλαπτικότητα για την κυκλοφορία, δεν παύω, δεν σταματώ να λέω αυτό που είπα προηγουμένως στην πρωτολογία μου ότι βεβαίως χρειάζεται συντονισμός καλύτερος. Βεβαίως, χρειάζεται εγρήγορση, βεβαίως μπαίνουν στην αγορά νέα προϊόντα, αυτά που είπαμε προηγουμένως τα προϊόντα γενετικής μηχανικής, τα μεταλλαγμένα προϊόντα. Αλλά όλα αυτά θέλουν, κατά τη γνώμη μου, πέρα από την πρόθεση που εκφράζει αυτή η πρόταση, μία σοβαρή μελέτη, μία σοβαρή πρόταση. Γιατί σας είπα και στην αρχή της πρωτολογίας μου, αλλά και στη διαρκή επιτροπή ότι είναι σοβαρότερο το θέμα. Και η Κυβέρνηση το παραδέχεται και όλοι μας το παραδεχόμαστε και εσείς το επισημαίνετε ότι είναι σοβαρότατο το θέμα για τη δημόσια υγεία με τα καινούρια δεδομένα που καθημερινά μας προκύπτουν. Χρειάζεται σίγουρα αντιμετώπιση.

Είπε ο Υπουργός ότι το Υπουργείο Γεωργίας φέρνει ένα νομοσχέδιο. Εγώ θα επαναλάβω, όπως είπατε και εσείς, την έκκλησή μου προς την Κυβέρνηση για εγρήγορση, για

καλύτερο συντονισμό. Υπάρχουν τα προβλήματα.

Και θέλω να τονίσω και εγώ με τη σειρά μου σχετικά με τα εμφανιζόμενα νερά ότι έγινε τεράστια προσπάθεια -να μην κρυβόμαστε- εκμετάλλευσης του θέματος για να δημιουργηθεί θόρυβος, γιατί πάντα κάποιοι βρίσκονται που έχουν συμφέροντα γύρω απ' αυτά τα ζητήματα. Στο εμπόριο αυτό το νεράκι μπαίνει και σίγουρα πιστεύω -και θέλω να το τονίσω- ότι το Υπουργείο Υγείας, το καθ' ύλην αρμόδιο Υπουργείο, συμπεριφέρθηκε με υπευθυνότητα γύρω απ' αυτό το θόρυβο που προκλήθηκε και προσπάθησε να δημιουργήσει θέμα. Σχετικά με αυτό, κύριε Υπουργέ, θα έλεγα ότι τελευταία στη χώρα μας εμφανίστηκαν αρκετές επιχειρήσεις εμφιάλωσης νερού και καλώς εμφανίστηκαν. Εγώ πιστεύω ότι το ελληνικό νερό και αυτό το αποδεικνύουν καθημερινά οι υπηρεσίες που κάνουν τους δειγματοληπτικούς ελέγχους είτε από κοινότητες είτε από δήμους, είναι κατάλληλο και πόσιμο.

Έχει όλα τα συστατικά εκείνα που το καθιστούν καλό νερό. Παρόλα αυτά αφού κυκλοφορούν, χρειάζεται ένταση των ελέγχων. Βεβαίως ένταση των ελέγχων προς κάθε κατεύθυνση, μικρών και μεγάλων.

Με αυτές τις σκέψεις θέλω να κλείσω και να πω στους συναδέλφους της Νέας Δημοκρατίας ότι σίγουρα το θέμα είναι μεγάλο, σίγουρα το θέμα πρέπει να απασχολήσει όλους μας, Κοινοβούλιο, Κυβέρνηση και πρέπει να είναι επίκαιρο για τα νέα δεδομένα έτσι απαιτούν. Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Παναγιώτης Σγουριδής): Ο κ.Καρακώστας έχει το λόγο.

ΙΩΑΝΝΗΣ ΚΑΡΑΚΩΣΤΑΣ: Κύριε Πρόεδρε, θέλω πρώτα-πρώτα να δώσω μία απάντηση στον αγαπητό συνάδελφο κ.Σούρλα. Κύριε συνάδελφε, προσωπικά σας τιμώ ως πολιτικό και προσπαθήσατε με πολλή ευγένεια να μου πείτε ότι σας αδικήσα στην τοποθέτησή μου.

ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΣΟΥΡΛΑΣ: Αδικήσατε την πρότασή μας όχι εμένα.

ΙΩΑΝΝΗΣ ΚΑΡΑΚΩΣΤΑΣ: Ναι, αυτό εννοώ. Εσείς το είπατε, είναι δική σας λέξη, τη σημείωσα.

Εγώ, κύριε Σούρλα, έκανα την τοποθέτησή μου σύμφωνα με τη φιλοσοφία μας που έχουμε στα νομοσχέδια και μάλιστα αναγνώρισα ότι αναδεικνύετε ένα πολύ μεγάλο ζήτημα. Δεν είναι αυτό υπέρ υμών; Είναι δικιά; Αναγνώρισα, επίσης, ότι πρέπει και της Αντιπολίτευσης οι προτάσεις νόμων να ψηφίζονται. Ήρθα σε πολύ δύσκολη θέση και λυτήθηκα γιατί βρίσκομαι, λόγω διαφωνίας μου προς τη φιλοσοφία της προτάσεως, να την καταψηφίσω. Άλλωστε και το ΠΑ.ΣΟ.Κ. να έφερνε τέτοιο νομοσχέδιο, θα το καταψήφιζα, αν ήταν βέβαια ακριβώς, όπως εσείς το φέρνετε, γιατί διαφωνώ ουσιαστικά με ορισμένα πράγματα. Διαβάστε καλύτερα από τα Πρακτικά γιατί μάλλον με παρεξηγήσατε. Η δική σας εμπειρία τουλάχιστον ως πολιτικού ανδρός δεν δικαιολογεί να μας αδικείτε, λέγοντας ότι σας αδικήσαμε.

Να σας πω όμως και κάτι άλλο. Ο κ. Βαρβιτσιώτης είπε "δεν υπάρχει ισορροπία μεταξύ κεντρικής και νομοθετικής εξουσίας". Τώρα το διαπίστωσε; Όταν τα δύο μεγάλα κόμματα ήταν Κυβέρνηση σε αυτή τη χώρα -μετά τη Μεταπολίτευση έντεκα χρόνια είσασαν εσείς και δώδεκα το ΠΑ.ΣΟ.Κ.- τώρα σκέφθεστε ότι τρεις προτάσεις νόμου ψηφίστηκαν μέχρι τώρα στις τετρακόσιες περίπου; Όταν είσασαν Κυβέρνηση γιατί δεν δεχόσασταν τις προτάσεις νόμου της Αντιπολίτευσης όπως δεν τις δέχεται σήμερα και η Κυβέρνηση του ΠΑ.ΣΟ.Κ.; Εμείς δεν θέλουμε οι προτάσεις νόμων να ψηφίζονται και να προχωρούν;

Το ομολογείτε τώρα αυτό. Και δεν πρέπει να το ομολογείτε, γιατί κυβερνήσατε τη χώρα και οφείλατε να δεχθείτε τις προτάσεις νόμων της Αντιπολίτευσης. Έπρεπε εσείς να δώσετε πρώτοι το παράδειγμα για να το απαιτούμε σήμερα και από αυτούς τους κυβερνώντες.

Έχω επίσης να πω δύο λόγια στον κύριο Υπουργό. Κύριε Υπουργέ είμαστε σύμφωνοι ότι υπάρχει η μεγιστοποίηση των γεγονότων, είτε από τα Μέσα Μαζικής Ενημέρωσης είτε από κάποιους που βγαίνουν στα παράθυρα και θέλουν τάχα να συγκινήσουν την κοινή γνώμη, να παρουσιάσουν ότι αυτοί

κόπτονται υπέρ των συμφερόντων. Δεν πρέπει να ξεχνάμε πως, όταν ένα ζήτημα έρχεται στη δημοσιότητα, η εκτελεστική εξουσία οφείλει άμεσα να παρεμβαίνει για να ενημερώνει το λαό με ακράδαντα στοιχεία, ώστε να μην αφήνεται στην περιρρέουσα αντίληψη να διατρέχουν τα γεγονότα.

Και ύστερα, μετά πέντε-έξι μέρες, βγαίνετε, αφού έχει γίνει μάχη στα ραδιόφωνα και στην τηλεόραση, για να μιλήσετε. Και υπάρχουν και κάποιοι στημένοι, σαν "μαϊντανοί", πολιτικοί που κάθε μέρα είναι στην τηλεόραση και στο ραδιόφωνο. Εμείς οι υπόλοιποι ούτε που ακουγόμαστε. Είναι καλό να ακούγονται όλοι οι πολιτικοί, για να υπάρχουν διαφορετικές απόψεις. Όμως η πολιτική μονοπωλείται από ορισμένους πολιτικούς, που έχουν άμεση πρόσβαση στα Μέσα Μαζικής Επικοινωνίας.

Επομένως, έχουμε χρέος να ενημερώσουμε αμέσως την κοινή γνώμη, ώστε να μην παραπαίει ο κόσμος στο χάος και να μη συκοφαντείται η χώρα στο εξωτερικό. Γίνεται μεγάλη δυσφήμιση στο εξωτερικό με όσα ακούγονται. Δυστυχώς, η συνεχής δυσφήμιση γίνεται και με ευθύνη δικιά σας, κύριε Υπουργέ, που δεν ενημερώνετε αμέσως το λαό. Αφήνετε να διαρρέει το θέμα και μετά μιλάτε. Δεν έχετε ενημερότητα; Το κράτος να αντιδρά αμέσως.

Αναφέρθηκαν κάποιοι συνάδελφοι στο FDA και ζήτησαν να γίνει θεσμός στην Ελλάδα. Αυτό μου θυμίζει και το FBI. Ο θεσμός όμως του FDA είναι αντίθετος με όσα ισχύουν στην Ευρώπη. Η Ευρώπη δεν τον θέλει. Και μετά οι κύριοι σας κατηγορούν για ευρωπαϊστές. Δηλαδή εκείνοι δεν είναι ευρωπαϊστές; Θέλουν το αμερικανικό μοντέλο; Για μας δεν βρίσκει εφαρμογή.

Εμείς θεωρούμε ότι αυτή η πρόταση νόμου πράγματι ανέδειξε ένα μεγάλο πρόβλημα. Πιστεύουμε όμως ότι ως επίκαιρη ερώτηση θα είχε μεγαλύτερη κοινωνικό έρεισμα. Επειδή, όμως, οι επίκαιρες ερωτήσεις σ' αυτό το Τμήμα δεν επιτρέπονται -καλά είπε ο κ. Βαρβιτσιώτης ότι θα έπρεπε να υπάρχει η δυνατότητα να μπορούν τα Τμήματα να ασκούν κοινοβουλευτικό έλεγχο- δεν μπορεί να συζητηθεί το θέμα τώρα. Επομένως, να μη μας αδικείτε, κύριε Σούρλα. Εμείς καταψηφίζουμε, με λύπη μας, αυτήν την πρόταση νόμου για ουσιαστικούς λόγους. Βέβαια, υπερασπιστήκαμε τους λόγους, για τους οποίους φέρατε εδώ αυτήν την πρόταση νόμου.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Παναγιώτης Σγουριδής): Ο κ. Παπανικολάου έχει το λόγο.

ΕΛΕΥΘΕΡΙΟΣ ΠΑΠΑΝΙΚΟΛΑΟΥ: Κύριε Πρόεδρε, κύριοι συνάδελφοι, ο κύριος Υπουργός μίλησε επί παντός επιστητού, ελλείψει επιχειρημάτων πάνω στη συγκεκριμένη πρόταση νόμου. Είπε να διατηρήσουμε την ψυχραιμία μας, αλλά δυστυχώς την απώλεσε ο ίδιος.

Είπε ότι το αρμόδιο Υπουργείο Υγείας και Πρόνοιας χειρίστηκε άψογα το θέμα. Δεν το χειρίστηκα καθόλου άψογα, κύριε Υπουργέ. Πρόσφατο δημοσίευμα δικής σας εφημερίδας, με ημερομηνία 17 Σεπτεμβρίου, λέει ότι από το Μάιο γνωρίζατε αυτές τις τιμές, που προέκυψαν από έρευνα του ΕΠΕΧΥΔ.

ΕΜΜΑΝΟΥΛ ΣΚΟΥΛΑΚΗΣ (Υφυπουργός Υγείας και Πρόνοιας): Τέλος Μαΐου εστάλη, αρχές Ιουνίου τα πήρα.

ΕΛΕΥΘΕΡΙΟΣ ΠΑΠΑΝΙΚΟΛΑΟΥ: Εσείς είπατε από τον Ιούλιο. Εγώ πάω τρεις μήνες πίσω. Από το Μάιο υπήρχε ενημέρωση ότι σε πολλά εμφιαλωμένα νερά κυκλοφορούν βρομικά ιόντα, που είναι σε τιμές υψηλότερες κατά δεκαεφτά φορές. Αυτή είναι η αποκατάσταση της αλήθειας σ' αυτό το θέμα.

Όσον αφορά για τον καρκίνο υπάρχει έρευνα, αλλά κάνει επιπροσθέτως και ατροφία των γεννητικών οργάνων και για την Ελλάδα μας έχει μεγάλη σημασία που το δημογραφικό περνά αυτή την κρίσιμη φάση.

Κύριε Υπουργέ, είστε γιατρός, είμαστε γιατροί και σε αυτή την Αίθουσα πρέπει να λέμε μερικές αλήθειες. Δεν περιμένουμε, Υπουργέ μου, όπως είπε ο κ. Στεφάνου, ο οποίο είναι εργαστηριακός, να πεθάνει ο κόσμος πρώτα και μετά να βάλουμε τα όρια. Όλες οι έρευνες που γίνονται, γίνονται σε πειραματόζωα και ο κ. Στεφάνου σας ανέφερε την εγκληματική δράση που έχουν τα βρομικά ιόντα όσον αφορά το θάνατο

των πειραματόζων. Εάν περιμέναμε τα δυσμενή αποτελέσματα από τα "ανθρώπινα" πειραματόζωα με κάθε φάρμακο που κυκλοφορεί πάνω σ' αυτά τότε, Υπουργέ μου, θα είχε εξαφανιστεί το μισό της ανθρωπότητας.

Αναφορικά με τα επίπεδα σας τα είχε πει και ο κ. Καμιζούλης που είναι εκπρόσωπος του Παγκόσμιου Οργανισμού Υγείας. Είχατε συζήτηση μαζί του και σας τα είπε, γιατί είπατε πως δεν τα ξέρατε.

Όμως το ερώτημα που μπαίνει είναι, όταν η Αμερική με τόση σχολαστικότητα προσέχει αυτά τα επίπεδα, 1 μικρογραμμάριο στα εμφιαλωμένα ανά λίτρο και 10 μικρογραμμάρια στο πόσιμο νερό και όταν ο Παγκόσμιος Οργανισμός Υγείας βάζει τα 25 μικρογραμμάρια, τι άλλο θέλετε κύριε Υπουργέ; Δεν πρέπει και εμείς να ευαισθητοποιηθούμε και να ανταποκριθούμε σε αυτά τα κελεύσματα και τις επιστημονικές αποδείξεις που ήδη έχουν γίνει και γιατί να μην έρθουμε πρώτοι στην Ευρώπη; Είναι κακό; Πρέπει να ακολουθήσουμε τι θα μας παραγγείλει η Γαλλία και η Αγγλία; Έχουμε τις δυνατότητες και την ανάλογη μόρφωση, για να παρεμβαίνουμε και να ενημερωνόμαστε για να προσφέρουμε κάτι στο φορολογούμενο πολίτη.

Και, κύριε Υπουργέ, για να αποκατασταθεί το κύρος του Υπουργείου και των υπηρεσιών σας, αύριο το πρωί κάντε μια ανακοίνωση λεπτομερέστατη με τα στοιχεία που αναφέρθηκαν, ποια είναι τα επιτρεπτά όρια, τι προσδιορίζει ο Παγκόσμιος Οργανισμός Υγείας, τι έχει γίνει εδώ πέρα και όλα αυτά για την αποκατάσταση της αλήθειας.

ΕΜΜΑΝΟΥΛ ΣΚΟΥΛΑΚΗΣ (Υφυπουργός Υγείας και Πρόνοιας): Εάν η επανάληψη είναι διαφορετική τι θα κάνουμε τότε; Δε με ενδιαφέρει ο επιχειρηματίας με ενδιαφέρει η κοινή γνώμη. Τι θα πω στην πανικόβλητη ελληνική κοινωνία;

ΕΛΕΥΘΕΡΙΟΣ ΠΑΠΑΝΙΚΟΛΑΟΥ: Κύριε Υπουργέ, εσείς θα δώσετε την εντολή να αποσυρθεί αυτή η παρτίδα.

Νομίζω ότι είναι σωστή η πρόταση που έκανα, ο κόσμος μας παρακολουθεί αυτήν τη στιγμή και νομίζω ότι ο ναός της δημοκρατίας πρέπει να ακινοβολεί αλήθεια και ενημέρωση.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Παναγιώτης Σγουριδής): Ο κ. Σκουλάκης έχει το λόγο.

ΕΜΜΑΝΟΥΛ ΣΚΟΥΛΑΚΗΣ (Υφυπουργός Υγείας και Πρόνοιας): Δύο λόγια, κύριε Πρόεδρε. Πάνω στην πρόταση νόμου που υπέβαλαν οι συνάδελφοι της Νέας Δημοκρατίας και μετά από τη συζήτηση που έγινε, δεν άκουσα κάτι το διαφορετικό απ' αυτά που είχαν λεχθεί στην κοινοβουλευτική επιτροπή. Δεν πείστηκα ότι προστίθεται τίποτα το καινούριο, δεν υπάρχει κανένας συντονισμός. Εγώ δεν πρόλαβα να ρωτήσω στην πρωτολογία μου, κύριε Πρόεδρε, θα δημιουργήσουμε σε κάθε νομό παραρτήματα του Ε.Ο.ΤΡΟ.Φ. που να ασχολούνται με τα τρόφιμα; Ποιος δηλαδή θα έχει την ευθύνη στη Λάρισα ή στη Μαγνησία στην περιφέρεια του κ. Σούρλα του ελέγχου της ποιότητας των τροφίμων; Ο Ε.Ο.ΤΡΟ.Φ.; Από που και με ποιες υπηρεσίες; Δεν τα κατάλαβα. Κύριοι συνάδελφοι, ξέρω ποιος εμπνεύστηκε την πρόταση και ξέρετε ότι ξέρω ποιοι συνεργάτες σας έχουν γράψει το κείμενο. Ούτε σοβαρή δουλειά είναι πρόχειρη είναι. Ούτε μελέτη υπάρχει.

ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΣΟΥΡΛΑΣ: Παρακαλώ πολύ να ανακαλέσετε, κύριε Υπουργέ.

Δεν περίμενα τέτοιο κατόντημα από τον κύριο Υπουργό.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Παναγιώτης Σγουριδής): Σας παρακαλώ, κύριε Σούρλα, είναι άποψη του κυρίου Υπουργού.

ΕΜΜΑΝΟΥΛ ΣΚΟΥΛΑΚΗΣ (Υφυπουργός Υγείας και Πρόνοιας): Δεν ανακαλώ τίποτα. Ξέρω τους εμπνευστές της πρότασης.

ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΣΟΥΡΛΑΣ: Κύριε Υπουργέ, το πάτε σιγά σιγά να ακούσετε...

ΕΜΜΑΝΟΥΛ ΣΚΟΥΛΑΚΗΣ (Υφυπουργός Υγείας και Πρόνοιας): Ξέρω τους συντάκτες του κειμένου. Είναι δικαίωμά μου. Διαπιστώνω ότι είναι μια δουλειά...

ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΣΟΥΡΛΑΣ: Είναι ανεπίτρεπτα αυτά που λέει.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Παναγιώτης Σγουριδής): Σας παρακαλώ, κύριε Σούρλα και εσάς κύριε Σκουλάκη. Είναι άποψη του

κύριου Υφυπουργού να λέει ότι η πρόταση δεν είναι σωστά γραμμένη.

ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΣΟΥΡΛΑΣ: Δεν μπορεί να εξευτελίζει το κύρος των Βουλευτών.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Παναγιώτης Σγουριδής): Σας παρακαλώ, κύριε Σούρλα!

Κύριε Σκουλάκη, σας παρακαλώ συνεχίστε επί της προτάσεως νόμου. Αν θεωρείτε ότι δεν είναι σωστά τεκμηριωμένη, πείτε ότι δεν είναι σωστά τεκμηριωμένη.

ΕΜΜΑΝΟΥΛ ΣΚΟΥΛΑΚΗΣ (Υφυπουργός Υγείας και Πρόνοιας): Καταλαβαίνω, κύριοι συνάδελφοι, ότι επί της ουσίας δεν προσθέσατε τίποτα. Θέλετε να δημιουργήσετε εντυπώσεις και στην πρόταση νόμου και στα εμφιαλωμένα νερά. Αυτός ήταν ο στόχος σας σήμερα. Με γιό σας με χαρά σας, το πετύχατε. Αύριο τάλι θα είναι πρωτοσέλιδο τα εμφιαλωμένα νερά και με τη πρόταση νόμου δεν θα ασχοληθεί κανείς. Πανικόβλητη η κοινή γνώμη. Αυτό θέλατε, παρά τα όσα μου είπαν τουλάχιστον εμένα οι δύο συνάδελφοι της Νέας Δημοκρατίας που με επισκέφθηκαν πρόσφατα στο Υπουργείο την επομένη που δημιουργήθηκε ο θόρυβος.

Επί της ουσίας, επί της προτάσεως νόμου, δεν πείστηκα για κάτι καινούριο. Είναι μια δουλειά, η οποία δεν αντιμετωπίζει, δεν προσεγγίζει τα υπαρκτά προβλήματα.

Πρώτα-πρώτα αυτός ο οργανισμός κάνει συντονισμό των εμπλεκόμενων υπηρεσιών; Και διερωτώμαι: Στη Θράκη, στα Χανιά, στην Καβάλα, στη Λάρισα, ποιος θα είναι ο μηχανισμός ελέγχου των τροφίμων; Ο Ε.Ο.ΤΡΟ.Φ.; Με ποιο προσωπικό; Τι δυνατότητες έχει; Δηλαδή, να στέλνουμε να παίρνουμε τα δείγματα; Ποιος; Η Αγορανομία. Θα εμπλέκεται δηλαδή η Αγορανομία. Θα εμπλέκεται το Υπουργείο Εμπορίου; Ναι. Θα εμπλέκεται το Υπουργείο Υγείας; Ναι, βέβαια, γιατί έχει την ευθύνη της δημόσιας υγείας. Θα εμπλέκεται το Γενικό Χημείο του Κράτους; Μάλλον. Δηλαδή, προσθέτουμε στους πέντε ήδη εμπλεκόμενους φορείς άλλον ένα. Εάν έλυνε προβλήματα, βεβαίως να κάσουμε να το δούμε με πολλή προσοχή και γιατί όχι να κάνουμε δεκτή την πρόταση. Αλλά, κατά την άποψή μου, δεν λύνει κανένα πρόβλημα.

Βεβαίως, προσεγγίστηκε το πρόβλημα, βεβαίως αναδείχθηκε το πρόβλημα. Δυστυχώς, αναδείχθηκαν και άλλα πράγματα. Με τη συζήτηση αυτή ξαναφρεσκαρίστηκε, όπως είπα, το θέμα των εμφιαλωμένων νερών.

Ειλικρινά δεν μπορώ να διανοηθώ δυο συνάδελφοι γιατροί και φίλοι απ' τα παλιά, από το πανεπιστήμιο, να μου λένε ότι με όσα είπε η έρευνα, ο ερευνητής, -όχι εγώ- το σαράντα χρόνια, εκατό χιλιάδες άνθρωποι να πίνουν δυο κιλά νερό τη μέρα, έχει υπολογιστεί πιθανόν -δεν είναι σίγουρο- να υπάρξει ένα περιστατικό καρκίνου ότι υπάρχει θέμα άμεσων μέτρων για τη δημόσια υγεία, κατεπειγόντων.

Τα είπα εγώ στην πρωτολογία μου. Το ένα δεν είναι ένα, είναι μηδενικό. Το ελάχιστο που μπορεί να είναι ένα στις εκατό χιλιάδες, είναι αποστολή και ευθύνη του Υπουργού Υγείας να δώσει τη μάχη να το κάνει μηδέν. Μηδέν είναι μέχρι αυτήν τη στιγμή, αλλά το ένα να γίνει μηδέν. Αλλά την προσπάθεια αυτή πρέπει να τη βαφτίσουμε "κατεπείγουσα υγειονομική διάταξη"; Ε, αυτό επιτρέψτε μου να μην το δεχθώ σαν Υπουργός. Θα κάνουμε εμείς αυτό που πρέπει.

Να σας διαβεβαιώσω κάτι; Ότι και αν αποφασίσει η Κοινότητα, εμείς μπορούμε και θα το κάνουμε πράξη, όχι επειδή φωνάζετε εσείς, όχι επειδή φωνάζουν οι δημοσιογράφοι, αλλά επειδή αυτό επιβάλλει η δική μας ευθύνη προστασίας της δημόσιας υγείας. Μπορούμε -και θα το δείτε στα επαναληπτικά αποτελέσματα- να έχουμε νερά που και από πλευράς σύνθεσης και από πλευράς μικροβιολογικής θα είναι άριστα. Θα το δείτε. Ούτε "βρομικά" θα μας απασχολούν ούτε τίποτα σε ελάχιστο χρονικό διάστημα. Όμως, είναι λάθος, είναι ειλικρινά ζημιά για τον τόπο. Αυτήν τη προσπάθεια που θα την κάνουμε και δεν μας ενδιαφέρουν οι κοινοτικές αποφάσεις, θα τη κάνουμε με ψυχραιμία και όχι κάτω από κραυγές. Και εν πάση περιπτώσει, δεν είναι κατεπείγον θέμα δημόσιας υγείας. Για όνομα του Θεού!

ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΣΟΥΡΛΑΣ: Κύριε Πρόεδρε, παρακαλώ το λόγο επί προσωπικού θέματος.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Παναγιώτης Σγουριδής): Σε τι συνίσταται το προσωπικό σας θέμα, κύριε Σούρλα;

ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΣΟΥΡΛΑΣ: Είναι θέμα μείζονος πολιτικής σημασίας και απορώ, κύριε Πρόεδρε, με εσάς που εκφραστήκατε καθ'ο τρόπο εκφραστήκατε, όχι με τις αιτιάσεις, αλλά με τις κατηγορηματικές διαβεβαιώσεις του κ. Σκουλάκη ότι αυτή η πρόταση νόμου των δεκατριών Βουλευτών είναι γραμμένη με άλλο χέρι.

ΕΜΜΑΝΟΥΗΛ ΣΚΟΥΛΑΚΗΣ (Υφυπουργός Υγείας και Πρόνοιας): Συνεργάτες δεν έχουμε όλοι, κύριε συνάδελφε;

ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΣΟΥΡΛΑΣ: Εκφράζω τη βαθυτάτη μου θλίψη, γιατί όσα χρόνια διακονώ στο Κοινοβούλιο δεν διανοήθηκε κανένας -και ίσως ενδεχομένως χρειαζόταν κάποιος του νοητικού επιπέδου του κ. Σκουλάκη- να τα πει. Δεν έχω τίποτε άλλο να πω, όταν φθάνει στο κατάντημα εδώ ενώπιον των συναδέλφων να έρχεται να λέει ότι έχει την πληροφορία ότι ετούτη η πρόταση νόμου συνετάχθη από άλλους και όταν ο πρώτος...

ΕΜΜΑΝΟΥΗΛ ΣΚΟΥΛΑΚΗΣ (Υφυπουργός Υγείας και Πρόνοιας): Συνεργάτες δεν έχετε εσείς, κύριε Σούρλα;

ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΣΟΥΡΛΑΣ: Σας παρακαλώ, καθίστε, κύριε Σκουλάκη. Αρκετά επιτέλους!

(Κωδωνοκρουσίες)

...όταν ο πρώτος προτείνων Βουλευτής δεκαεπτά χρόνια, έχει κάνει τρία χρόνια Υπουργός, έχει συντάξει νόμους, έλαβε μέρος σε συζητήσεις. Αυτό δεν είναι υποτιμητικό ούτε για το Σούρλα ούτε για τους δεκατρείς Βουλευτές, είναι για τη Βουλή, για το αξιωματικό του, το οποίο αναξίως φέρει. Αλλά τον πόνεσε τον κ. Σκουλάκη γιατί επιώθησαν κουβέντες, που έχουν σχέση με τη δική του διαπλοκή, με τη δική του εκλογική περιφέρεια.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Παναγιώτης Σγουριδής): Αυτό τώρα δεν είναι προσωπικό θέμα...

ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΣΟΥΡΛΑΣ: Ναι, κύριε Σκουλάκη, σας πόνεσε η αναφορά γιατί στην εκλογική σας περιφέρεια...

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Παναγιώτης Σγουριδής): ...είναι θέμα δευτερολογίας.

ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΣΟΥΡΛΑΣ:...υπάρχει αυτό το αποτέλεσμα με τα βρομικά ιόντα.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Παναγιώτης Σγουριδής): Κύριε Σούρλα, σας παρακαλώ αυτά είναι θέματα τα οποία αναφέρατε στην πρωτολογία σας, στη δευτερολογία σας, δεν είναι θέμα προσωπικό.

ΕΜΜΑΝΟΥΗΛ ΣΚΟΥΛΑΚΗΣ (Υφυπουργός Υγείας και Πρόνοιας): Κύριε Πρόεδρε, παρακαλώ το λόγο.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Παναγιώτης Σγουριδής): Ορίστε, κύριε Υφυπουργέ.

ΕΜΜΑΝΟΥΗΛ ΣΚΟΥΛΑΚΗΣ (Υφυπουργός Υγείας και Πρόνοιας): Κύριε Πρόεδρε, θέλω να κάνω μία κατηγορηματική δήλωση. Δεν είδα ακόμα, δε μίλησα ακόμα τον ένα χρόνο που είμαι στο Υπουργείο, με κανέναν ιδιοκτήτη ή εμφιαλωτή της χώρας. Δε μίλησα με κανέναν, δε γνωρίζω κανέναν. Έχω αποφύγει όλα τα ραντεβού που μου έχουν ζητήσει. Τον μόνο που είδα προχθές στο διάδρομο ήταν ο Σταυρόπουλος, ο ιδιοκτήτης της "ΣΑΡΙΖΑ", που μου έκανε φρικτά παράπονα γιατί τον έκλεισα. Η μόνη μου επικοινωνία ήταν προχθές με τον επίσημο σύλλογό τους που μου έφεραν ένα κείμενο και δεν τους είδα καθόλου.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Παναγιώτης Σγουριδής): Καλώς.

ΕΜΜΑΝΟΥΗΛ ΣΚΟΥΛΑΚΗΣ (Υφυπουργός Υγείας και Πρόνοιας): Μισό λεπτό, σας παρακαλώ!

Δε δέχομαι, κύριοι συνάδελφοι, το συλλογισμό σας. Δικαίωμα σας. Ήξερα ότι αυτό θα πείτε -το είπατε και προηγουμένως- ότι εγώ επηρεάστηκα στις αποφάσεις μας, στην οποιαδήποτε μέχρι τώρα αντιμετώπιση του προβλήματος, όπως ακριβώς το αντιμετωπίσαμε, επειδή κάποιος ήταν από τα Χανιά, από το Ρέθυμνο, κάποιος από το Ηράκλειο. Δηλώνω ρητά και κατηγορηματικά ότι δεν ήξερα τα πρώτα αποτελέσματα, ούτε ήξερα ότι είναι από τα Χανιά ούτε ξέρω ποιοι είναι αυτοί. Οι αποφάσεις μας θα είναι για όλους. Περιμένετε και θα δείτε. Μη βιάζεσθε, γιατί δημιουργείτε εντυπώσεις και κάνουμε όλοι μαζί κακό σ' αυτό τον τόπο. Γιατί επιμένετε να βάζετε τέτοια θέματα;

Είναι δυνατόν ο Σκουλάκης να επηρεαστεί, επειδή μια εταιρεία είναι από τα Χανιά, στη λήψη των αποφάσεών του; Είναι ντροπή, κύριοι συνάδελφοι.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Παναγιώτης Σγουριδής): Ορίστε, κύριε Μιχαλολιάκο, έχετε το λόγο.

ΒΑΣΙΛΕΙΟΣ ΜΙΧΑΛΟΛΙΑΚΟΣ: Κύριε Πρόεδρε, ο κύριος Υφυπουργός...

(θόρυβος στην Αίθουσα)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Παναγιώτης Σγουριδής): Αφήστε τον Κοινοβουλευτικό σας Εκπρόσωπο, κύριε Σούρλα να μιλήσει. Αφήστε τον.

ΒΑΣΙΛΕΙΟΣ ΜΙΧΑΛΟΛΙΑΚΟΣ: Κύριε Πρόεδρε, ο κύριος Υφυπουργός διακατέχεται από έντονο εκνευρισμό από την αρχή της συνεδρίασεως. Και βεβαίως, οι πάντες γνωρίζουν ότι ο εκνευρισμός είναι ο χειρότερος σύμβουλος.

ΕΜΜΑΝΟΥΗΛ ΣΚΟΥΛΑΚΗΣ (Υφυπουργός Υγείας και Πρόνοιας): Το είπατε και πριν.

ΒΑΣΙΛΕΙΟΣ ΜΙΧΑΛΟΛΙΑΚΟΣ: Αυτός ο εκνευρισμός τον οδήγησε, κατά τη γνώμη μου, σε μονοπάτια έξω από το γνώριμο ήθος του. Και οφείλατε και εσείς, κύριε Πρόεδρε, να μας προστατεύσετε, γιατί δεκατρείς Βουλευτές της Νέας Δημοκρατίας υπογράφουμε μία συγκεκριμένη πρόταση νόμου, την οποία υποστηρίζουμε. Είναι και καθήκον του Προεδρείου. Δε θα μείνω άλλο σ' αυτό.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Παναγιώτης Σγουριδής): Κύριε Μιχαλολιάκο, το Προεδρείο προσπαθεί να επιβάλει τον Κανονισμό. Τις απόψεις των Βουλευτών δεν μπορεί να τις κριτικάρει. Είναι άποψη του κυρίου Υφυπουργού να πει ότι η πρόταση δεν είναι σωστή, ή να χρησιμοποιήσει ότι είναι γραμμένη από άλλον.

ΒΑΣΙΛΕΙΟΣ ΜΙΧΑΛΟΛΙΑΚΟΣ: Δε θέλω να συμβάλω στην ανακύκλωση του προβλήματος.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Παναγιώτης Σγουριδής): Αυτό, όμως, είναι μία άποψη του.

Το Προεδρείο δεν μπορεί να πει ότι ισχύει ή δεν ισχύει, όπως και ο κ. Σούρλας είπε κάποια πράγματα για τον κύριο Υφυπουργό. Μπορώ να λογοκρίνω εγώ τον κ. Σούρλα; Αν, όμως, παρεκτραπεί κάποιος συνάδελφος με υβριστικές λέξεις, τότε πράγματι μπορώ να πω να διαγραφούν από τα Πρακτικά.

Η θέση του Προεδρείου δεν είναι να λογοκρίνει τις απόψεις ή τις σκέψεις του οποιουδήποτε.

ΒΑΣΙΛΕΙΟΣ ΜΙΧΑΛΟΛΙΑΚΟΣ: Κύριε Πρόεδρε, γνωρίζετε ότι έχω δίκιο και έχετε άδικο. Εγώ δεν έκρινα αυστηρά την απόρριψη από τον κύριο Υπουργό της πρότασης νόμου. Για όνομα του Θεού, δεν είναι στα δικαιώματά μου. Εγώ έκρινα τη δική σας παθητική στάση, όταν ο κύριος Υπουργός ξέφυγε της πολιτικής κριτικής απόρριψης της πρότασης νόμου και χαρακτήρισε τους δεκατρείς Βουλευτές της Νέας Δημοκρατίας που την προτείνουν. Ας ξεφύγουμε, όμως, από αυτό.

Κύριε Υπουργέ, ειλικρινά θέλουμε να σας βοηθήσουμε. Εγώ κάνα τον εκνευρισμό σας. Βάλλεσθε, αλλά όχι από εμάς. Από εμάς βάλλεται η αναποτελεσματική πολιτική της Κυβέρνησης και ασφαλώς...

ΕΜΜΑΝΟΥΗΛ ΣΚΟΥΛΑΚΗΣ (Υφυπουργός Υγείας και Πρόνοιας): Άλλα μου είχατε πει.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Παναγιώτης Σγουριδής): Σας παρακαλώ, κύριε Σκουλάκη.

Συνεχίστε, κύριε Μιχαλολιάκο.

ΒΑΣΙΛΕΙΟΣ ΜΙΧΑΛΟΛΙΑΚΟΣ: Κύριε Πρόεδρε, εγώ δεν πρόκειται να ξεφύγω από το αίσθημα ευθύνης που έχω απέναντι στο πολιτικό σύστημα και στο λαό. Και δεν πρόκειται να δημοσιοποιήσω το σύνολο της συζήτησης που είχαμε με τον κύριο Υπουργό.

ΕΜΜΑΝΟΥΗΛ ΣΚΟΥΛΑΚΗΣ (Υφυπουργός Υγείας και Πρόνοιας): Αφήστε τα υπονοούμενα.

ΒΑΣΙΛΕΙΟΣ ΜΙΧΑΛΟΛΙΑΚΟΣ: Είπα ορισμένα τα οποία δεν αφορούν το θέμα και που αφορούσαν τη συμπεριφορά του κυρίου Υπουργού και αυτό επειδή το προκάλεσε. Το θέμα της δημόσιας υγείας είναι το υπέρτατο και δεν μπορούμε να παίζουμε. Αν θέλετε, θα προσπαθήσω να σας είμαι χρήσιμος κι εδώ.

Εγώ προσωπικά δεν ανήκω στους ανησυχούντες. Και είναι και αυτό στάση ευθύνης. Ωστόσο την έκταση της ανησυχίας την έχει προκαλέσει ο χειρισμός της δημοσιοποίησης, ή της μη δημοσιοποίησης των στοιχείων.

ΕΜΜΑΝΟΥΗΛ ΣΚΟΥΛΑΚΗΣ (Υφυπουργός Υγείας και Πρόνοιας): Ποιο από τα δύο; Ή το ένα ή το άλλο. Δεν μπορεί να είναι και τα δύο.

ΒΑΣΙΛΕΙΟΣ ΜΙΧΑΛΟΛΙΑΚΟΣ: Είστε εκνευρισμένος και είναι αυτονόητο ότι δεν καταλαβαίνετε.

Να επιστρέψω, όμως, στην πρόταση νόμου. Εμείς μιλάμε με αίσθημα ευθύνης και βλέποντας το πρόβλημα. Ο καταναλωτής δέχεται μία πλημμυρίδα διαφημίσεων και προϊόντων. Ζούμε - και το τονίζω αυτό- την εποχή που τη χαρακτηρίζει επίσης το σούπερ μάρκετ και ό,τι σημαίνει αυτό. Καθημερινά ο καταναλωτής έρχεται σε επαφή με τον κίνδυνο. Η δημόσια υγεία του ελληνικού λαού απειλείται και το κράτος δεν έχει ασφαλιστικές δικλίδες.

Εμείς δεν προτείνουμε τίποτα το πολύπλοκο. Προτείνουμε τον ενιαίο φορέα, που θα αποφασίζει με επιστημονικά κριτήρια. Με την πρότασή μας σας δίνουμε και τη δυνατότητα ο Υπουργός να διορίζει ενδεκαμελές διοικητικό συμβούλιο με κριτήρια μόνο της επιστημονικής γνώσης και καταξίωσης και την ποιότητα ή τη βλαπτικότητα των προϊόντων. Αυτό νομίζω είναι στάση ευθύνης και κατά την πεποίθησή μου μια καλή ευκαιρία για το σύνολο της Βουλής να την κάνει νόμο του κράτους και να δώσουμε ένα αίσθημα ασφαλείας μεγαλύτερο από το υπάρχον στον Έλληνα πολίτη.

Σήμερα εσείς, η Κυβέρνηση, τον αφήνετε με αίσθημα ανασφάλειας. Το ξέρετε. Είναι δική σας ευθύνη, την αναλαμβάνετε. Εμείς ως Αξιωματική Αντιπολίτευση πιστεύουμε ότι κάναμε το καθήκον μας, θα το κάνουμε και αύριο ως κυβέρνηση.

ΦΟΙΒΟΣ ΙΩΑΝΝΙΔΗΣ: Κύριε Πρόεδρε, παρακαλώ το λόγο.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Παναγιώτης Σγουριδής): Ορίστε, κύριε Ιωαννίδη.

ΦΟΙΒΟΣ ΙΩΑΝΝΙΔΗΣ: Δύο λέξεις μόνο θα πω.

Η Νέα Δημοκρατία, καθ' ο έχει δικαίωμα, υπέβαλε μία πρόταση νόμου, τη συζητήσαμε ήδη. Το γεγονός ότι η Κυβέρνηση δεν συμμερίζεται την άποψη ή τις απόψεις της ως προς την αναγκαιότητα, αλλά και τη χρονική καταλληλότητα της υπερψηφίσεως αυτής της προτάσεως, είναι απολύτως προφανές ότι είναι μέσα στα πλαίσια της ομαλής λειτουργίας του Κοινοβουλίου.

Είπε μάλιστα ο Υπουργός ότι επίκειται κατάθεση σχεδίου νόμου, που αντιμετωπίζει πιο ολοκληρωμένα το όλο

Ο ΠΡΟΕΔΡΟΣ

πρόβλημα. Αυτή είναι η άποψη της Κυβερνήσεως.

ΒΑΣΙΛΕΙΟΣ ΜΙΧΑΛΟΛΙΑΚΟΣ: Μακάρι.

ΦΟΙΒΟΣ ΙΩΑΝΝΙΔΗΣ: Εγώ, μη θέλοντας να πυροδοτήσω και μάλιστα την τελευταία στιγμή το κλίμα και επειδή πιστεύω ότι ίσως είναι καλύτερο και να διαγραφούν από τα Πρακτικά μερικές άστοχες, θα έλεγα, εκφράσεις που ακούστηκαν -αν θέλετε- εκατέρωθεν, απευθυνόμενος προς το Προεδρείο, λέω ότι θα μπορούσε, αν συμφωνεί και το Προεδρείο, να απευθυνθεί στους συναδέλφους, για να διαγραφούν αυτές οι φράσεις από τα Πρακτικά.

Για να τελειώσουμε με μία πιο ευχάριστη ατμόσφαιρα μετά από τα βρομικά και όχι βρώμικα νερά, επειδή πολύς λόγος έγινε περί ύδατος, περί εμφιαλωμένου ύδατος, θα πρέπει να έχουμε υπόψη μας "ότι ο Ανακρέων, έχει σωστά πει, "ότι τίποτα αξιόλογο δεν έγινε ποτέ από υδροπότες".

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Παναγιώτης Σγουριδής): Κύριε Ιωαννίδη, ανοίξατε το στόμα σας και πληρωθήσεται ύδατος!

Δεν ξέρω, κύριοι συνάδελφοι, αν επί της προτάσεως του Κοινοβουλευτικού Εκπροσώπου του ΠΑ.ΣΟ.Κ. μπορεί να υπάρξει κάποια συνεργασία επί του θέματος των Πρακτικών. Αν το θέλετε, μπορείτε να το δείτε.

Έχω την τιμή να ανακοινώσω στο Τμήμα ότι η Διαρκής Επιτροπή Μορφωτικών Υποθέσεων καταθέτει την έκθεσή της στο σχέδιο νόμου του Υπουργείου Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων: "Ελληνικό Ανοικτό Πανεπιστήμιο (Ε.Α.Π.)."

Κηρύσσεται περαιωμένη η συζήτηση επί της αρχής της πρότασης νόμου αρμοδιότητας Υπουργείου Υγείας και Πρόνοιας: "Ίδρυση και λειτουργία του Εθνικού Οργανισμού Τροφίμων και Φαρμάκων" (Ε.Ο.ΤΡΟ.Φ.)

Οι αποδεχόμενοι την πρόταση νόμου παρακαλώ να εγερθούν. (Εγείρονται οι αποδεχόμενοι την πρόταση νόμου).

Προφανώς δεν ηγέρθη ο απαιτούμενος και προβλεπόμενος από τον Κανονισμό αριθμός Βουλευτών και η πρόταση νόμου "Ίδρυση και λειτουργία του Εθνικού Οργανισμού Τροφίμων και Φαρμάκων (Ε.Ο.ΤΡΟ.Φ.)" απορρίπτεται.

Κύριοι συνάδελφοι, στο σημείο αυτό δέχεστε να λύσουμε τη συνεδρίαση;

ΠΟΛΛΟΙ ΒΟΥΛΕΥΤΕΣ: Μάλιστα, μάλιστα.

Με τη συναίνεση του Τμήματος και ώρα 14.00' λύεται η συνεδρίαση για την Τρίτη 30 Σεπτεμβρίου 1997 και ώρα 18.30', με αντικείμενο εργασιών του Τμήματος νομοθετική εργασία, σύμφωνα με την ημερήσια διάταξη που θα διανεμηθεί.

ΟΙ ΓΡΑΜΜΑΤΕΙΣ.